

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 17 september 2007*§ 3 Interpellation om barns möjlighet att utöva fysisk aktivitet (nr 2007:15)*

Anförande nr 1

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag ber att få hänvisa till det utdelade och utskickade svaret.

Anförande nr 2

M a l t e S i g e m a l m (s): Herr ordförande! Jag tackar borgarrådet för svaret på min interpellation. Jag tror att vi pratar lite grann förbi varandra när jag ser det jag har skrivit i min interpellation och det svar som jag har fått av borgarrådet. Min interpellation handlar mycket om hur man ska komma till rätta med barn som är överviktiga bland annat, och vilka resurser man ska sätta in för dem för att de ska kunna få lite mer fysisk träning. Borgarrådets interpellationssvar handlar mycket om investeringar, olika anläggningar och saker som ska byggas.

Upprinnelsen till interpellationen var skolsköterskor som jag hade kontakt med som var förvånade och som tyckte att det var synd att man nu hade tagit bort projekt som förut fanns i vissa simhallar tillsammans med skolhälsovården. Projekten innebar att skolhälsovården plockade ut barn med övervikt. Man hade föreläsningar om kost och motion. Inte bara barnen ingick i den delen, utan även föräldrarna var med i ett program om det hela. Det handlade bland annat om fysisk aktivitet i form av simning och sådana saker just för att barnen skulle känna att de blev lite mer aktiva. Man ville förhindra övervikt och ge dem lite mer motion på det hela taget.

Det finns många studier som visar att barn i dag rör sig väldigt lite. Hur man utövar idrott och motion är också förknippat med vilka olika klasser i samhället som man tillhör. Det är detta som lite grann är bakgrunden till min motion. Det jag tycker är synd är att man har tagit bort gratisbaden för ungdomarna, och framför allt tycker jag att det är rent förskräckligt att man har tagit bort möjligheten för skolhälsovården att tillsammans med simhallarna lägga upp program för fysisk aktivitet för de barn som har en stor övervikt.

Man kan säga att det är fler som badar och att det har blivit mer poppis även nu när man får betala lite grann. Men för många föräldrar och barnfamiljer handlar det om att de 600 kronor som det kostar att ingå i ett projekt under tolv månader är ganska mycket pengar. Jag tycker att man lite grann har slagit undan benen för de här ungdomarna när det gäller att de ska kunna utöva en fysisk aktivitet. Det var det som min interpellation handlade om. Svaret handlar i stället mycket om investeringar och anläggningar.

Min fråga kvarstår alltså: På vilket sätt anser borgarrådet att samhället kan stärka gemensamma hälsofrågor för barn och föräldrar som kommer från icke resursstarka grupper? Det tycker jag är kärnpunkten i interpellationen.

Anförande nr 3

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Tack, Malte, för den viktiga fråga som du tar upp! Vi har under våren fått alarmerande rapporter som är framtagna av idrottsförvaltningen i Stockholms stad. Vi kan vara stolta över detta, för det är ganska unikt i Sverige att man tar fram sådana här undersökningar. De visar att aktiviteten inte bland barn utan bland tonåringar sjunker dramatiskt. Precis som du säger är detta i hög grad en klassfråga. Det är också en fråga om var ens föräldrar är födda och så vidare.

Detta var just skälet till att jag kallade till ett stort rådslag i juni med hela idrottsrörelsen i Stockholms stad för att diskutera frågorna. Vad kan vi göra? Ett svar från idrottsrörelsen var i hög grad att det handlar om investeringar. Vilka idrottshallar bygger man och vilka ställen erbjuder man ungdomar att vara på? Även i den undersökning som vår egen förvaltning har gjort var svaret just anläggningar. När man frågade de unga flickor som inte rör på sig varför de inte gör det och vad de skulle vilja göra var svaret ridning och aerobics. Det stod högst på listan. Man kanske ska ta lite intryck av vad de vill ha. Därför pågår en historiskt stor upprustning av både idrottshallar och ridanläggningar i staden. Det vet du säkert.

Ett annat oroande moment i detta var att idrott alltmer i dag har blivit en barnverksamhet. När unga människor kommer i tonåren försvinner de från idrottsrörelsen. Det är ganska dramatiskt, och det måste man ta på allvar. Som jag ser det har idrottsrörelsen en helt avgörande roll här. Den rollen måste vi fortsätta att diskutera med den. Idrottsrörelsen har nämligen stora offentliga resurser för att hantera barn- och ungdomsverksamhet. Det gäller alltså inte bara barnverksamhet.

Vad gäller gratisbaden och skolhälsovårdens samarbete är naturligtvis allt samarbete mellan bad, skola och olika anläggningar bara positivt. Däremot vill jag bara notera att badandet har ökat även bland unga sedan årsskiftet. Jag hänvisar till mitt svar och jag vill säga att du tar upp viktiga och bra frågor. Det är bra att vi får en diskussion om det här, men debatten lever och vi har redan inlett ett stort samrådsarbete om de här frågorna.

Anförande nr 4

M e h d i O g u z s o y (v): Fullmäktige, ordförande och åhörare! Det svar som Madeleine Sjöstedt hänvisar till när det gäller de investeringar som den nuvarande majoriteten skulle ha gjort stämmer tyvärr inte. Det var den förra majoriteten som såg till att de anläggningar du tar upp i ditt svar blev genomförda. Ni var visserligen inte emot dem, men det var tack vare våra stora investeringar i upprustning och byggande av nya hallar och anläggningar som detta kom till stånd.

Du och jag var på en konferens nu i veckan som gick, Madeleine. Du försökte empatiskt beskriva hur viktigt det är att ansvarsfullt förvalta skattebetalarnas pengar. Du nämnde en ensamstående undersköterska med två barn och sade att varje krona som hon hade betalat i skatt minsann skulle förvaltas ansvarsfullt och bra. Du ville kunna se henne i ansiktet utan att skämmas för de pengar som du har använt, sade du.

Grejen är att de projekt som vi genomförde när vi styrde den här staden vad gäller gratisinträdet för barn och ungdomar inte genererar särskilt mycket högre kostnader

för förvaltningen. Det tragiska är att ni trots det avslutar detta i förtid. Det var olyckligt. Ni prioriterar skattesänkningar. Du sänker skatten med 20 öre, Madeleine Sjöstedt. Hur mycket tjänar en undersköterska på att hon får 20 öre i sänkt skatt nästa år? Hon tjänar 20 eller 30 kronor högst. Vet du vad det kostar för hennes barn att gå in till simhallen? Det kostar minst 30 kronor. Undersköterskan tjänar 30 kronor per månad på att ni sänker skatten med 20 öre, men staden förlorar nästan en miljard kronor som man skulle kunna satsa på gratisbad för barn och ungdomar och andra eftersatta områden som man måste satsa på. Men ni prioriterar av ideologiska skäl att sänka skatten för undersköterskan med 30 kronor per månad. Å andra sidan behåller ni avgifterna. De 30 spänn som hon tjänar per månad på dina skattesänkningar räcker inte ens till ett enda besök på simanläggningar i Stockholm för hennes barn.

Anförande nr 5

Malte Sigemalm (s): Ordförande! Också jag tycker att det är bra att man satsar på olika typer av anläggningar och att man även utvecklar de anläggningar man har på olika sätt för att de ska bli så funktionsdugliga som möjligt.

Jag tycker ändå att det är en ganska liten grupp som det här handlar om – de som i högre grad skulle behöva de fysiska aktiviteterna. Problemet är att om man har ett invant beteende så kommer det att finnas kvar ju äldre man blir. Så är det under en ganska lång tid. Tanken med det projekt som fanns mellan skolhälsovården och simhallarna var framför allt att man tidigt skulle kunna fånga upp inte bara barnet eller ungdomen utan också föräldrarna. De åt den typ av kost som gjorde att de fick en viss rondör. Projektet är nu borttaget.

Nu har man chansen att på budgetfullmäktige om några veckor kanske satsa lite pengar från majoritetens sida på att återinföra den här delen. Jag tycker att en investering i en byggnad är *en* sak. Men man ska också investera i barns framtid; det är en typ av investering som faktiskt är lika viktig.

Anförande nr 6

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Detta är en viktig debatt. Jag kan försäkra Malte Sigemalm att det inte finns några påbud som har utgått från någon av rotlarna som Lotta Edholm eller jag har ansvar för som säger att badhusen inte ska bedriva ett arbete tillsammans med skolhälsovården om barns och även familjers matvanor. Det är väl oerhört positivt att man söker sådana samarbeten. Jag tror att du kommer att få se en del sådana initiativ under det kommande året.

Jag vill påpeka att vi naturligtvis inte säger att det bara är anläggningar som löser problemen. Men vi säger att svaren på frågorna i hög grad måste sökas tillsammans med idrottsrörelsen. Det är det arbetet som vi har inlett nu. Jag vill inte som idrottsborgarråd stå och peka med hela handen och säga att idrottsrörelsen ska göra si och inte så. Vi måste i stället utkräva ett ansvar för de offentliga medel som idrottsrörelsen i Stockholm förvaltar. Det ansvaret utkräver vi genom rapporter och så vidare. Det ska handla om att man tar hand om alla ungdomar som söker sig till verksamheten för att fostras till motionärer när de blir vuxna. Det är en jätteviktig fråga, och jag ser fram emot en fortsatt diskussion om detta.

Anförande nr 7

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Det verkar som om Madeleine Sjöstedt inte vet hur hon ska svara när det gäller gratisbaden som den förra majoriteten, det vill säga Miljöpartiet, Vänsterpartiet och sossarna, införde. Det här gjordes inte av ekonomiska skäl. Införandet av gratisinträde för barn och ungdomar genererade inte de kostnader som man befarade. Det finns tyvärr bara en ideologisk sida av det hela; det ska helt enkelt inte vara gratis även om det skapar enorma värden för de människor som det gäller.

Det gäller återigen det här med att förvalta skatteintäkterna på ett ansvarsfullt sätt. Tycker du, Madeleine Sjöstedt, att det är ansvarsfullt att lägga enorma kostnader på konsulter som ska se till att man konkurrensutsätter verksamheten? Man avknoppar och privatiserar allting. Tycker du att det ska prioriteras högre än satsningar på barn och ungdomar, som behöver röra på sig för att inte bli invalider inom en alltför snar framtid?

Anförande nr 8

J a r i V i s s h e d (s): Ordförande, fullmäktige! Madeleine, Mehdi och jag var på ett gemensamt seminarium för ett tag sedan. Det var delvis deprimerande siffror som vi fick där. Det är en försvinnande liten bråkdel av befolkningen som tre gånger i veckan gör det som de flesta människor förknippar med att röra sig och att motionera – att man faktiskt byter om och jobbar sig svettig. Jag tror att det är 3 procent eller något sådant, och då antar jag att elitidrotten är inräknad. Det är verkligen inga upplyftande siffror.

Jag har sett att siffrorna inte precis går uppåt så att man ser en positiv trend åt andra hållet trots allt detta som nu skrivs i tidningar om vikten av att röra sig och problemen med fetman. Det är nästan så att det går åt fel håll. Jag har funderat en hel del efter det seminarium som vi hade. Jag förstår delvis Madeleines svar när hon hänvisar till de fysiska anläggningarna. Det är lite av det vi håller på med i idrottsförvaltningen. Vi ska göra idrottandet tillgängligt. Då handlar det naturligtvis om hallar, och vi ska jobba med idrottsrörelsen. Men jag undrar om vi inte måste få till ett bredare samarbete. Idrottsrörelsen är jätteviktig, men om man tittar på vad som är vår största påverkansfaktor när det gäller att etablera motionsvanor så är det nog inte idrottsförvaltningen. Jag tror att det är skolan som är den viktiga faktorn här. Jag har inte riktigt tänkt igenom allt vad man skulle behöva göra, men det är klart att idrotten och leken i skolan är jätteviktig.

Men man ska kanske inte alltid koncentrera sig på eliten. Alla blir inte elit; så är det bara. Det viktiga är att etablera motionsvanor på ett eller annat sätt – att folk faktiskt börjar röra på sig. Jag tror att skolhälsovården och det som man alltid har varit inne på är en viktig samarbetspartner. Vi får fundera vidare på det här.

Anförande nr 9

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag tycker som sagt att det är bra med idrottshallar. Det är bra att man kan närma sig idrottsrörelsen i Stockholm på olika sätt och ta upp de här frågorna. Det tycker jag är otroligt viktigt. Men jag tror att många av de ungdomar som håller på med fysisk aktivitet i dag, till exempel att gå och bada, är

sådana ungdomar som ändå är ganska mycket i gång redan sedan tidigare. Problemet i dag är framför allt att hitta metoder. Hur ska man kunna få dem som icke är med i en idrottsrörelse eller en idrottsorganisation och som står utanför den fysiska aktiviteten totalt sett att aktivera sig? Tidigare hade vi ju skolhälsovården som tillsammans med elever och föräldrar gjorde aktiviteter för att de skulle kunna få i gång den egna fysiska aktiviteten. De här personerna är troligtvis icke medlemmar i någon idrottsförening. De deltar inte i någon verksamhet, för de står utanför det hela.

Det är samma sak i den rapport som vi levererade från idrottsförvaltningen. Där kan man till exempel läsa att det är otroligt få flickor som är med i någon idrottsorganisation. De andra står helt utanför verksamheten och är helt inaktiva. Det är också en viktig del att fundera på. Hur ska vi kunna få med tjejerna i idrottsorganisationerna och i idrottsverksamheten?

Anförande nr 10

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jari och Malte! Jag uppskattar verkligen ert sätt att angripa frågorna. Det är viktiga frågor, och vi har tillsammans ansvar för att hitta metoder. Ingen av oss har lyckats hitta den perfekta lösningen på hur vi får framför allt unga flickor i tonåren att bli fysiskt aktiva. Det är för oss en ödesfråga i idrottsnämnden att klara av det här.

Man kan prata om simhallarna. Mehdi angriper mig för att vi har tagit bort det fria inträdet. Det kostar lite olika mycket att gå in på simhallar för barn – mellan 20 och 30 kronor. Om det vore så att den förra majoriteten hade haft det här förslaget under hela förra mandatperioden skulle jag möjligen kunna förstå Mehdis upprördhet. Men med tanke på att detta infördes en och en halv månad före valet kan man inte riktigt ta det du säger på så stort allvar – att detta skulle vara en så fullkomligt avgörande fråga som handlar om rätt och fel och om dem som gör gott och dem som gör ont.

Man kan också konstatera att målgruppen 10–13 år är helt fel målgrupp. Det är de som är mellan 13 och 19 som i dag inte fysiskt rör på sig. Jag tror att vi tillsammans borde ta intryck av den forskning som vi här i staden har i de här frågorna och försöka formulera ett seriöst alternativ som har tagit intryck av verkligheten. Man ska inte bara dölja sig bakom några ideologiska skygglappar och agera efter hur man önskar att det borde vara.

Anförande nr 11

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Madeleine Sjöstedt vill få det till att det var valfläsk som vi hade till medborgarna när hon säger att vi började med projektet bara en och halv månad före valet. Så är det naturligtvis inte. Det stämmer inte. Jag kan konkretisera ett exempel. Vi föreslog till och med i en skrivelse i idrottsnämnden att man skulle införa personneutrala kort för att ekonomiskt tillgängliggöra detta för de grupper som inte kan besöka till exempel simanläggningarna. Där har du alltså fel.

De socioekonomiska faktorerna togs upp av professor Lars-Magnus Engström, vilket du också bevitnade. Han tog upp betydelsen av den sociala bakgrund man har när det gäller livsstilen och idrottandet. Det är de människor som står lägst ned som han

nämnde. Man hade jämfört undersköterskor med läkare när det gäller motionsvorna. De som bäst behövde motionera var de som motionerade minst. Det här har naturligtvis ekonomiska förklaringar också – det kan du inte komma undan genom att säga att detta inte har någonting med ekonomin att göra. Det står var och en fritt att motionera, menar du. Men så är det faktiskt inte.

Jag undrar om du kan tänka dig att fundera över att införa gratisbad för barn och ungdomar igen. Vi röstar på ditt förslag om du kommer med ett sådant. Men det är bråttom! Du måste agera nu, och inte genom en massa utredningar hit och dit. Det står klart och tydligt att åtgärder måste vidtas snabbt, och inte om några år. Det är här och nu som människor behöver motionera.

§ 4 Interpellation om resursskola för elever i behov av särskilt stöd (nr 2007:18)

Anförande nr 12

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till utdelat svar.

Anförande nr 13

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tackar för svaret. Det har gått sju månader sedan jag skrev interpellationen. Jag fick svar på den i april, och nu är det september.

Bland annat har den ekonomiska bilden klarnat. Den ser dyster ut för skolorna, i synnerhet för barn med särskilda behov. Av svaret på interpellationen framgår att det är rektorn på elevens hemskola som avgör vem som ska få någon form av resursskola eller inte. Det står visserligen att vilka som får gå i resursskola regleras av grundskoleförordningen 5 kap. 5 §. Där står att styrelsen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare ska besluta i frågan om elevens placering i särskild undervisningsgrupp.

Men så ser inte verkligheten ut. Vi har fallet med den sjuårige eleven med Asperger som fick stor uppmärksamhet i medierna under augusti månad. I den elevens skola sade rektorn tvärt nej till en lämplig skolform, det vill säga en lugn skola med en pedagogik anpassad för elevens funktionshinder.

I interpellationssvaret står att det finns och även har funnits en stark önskan från stadens rektorer att själva få ansvara för verksamheten. Det kan jag förstå. Men var finns de ekonomiska medlen? Rektorerna har sina ständiga krav att hålla budgeten. De anser inte att de kan ge de här barnen det stöd de behöver. Efter hand har det framkommit när det nya resursfördelningssystemet stod klart för var och en att alltför av rektorerna oroar sig. Hemskolorna är nu ännu mer restriktiva när det gäller att skicka elever med särskilda behov till Sankt Örjans skolor och till andra särskilda undervisningsgrupper. Hur kommer det att gå för dessa elever och deras behov av lämpliga undervisningsformer och miljöer om resurserna är så knappa?

Anförande nr 14

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag vill rikta ett tack till Eivor Karlsson som har skrivit en viktig interpellation om de barn i våra skolor som har de allra största behoven. Det är viktigt att tillägga att detta inte handlar om de elever som har särskilda behov inom ramen för den ordinarie skolverksamheten, utan det här är de barn som har väldigt stora behov.

Tanken är att resurserna precis som tidigare ska fördelas ut till skolorna. Sedan är det rektor som fattar de avgörande besluten. Jag tror att det är den rätta metoden om man verkligen vill ha ut alla medlen till de barn som det berör. Alternativet hade varit att vi hade gjort en stor organisation på utbildningsförvaltningen där man kunde söka pengar.

Icke desto mindre finns det elever med väldigt stora behov som är betydligt mycket större än dem som man kan räkna in i en normal skolas budget. Därför finns det särskilda medel till barn med behov av särskilt stöd som rektorerna förfogar över.

Det som nu skrivs in i budgeten är ett förslag om att man ska utvärdera och se hur dessa medel används. Kanske behövs det lite resurser centralt i staden för de elever som har riktigt, riktigt stora stödbehov så att man inte ska hamna i ekonomiskt trångmål? Framför allt vill man inte hamna i detta schackrande i ekonomiska frågor. När man diskuterar de här frågorna är det viktigt att komma ihåg att Stockholms stad ger mer till sin skola än praktiskt taget någon annan kommun i Sverige.

Anförande nr 15

E i v o r K a r l s s o n (mp): Du tog upp det här med centrala resurser. Jag kan falla tillbaka på någonting helt annat. Jag undrar varför inte Folkpartiet, som ju är ett skolparti, stod på sig bättre i förhandlingarna med koalitionsparterna efter valet 2006. Ni borde ha haft mycket goda chanser.

Anledningen till denna undran är en artikel i DN den 26 september 2006, alltså just efter valet. Där lovar en moderat politiker redan i rubriken stöd till barn med specialbehov. Inga elever med särskilda behov ska falla mellan stolarna, står det. Vidare står det att från den 1 januari 2007 ska deras skolgång finansieras centralt. Det var det här med centralt som du tog upp tidigare, Lotta Edholm.

I artikeln säger också denna representant för den nyblivna majoriteten att det är möjligt att stadsdelarna kan släppa vissa av dessa elever och att det blir billigare. Men vi måste tänka längre, står det också. Vad kommer det att kosta samhället om vi inte satsar på de här barnen? Det var en klok och väl medveten politiker som föreföll ha insikt om att dessa elever riskerar att komma i kläm. Men det blev inte så här. Artikeln avslutas med dessa rader: Stockholm ska vara en stad utan gränser där full valfrihet råder. Det ska gälla även den som har behov av särskilt stöd.

Men så blev det alltså inte. Minussiffrorna i budgeten för rektorerna gör att alla dessa elever riskerar att få en skolundervisning som inte passar deras behov. Varför lyssnar ni inte på den kloka politikern från majoriteten som framför de här förslagen? Det nya fördelningssystemet kommer nog att missgynna dessa elever.

Anförande nr 16

B e r i t K r u s e (s): Herr ordförande! Det är en viktig interpellation som Eivor tar upp. Detta rör oss på alla fronter över hela staden. Vi är oroliga för att de här barnen, som har det svårast i skolan, inte ska få det som de behöver.

Jag vill fylla på med några frågor, som också Eivor har varit inne på, till Lotta Edholm. Är du verkligen övertygad om att rektorerna har förutsättningar att betala platser i Sankt Örjans grupper till exempel? Du nämnde att ni ska utvärdera detta och kanske centralisera en liten pott – ungefär såsom stadsdelsnämnderna gjorde. Det är ju bra och förnuftigt. Ni gick lite för snabbt fram, kan jag tycka, och det drabbar dem som har det svårast. Kan ni då garantera att de här barnen får det som de behöver?

Kommer ni att följa upp detta? Det är frågor som jag ställer mig och som jag gärna vill ha svar på.

Detta är en mer långtgående decentralisering än den vi hade i stadsdelsnämnderna. Varje enskild rektor ska alltså besluta om sådana här frågor. I många stadsdelar hade man en solidarisk diskussion om vilka pengar som skulle användas till vad. Det försvinner nu, och nu ska varje enskild rektor inom sin snäva budgetram kunna fatta de tunga besluten som blir kostsamma på grund av att barnen har de här behoven. Ni gick för fort fram med att genomföra förändringen. Resurserna delas ut till skolorna och rektor beslutar. Det är det som är summan av det hela.

Slutligen har jag en fråga som handlar om särskilda undervisningsgrupper i stadsdelarna. Kan skolorna gå samman och starta en gemensam särskild undervisningsgrupp? Kan de fatta de besluten själva, eller är det sådant som ska bestämmas i en centralistisk ny utbildningsnämnd?

Anförande nr 17

I n g e r S t a r k (v): Jag skulle också vilja fylla på lite, Lotta. Först och främst är det många skolor som nu signalerar att de inte har resurser till barn med särskilda behov. Jag känner till exempel till flera skolor i Farsta. Då får man tänka på att de barn som vi pratar om nu är barn med ännu större särskilda behov, som kostar mycket pengar.

Vi som sitter i utbildningsnämnden har väl alla fått mejl från oroliga föräldrar. De signalerar att deras barn faller mellan stolarna. Eivor nämnde sjuåringen med Asperger. Jag har också fått mejl om den eleven och om några andra. Rektoreorna svarar att de inte har resurser. Då måste man ställa en fråga till dig, Lotta. Hur kommer det att bli för de här barnen? Vi kan ta sjuåringen som exempel. Hur kommer det att sluta?

Vi vet inte riktigt hur stor potten är. Man behöver i viss utsträckning öronmärka pengarna för att veta att det verkligen finns en tillräckligt stor pott för att de här barnen ska få sina behov tillgodosedda. Det är några av de frågor som jag vill skicka med dig, Lotta. Både Eivor och Berit har ju ställt dem tidigare, och jag ställer dem nu.

Anförande nr 18

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det är viktigt att konstatera att de extra resurser till barn i behov av särskilt stöd som finns i Stockholm fördelas på exakt samma grunder som i det system som den förra majoriteten hittade på. Jag har i dag inte funnit någon anledning att ompröva det systemet. Nyckeltalen är exakt desamma, och jag tror att det är bra om man kan behålla ett system över en tid. Skillnaden nu är att pengarna går ut direkt till skolorna i stället för att gå via en stadsdelsbyråkrati.

Det blir också lika över hela staden. Så har det inte varit tidigare. Stadsdelsnämnderna har haft olika system för hur pengarna fördelas. En del stadsdelsnämnder har

fördelat nästan alltihop, och en del har haft en ganska omfattande egen resursfördelning. Nu blir det lika över hela staden.

Berit Kruse ställde frågan om ifall man kan starta särskilda undervisningsgrupper. Det kan man självfallet göra. Om vi tittar historiskt, bakåt i tiden, har Sankt Örjan, som är ett eget rektorsområde för barn med stora behov, minskat sina platser under årens lopp. Rektorer och stadsdelar har startat egna undervisningsgrupper. Jag tycker att det skulle vara en poäng med att utvärdera både det och en del av de undervisningsgrupper som bedrivs inom ramen för Sankt Örjan. En del av de verksamheter som bedrivs är otroligt bra, och en del borde ses över. Det här är svåra frågor, och ibland kan det vara så att en del grupper har funnits under alltför lång tid utan att man riktigt har ifrågasatt dem.

Skiljelinjen går egentligen i vem som ska besluta om resurserna. Ska det vara rektor själv eller ska vi bygga upp en byråkrati på central nivå i Stockholms stad som gör detta? Jag tror ändå att rektorerna är bäst lämpade att fatta besluten. Det är ju pedagogiska beslut mer än politiska. Sammanlagt finns det ungefär 1 miljard kronor varje år till bland annat de här barnen.

Anförande nr 19

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande! Jag vill också uppehålla mig lite mer vid pengar och budget. Extra skolpeng är en droppe i havet, stod det i en DN-notis den 28 augusti. Av notisen framgick att Stockholms utbildningsförvaltning har avsatt 33 miljoner kronor för att täcka eventuella hål i grundskolornas budget efter det att det nya resursfördelningssystemet införts. Men det kommer inte att räcka. Drygt 30 skolor hade vid det tillfället hört av sig till förvaltningen därför att de inte klarade sig med de resurser de hade fått. Bekymrade rektorer sade att det verkar som om det är först nu det som rektorerna påpekade redan i våras har gått upp för förvaltningen, det vill säga att det främst är barn i behov av särskilt stöd som kommer i kläm.

Av de 33 extra miljoner som var avsatta för att täcka budgethålen var det tänkt att 8 miljoner skulle täcka kostnader för placering av barn med särskilda behov. Men det var en droppe i havet, enligt rektorerna. Som exempel kan nämnas att bara i Liljeholmen och Farsta har det dykt upp elever som är i behov av stöd som innebär kostnader i den storleken – alltså ungefär 8 miljoner kronor. Det blev alltså inte så mycket av det stöd som utlovades den 26 september 2006. I slutet av augusti skulle de rektorer som ansåg sig behöva ekonomiska medel vända sig till förvaltningen. Hur mycket extra pengar blev det i den strama skolbudgeten? Har rektorerna nu fått extra pengar till barn i behov av särskilt stöd?

Anförande nr 20

B e r i t K r u s e (s): Vi hittade inte bara på någon idé så där som vi tyckte verkade okej, Lotta. Det var en genomgång och en ordentlig diskussion mellan Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna som ledde fram till att den modell vi hade blev väldigt bra. Den är optimal för de här barnen och för verksamheten. Jag tycker inte att man ska slafska över det hela på det viset.

Sankt Örjan har minskat; det är sant. Det beror dels på att de hade ganska höga priser, dels på att man vill ordna verksamheter som var bra för barnen på hemmaplan. Jag tycker att det är bra att man inte behöver åka kors och tvärs över staden och om det går att ordna det hela på hemmaplan.

Jag tror också, precis som du, att det är bra att man ser över Sankt Örjan. Det finns behov av vissa grupper i Sankt Örjan – det är självklart. Det handlar om barn som har specifika behov. Det kan kanske inte en stadsdel klara själv. Man granskar nu verksamheten, och det tror jag är bra.

Gång på gång i den här talarstolen har du talat om byråkratin i stadsdelsnämnderna. Du har pratat om att vi har tagit pengar och lagt på byråkratin. Pengar som i stället skulle ha gått till verksamheterna har lagts på byråkratiska åtgärder. Men på många håll har det inte varit så. Jag utgår naturligtvis från min stadsdel, Hässelby-Vällingby. Där handlar det om genomtänkta dialoger mellan rektorer och deras chefer, föräldrar och barn. Det kan vi inte slå bort, utan det är ett led som är viktigt. På stadsdelarna hade man kunskaper om barnen och miljön och kontakter mellan socialtjänst, polis och så vidare. Det var värdefullt. Det är tråkigt att ni har tagit bort detta så snabbt som ni har gjort. Jag är djupt orolig.

Jag väntar på utvärderingen, och säger bara: Låt inte barnen trilla mellan stolarna fram till dess att ni ser utvärderingen och måste vidta åtgärder!

Anförande nr 21

I n g e r S t a r k (v): Först vill jag instämma i det som Berit just sade. Det var inget resursfördelningssystem som vi bara hittade på, utan vi hade långa och ingående diskussioner om detta. Det känns lite trist att du använder de här uttrycken, Lotta.

Detsamma gäller det här med stadsdelsbyråkrati. Skillnaden mot förra mandatperioden är bland annat att när pengarna fanns i stadsdelen kunde man då ha pengarna kvar där och ha en resursenhet som kunde fördela pengarna på ett sätt som de som arbetar på stadsdelsförvaltningen har lokalkännedom om. Det är viktigt att komma ihåg detta. Poängen med att vi hade grundskolan och sedan särskolan hos stadsdelarna var i hög grad att där kände man till det hela. Man kände till skolorna och hur de fungerade och man kände till barnen. Det är ofta bra att barnen så långt som möjligt får stanna kvar på sin hemskola. Det är det bästa. Det är bara om det är för barnens bästa som man flyttar dem till Sankt Örjan.

Jag har en fråga. Jag vet inte om jag fattade rätt. De barn som vi nu pratar om är inte barn med särskilda behov utan barn som har alldeles extra särskilda behov. Jag undrar om den pott som du pratar om på 1 miljard. Är detta pengar till de här barnen? Jag tycker mig märka i de mejl som jag har fått från oroliga föräldrar – det har vi väl alla på utbildningsnämnden fått – att de här barnen redan nu är på väg att ramla mellan stolarna. Hur förhindras det? Det vore ju fruktansvärt olyckligt om till exempel en sjuåring med Aspergers och hans föräldrar ska leva i den här oron.

Anförande nr 22

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag tycker att det är viktigt att komma ihåg att de här barnen har funnits hela tiden. De extra behov som de barnen har haft har hela tiden finansierats genom skolbudgeten. Det som har hänt i och med omorganisationen är att för en del rektorer har kostnaderna blivit synliga. De har inte sett de här kostnaderna tidigare, men de har inte heller fått pengarna. Det har sett olika ut över hela staden.

Berit Kruse och Inger Stark har erfarenheter från Hässelby-Vällingby respektive Farsta. Men det finns andra stadsdelar där fördelningssystemet har skett på ett helt annat sätt. Jag tycker att det är viktigt att det finns en genomtänkt idé om hur alla barn ska kunna bemötas lika. Det är därför vi har valt det här resursfördelningssystemet.

Jag är ledsen om det verkade som om jag raljerade över ert system, för det gjorde jag inte alls. Jag tror att det är bra att ha ett system som bygger på fasta principer. Sedan kan man naturligtvis diskutera om det är optimalt eller inte; det får man väl utvärdera så småningom. Då kan man se om man ska göra omfördelningar inom systemet och så vidare. Vi som har sysslat med politik ett tag vet att det nästan aldrig finns några optimala resursfördelningssystem eller några optimala system för någonting här i världen. Man upptäcker allteftersom att man kan göra saker på olika sätt.

Det är klart att det är en valmöjlighet. Antingen bygger man upp en central förvaltning i staden som fördelar resurser – och då vet vi att pengar kommer att försvinna till byråkrati – eller också tror vi på rektorerna och det som de sade innan resursfördelningssystemet sattes, nämligen att man ville ha ut alla pengar och sedan ta ett stort ansvar för de elever som måste placeras någon annanstans än inom hemskolan.

Jag håller naturligtvis med Berit Kruse om att det oftast är bra om man kan lösa det hela på den egna skolan. Men det är inte alltid det går. Därför måste vi ha både Sankt Örjan, som ju är ett eget rektorsområde, och särskilda undervisningsgrupper. Men jag tycker att det är viktigt att man utvärderar de undervisningsgrupper som finns och att man hela tiden funderar på hur man kan göra verksamheterna bättre.

Anförande nr 23

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Jag ska inte ställa någon fråga för nu får du ju inte svara, Lotta. Men jag vill i alla fall skicka med att det är viktigt att rektorerna får utbildning och information om det här området så att man har förmågan och kunskapen att hantera frågorna lika över staden. Det får inte slå snett från skola till skola. Och hur kommer friskolorna in i detta? Det behövs en ordentlig uppföljning och en ordentlig kontroll och tillsyn för de här barnens bästa.

Anförande nr 24

I n g e r S t a r k (v): Jag ska också fatta mig kort och inte skicka med några frågor. Jag kan delvis instämma i det du säger, Lotta. Det bästa är att lösa problemen genom att eleven får vara kvar i sin hemskola, men Sankt Örjan och de särskilda undervisningsgrupperna måste också finnas kvar. Det är jätteviktigt att poängtera, och det är vi överens om.

Jag vill bara understryka att jag tycker att det verkar uppenbart att det finns anledning att vara orolig. Det finns några elever som redan nu håller på att falla mellan stolarna. Det finns alltså inte så mycket tid till det här, utan det gäller att kolla upp att det inte händer någonting nu med de här ungarna. De behöver verkligen detta alldeles särskilda stöd.

§ 5 Interpellation om införande av en stadsövergripande policy mot mobbning i skolan (nr 2007:19)

Anförande nr 25

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till utdelat svar.

Anförande nr 26

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tackar för svaret. Anledningen till att jag skrev interpellationen var dels att lyfta upp vissa frågor när det nu ska formuleras en mobbningspolicy, dels att det talas så mycket om ökad befogenhet och auktoritet och ökade sanktionsmöjligheter för lärare och rektorer. Det talas mindre om förebyggande åtgärder, elevvård, förbättrad arbetsmiljö, elevinflytande, mindre klasser och stöd till de elever som så behöver. Dålig arbetsmiljö är ofta en grogrund för mobbning. Arbetsmiljölagen ska gälla också i skolan.

I svaret står det att lärarnas sanktionsmöjligheter måste tydliggöras. Det gäller också – det vill jag tillägga – ansvaret för vad de hör och ser och att de rapporterar det vidare till skolledning och rektorer för snabba insatser. På många håll förefaller rektorerna blunda för mobbning. I så gott som alla allvarliga mobbningsfall som har blivit kända visar det sig att skolan inte har tagit tag i mobbningen i tid. Barn- och elevombudet Lars Arrhenius är bekymrad över utvecklingen. Här måste vi sätta ned foten. Det går inte att komma åt mobbning om skolans ledning blundar. Varenda skola har en mobbningsplan, men de vet ofta inte vad de ska göra.

Under förra mandatperioden kom det i december 2005 en revisionsrapport som visar att Stockholms stad hade brister när det gäller att förebygga mobbning. Förra skolborgarrådet Erik Nilsson tillbakavisade kritiken och menade att problemet inte var att det inte fanns styrdokument, utan problemet var att de inte tillämpades i verkligheten. Nilsson sade: Framför allt måste varje rektor göra det på ett bättre sätt än vad man gör i dag. Oppositionen hade en annan åsikt. Men Nilsson gjorde rätt bedömning. Bristerna kvarstår och förefaller till och med ha förvärrats eller i varje fall blivit mer kända i dag. Om rektorer och skolledning inte tar sitt ansvar kommer inte en stadsövergripande policy mot mobbning att hjälpa. Då blir det ett slag i luften.

Skolverket har ibland framfört svidande kritik när det gäller mobbning. Dess kritik bör vi dra lärdom av när vi ska utforma en policy. Så skrev till exempel Skolverket vid ett tillfälle efter det att ett tragiskt mobbningsfall hade inträffat. De insatser som gjordes var kortvariga. Ingen hade agerat, vare sig samlat eller målinriktat, och det hade brustit i kontakten med föräldrarna. Det utgör något av pudelns kärna om vi ska få en bättre skolmiljö.

Har skolborgarrådet några förslag till hur vi ska kunna konkretisera och förmå skolledning och rektorer att ta sitt ansvar för alla de barn som varje dag gör sin Golgatavandring till skolan?

Anförande nr 27

S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande, fullmäktige! Först vill jag tacka Eivor Karlsson för en mycket bra och viktig interpellation. Jag vill även tacka för det svar som vi har fått av skolborgarrådet.

När man läser svaret låter det väldigt handlingskraftigt. Det är nästan så att man känner: Jaha – då fixar vi det! Men så lätt är det inte. Det är väl därför det är en så viktig fråga, och det tror jag att vi är överens om. Det som skrämmer mig i svaret är att man pratar så mycket om det som Eivor tar upp – sanktionsmöjligheterna. Visst måste man ha sanktionsmöjligheter, men problemet är att forskningen pekar på att det också finns en kontraproduktivitet i detta. Det kan bli fel. Det kan nämligen resultera i att vuxna i barns omgivning reagerar med ett stereotypt agerande. Man har ett färdigt beslut innan man har hört det enskilda barnet.

Detta är väldigt negativt för unga människor som är i en rollskapande del av livet. De roller som man är indelad i – den mobbade, mobbarna och medlöparna – förstärks om man inte får hjälp att hantera det här. Därför måste man gå in och jobba på det här på ett mycket djupare plan. Det visar forskningen. Det viktigaste då är att vi vuxna går in som goda förebilder. Om vi då har alltför färdiga lösningar blir det denna kontraproduktivitet.

Nolltolerans i det här har också en tendens att kraftigt utvidgas. Det har man kunnat se i USA. Där man har haft nolltolerans i en fråga i skolan har det utökats med 80–90 procent. Till slut har det blivit sådana saker som vi har sett i Sverige, när det handlar om huruvida man ska få använda sitt språk, vilken klädsel man ska ha och så vidare. Detta gör att vi inte får någon kommunikation, och det leder till att unga, både mobbare och mobbade blir så kallade *drop outs* och lämnar skolan alldeles för tidigt. Allt det här bygger på forskning. Jag rekommenderar läsning av det senaste numret av PM – Pedagogiska Magasinet – där man tar upp detta.

Det som jag tycker är viktigt och det som Vänsterpartiet vill lyfta fram i policyn är att man tar fram metoder mot den mobbning som vi har i dag. Det handlar om den tekniska mobbningen som sker via YouTube, MMS etcetera. Här borde man ta med ungdomar i arbetet. Är det någon som verkligen vet vad det innebär att ha de här kunskaperna så är det ungdomarna.

Vi tycker också att det är jätteviktigt att man ser det som Eivor har talat om, det vill säga inte bara lärarna utan alla vuxna i skolmiljön. De måste vara tillgängliga. Tyvärr fokuserar man alltför mycket på just lärarna, som inte alltid har möjlighet att ta tag i det här. De kanske inte heller alltid är de förebilder som de här unga människorna söker sig till.

Anförande nr 28

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det här är en av de absolut viktigaste debatterna vi har i fullmäktige. Hur ska vi se till att skolan blir en trygg arbetsplats för alla elever? I dag är det tusentals elever varje dag som går till skolan och är rädda. De vet inte vad som kommer att hända.

Vårt svar på den frågan har varit att vi har sagt att vi ska ta fram en stadsövergripande policy mot mobbning och trakasserier i grundskolan. Naturligtvis har både Susanna och Eivor helt rätt när de säger att den kan riskera att bara bli en papperstiger om den inte är bra. Men några bärande element i policyn kommer till exempel att vara att man på alla skolor ska använda sig av åtgärder mot mobbning som är forskningsbaserade. Jag skulle vilja säga att det är ett stort problem i våra skolor i dag att man alldeles för ofta använder metoder där vi inte känner till resultaten vare sig för stunden eller på lång sikt. Detta påpekas också i skolinspektörernas nya rapport; alldeles för många skolor använder sig av metoder som man faktiskt inte vet hur de fungerar för eleverna. En sådan metod är till exempel att man inte talar om för föräldrarna vad som pågår. Det är inte bara dumt utan dessutom olagligt.

Jag tror att det finns en poäng med att ha ett sådant här dokument som stöd för rektorerna i deras arbete. Vi ska inte ha det för att vi ska tala om exakt hur det ska gå till i varje situation – för det går naturligtvis inte att göra – men som ett stöd i vilka åtgärder man faktiskt kräver att en skola ska vidta. Bristen på sanktionsmöjligheter har varit ett stort problem för många rektorer. Vad gör man när alla metoderna är slut och alla samtal har tagit slut, när man har mött eleverna och föräldrarna och det ändå bara fortsätter? Det är då sanktionerna kommer in i bilden. Vi måste bara ha de verktygen, och inte bara ord.

Anförande nr 29

E m m a L i n d q v i s t (s): Ordförande, fullmäktige! Också jag vill tacka både Eivor och Lotta för interpellationen och för svaret. Men jag kan inte undgå att se att det i svaret inte nämns något om elevinflytandet, som en av frågorna handlar om, och huruvida det bör öka även gällande skolans arbetsmiljö.

Precis som Eivor och Susanna redan har påpekat kan inte heller jag undgå att se att det som vanligt är lärarnas disciplinära åtgärder som ska öka. En trygg skola med en schyst arbetsmiljö bygger på ömsesidig respekt mellan alla som vistas i skolan – både elever och skolpersonal. Skolan är inte bara lärarnas arbetsplats, utan faktiskt även elevernas. Eleverna är de som utgör majoriteten på skolan, och ändå är det oftast de som har allra minst att säga till om. I motionerna och i interpellationen kan man läsa att det sällan tas hänsyn till det som framkommer i elevenkäterna. Jag tror inte att någon tjänar på ökat låtsasinflytande i form av fler brukarenkäter bland eleverna – allra minst eleverna. Jag tycker att det vore intressant att höra ditt svar på om, och i så fall hur, eleverna ska få mer reellt inflytande.

I svaret skriver du även om lärarnas nyckelroll i arbetet mot mobbning. Jag skulle vilja hävda hela skolpersonalens nyckelroll, inte minst skolsköterskors, kuratorers och annan resurspersonals. Du skriver att det är viktigt att elever garanteras tillgång till dessa, men att det främst är en fråga för respektive skolledning. Då krävs det ordentligt med resurser från kommunen till skolorna. De flesta skolor fick en neddragning och ett minskat ekonomiskt utrymme i stället för den ökning som utlovades under 2007. Det är knappast något som skolledningarna kan belastas för.

Jag undrar hur borgarrådet tycker att Stockholm ska göra för att försäkra alla elever rätt till skolsköterskor, kuratorer, skolpsykologer och annan resurspersonal.

Anförande nr 30

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande! Riksdagen gav nyligen lärarna rätt att gå hårdare fram för att skapa ordning i skolan, men Lärarförbundet känner inte riktigt igen sig i regeringens beskrivning av skolan. Lärarförbundet anser att regeringen inte tar tag i de verkliga problemen, som till exempel att skapa mindre klasser och därmed få arbetsro i skolan. Det visar en intervjuundersökning med 192 av förbundets lokalavdelningar som för en tid sedan presenterades. Mindre klasser kostar pengar, medan det inte är särskilt dyrt att införa hårdare ordningsregler.

Min andra fråga handlade om om elevernas inflytande bör öka även när det gäller skolans arbetsmiljö. Där inskränker sig svaret på interpellationen till att brukarundersökningar genomförs regelbundet och innehåller frågeställningar som är relevanta för eleverna och att det ger en bild av hur eleverna uppfattar sin skolmiljö.

Det räcker inte. Frågan gällde dessutom skolans arbetsmiljö. Eleverna måste känna sig delaktiga för att kunna ta ansvar. Båda skollagstiftningen och arbetsmiljölagstiftningen ger eleverna rätt till inflytande. I skollagen och i läroplanen betonas betydelsen av elevens ansvar och inflytande över sådant i skolan som rör deras vardag. Det gäller allt från undervisningens utformning, kön i matsalen, utformningen av uppehållsrummet, skolans värdegrund till hur antimobbningsarbetet på skolan ska ske.

Min sjätte fråga handlade om att skolans ledning vid problem omedelbart ska kalla in alla inblandade till ett snabbt första möte och göra upp en handlingsplan. Det har skolan redan nu befogenhet att göra. Det anser jag vara a och o vid tendenser till mobbning och trakasserier.

Frågan besvaras av borgarrådet med att föräldrarna ska informeras - det är någonting helt annat än att kallas – vid ordningsproblem och vid olovlig frånvaro. Vid olovlig frånvaro kan det väl i första hand räcka med att informera föräldrarna, men vid ordningsproblem som kan innebära begynnande mobbning och trakasserier måste de berörda omedelbart kallas.

Det är två frågor som jag inte tycker har utvecklats adekvat i interpellationssvaret, nämligen fråga två om elevens inflytande i skolans vardag och fråga sex om skolans ansvar för snabb kontakt vid mobbning.

Anförande nr 31

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande! Mycket kan lösas med större resurser i skolan. Jag tror dock att mobbning inte är ett sådant problem. Det finns inte något land i världen som satsar så mycket pengar på sin skola som Sverige, men det finns heller inte något land i världen där man i mätningar kan se att eleverna själva upplever situationen som så stökig som man gör i de svenska skolorna så sambandet är möjligen det motsatta. Nej, jag tror inte att det är på det sättet! Resurser är också viktiga, men det är inte allt.

När det gäller mobbning tror jag att ett problem har varit att det har funnits så små möjligheter att sätta kraft bakom orden när man har problem.

Eivor Karlsson säger, mycket riktigt tycker jag, att vid den här typen av problem bör föräldrarna kallas. Det är en jättebra idé. Man gör så på en del skolor, men om föräldrarna inte vill komma har man ingen möjlighet att göra något åt det. En rektor kan aldrig tvinga en förälder till ett föräldrasamtal. Om föräldern inte kommer finns det inte heller något i socialtjänstlagen som gör det möjligt att använda sig av den lagstiftningen för att komma till rätta med problemen.

Man kan se detta vid olovlig frånvaro. Antalet barn som i dag hoppar av grundskolan – där det egentligen inte borde vara möjligt att hoppa av – har ökat i Sverige. Ett skäl till detta är att när föräldrar inte klarar av att ta sitt föräldraansvar, när man inte klarar av att få i väg sitt barn till skolan, finns det i dag inga som helst möjligheter för socialtjänsten att göra någonting åt det enligt den lagstiftning vi har.

Lagstiftning och regelverk är också viktigt. Det är något som skolorna behöver ha i bakgrunden när man arbetar.

Arbetsmiljöfrågor och elevdemokrati är naturligtvis också viktiga förutsättningar, men jag tror att om man vill komma till rätta med mobbning är det inte elevdemokrati i ett vidare perspektiv som är det viktigaste. Det viktigaste är att man har bra samtal i klassrummet med eleverna så att man får till stånd ett bra arbetsklimat.

Det är, vilket jag tror att alla har påpekat, ett långsiktigt arbete. Men jag tror att det också är viktigt att man har bra dokument i ryggen och ett bra regelverk för vilka åtgärder man kan vidta den dag ingenting hjälper.

*§ 9 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Valsvek och jobbgarantin*

Anförande nr 32

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Ett väldigt tydligt vallöfte från den politiska majoriteten med Kristina Axén Olin i spetsen var att det skulle införas en jobbgaranti. Jobbgarantin innebar att arbetslösa med ekonomiskt bistånd inom fem dagar skulle få utbildning eller jobb till avtalsenlig lön.

Det vi nu ser i det ärende som har forcerats fram till kommunstyrelsen – kommunstyrelsen fick det i sin hand först i dag – står det uttryckligen i ärendet Jobbtorg att en jobbgaranti innebär en handlingsplan inom fem dagar.

Min fråga är om finansborgarrådet anser att det är okej att föra väljare bakom ljuset på det sättet.

Anförande nr 33

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande, fullmäktige! Det som är viktigt för våra väljare är att vi politiker håller vad vi lovar.

Vi från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna sade redan i oktober i vår plattform: En jobbgaranti ska införas. Alla som i dag är socialbidragsberoende på grund av arbetsbrist ska ges en individuell bedömning och garanteras arbete/utbildning inom fem dagar.

I vår budget sade vi: En jobbgaranti ska införas så att alla som i dag är beroende av försörjningsstöd på grund av arbetsbrist ska ges en snabb individuell bedömning och garanteras arbete eller utbildning inom fem dagar.

Fru ordförande! Socialdemokraterna har tittat på vår jobbpolitik och i en rapport som heter Jobbsveket skriver man - precis som om ni var lite avundsjuka över att ni inte har infört någon jobbgaranti och något jobbtorg själva – att Moderaterna sade att garantin skulle innebära att alla som sökte socialbidrag på grund av arbetslöshet skulle beredas jobb eller utbildning inom fem dagar. De som inte kunde få jobb någon annanstans skulle beredas arbete inom kommunen.

Fru ordförande! Det här är vad vi har lovat i dokument efter dokument, och det införs från den 1 januari till vår och säkert många arbetslösa stockholmares stora glädje

Anförande nr 34

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är det som är problemet. Jag och väljarna hörde dig i valrörelsen lova att man skulle få jobb inom fem dagar. Nu berättar du hur ni har försämrat och forcerat det löfte som ni gav. Ni för väljarna bakom ljuset. Det vi ser i det förslag ni nu kommer med är ju inte några jobb inom fem dagar. Det är en pappersprodukt som inte kommer att leda till arbete utan till en handlingsplan. Den

handlingsplanen gör arbetsförmedlingen redan nu vid första besöket. Det är ju inget nytt.

Det är ett stort svek.

Anförande nr 35

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Det är intressant hur du, Teres Lindberg, kritiserar oss och ifrågasätter det vi inför. Det är förmodligen avundsjukan som driver dig.

Vi är helt överens och vi har varit mer än tydliga med vad vi vill införa. Om du kallar ett år och tre månader att forcera igenom ett ärende – det börjar gälla från den 1 januari 2008 – må det vara din tidsaxel. Vi har snarare lite dåligt samvete för att det har tagit så lång tid. Det har varit nödvändigt av juridiska skäl och för att det innebär en stor omorganisation som tar tid och kraft.

Att påstå att vi forcerar igenom ett ärende som blir verkställt efter ett år och tre månader stämmer inte riktigt med det tempo jag har.

Du påstår att ni har lyckats och att man redan gör en individuell plan. Det är ju inte sant. Jag vet inte om du läser Länsstyrelsens rapporter. Det kom en rapport för bara några månader sedan. Där hade man tittat på 18-24-åringar i Stockholm. Den rapporten visar att i mer än 40 procent av ärendena har man inte tagit fram någon individuell plan över huvud taget.

Att säga att det är något som ni redan har infört och att det fungerar i Stockholms stad tycker jag tyder på att du inte läser Länsstyrelsens rapporter och att du inte har någon insikt i hur det ser ut.

Anförande nr 36

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag tycker att finansborgarrådet angriper frågan på ett märkligt sätt. Det handlar om att uppfylla sina vallöften. Nu ser vi hur ni ändrar ett vallöfte från att vara en jobbgaranti till att vara en handlingsplan. Det är det stora problemet.

Det handlar definitivt inte om avundsjuka. Det var det värsta jag har hört!

Det finns ju ett stort demokratiskt problem när kommunstyrelsen får ett ärende på måndagen – de som får det i brevlådan kommer att få det först i morgon – och det ska fattas beslut på onsdagen. Det är väldigt kort tid. Det har med demokrati att göra och vilka möjligheter man har att ha synpunkter och kunna diskutera ett ärende. Att forcera fram ett ärende är när man lägger fram det rödlappat och låter det gå snabbt hela vägen. Det tycker jag är ett stort problem. Det viftar du bara bort.

Men det största problemet, Kristina Axén Olin, är valsveket.

Anförande nr 37

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Nu börjar vi övergå till en annan fråga. Jag vet inte om det är formalia eller sakfrågan vi ska diskutera.

Om vi håller oss till sakfrågan håller jag med om att det finns ett stort problem. Det stora problemet ligger inte hos oss utan i att Socialdemokraternas politik inte fungerar. Vi har sett att arbetslösheten minskar på område efter område. Vi har mer än 300 000 fler människor i arbete nu än för ett år sedan. I Stockholm har arbetslösheten, sedan vi tillträdde för ett år sedan, sjunkit med över 27 procent. Mest har den sjunkit i Rinkeby, Farsta och Skärholmen för att nämna några stadsdelar.

Det fanns ett problem, Teres, nämligen att Socialdemokraternas politik inte fungerade.

Fråga nr 2. Övervikt och fetma i förorterna

Anförande nr 38

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, ledamöter! Min fråga handlar om att viktökningen mellan sociala grupper ökar i Stockholms stad. Vi har inget klassamhälle i ordets klassiska bemärkelse, men den sociala ojämlikheten är mycket stor när det gäller levnadsvanor och hälsotillstånd i Stockholms stad.

I går kom en rapport som visar att i Stockholms stad är övervikt och fetma störst i Rinkeby och Skärholmen. Jag ska lämna rapporten till borgarrådet sedan. Det står i rapporten att det är familjer som är lågutbildade som är mest överviktiga.

Jag vill fråga borgarrådet: Vilka styrmedel har vi för att motverka detta hälsotillstånd i förorterna i Stockholms stad?

Anförande nr 39

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag tror att fetmaproblemet är något som även vi som bor på Södermalm får ägna lite uppmärksamhet emellanåt.

Det är ett viktigt problem som du tar upp. Det handlar framför allt om något som vi inom idrottsnämnden har uppmärksammat, nämligen bristen på rörelse hos olika socialgrupper i Stockholm. Tonårsflickor med utlandsfödda föräldrar rör inte på sig över huvud taget. Effekten av det blir inte bara ohälsa utan den kan även bli fetma.

Vad gör vi då åt det? Vi hade en interpellationsdebatt om detta för en timme sedan. Den handlade i hög grad om de verktyg som finns inom staden. Det handlar om vilka anläggningar vi bygger. Det handlar om att vi bygger anläggningar som folk vill ha, dit man vill gå och att det är anläggningar som är öppna för olika sorters verksamheter. Det kan vara gymnasalar som många kan gå till. De flickor vi talade om efterfrågar aerobics. Det ska finnas där.

Vi har också många bad och gym. Antalet besökare ökar. Det gör det framför allt i förorterna. Det är väldigt positivt. I Skärholmen och Vällingby ökar besöken på både bad och gym som staden driver.

Detta är ett allvarligt problem. Vi pratade under interpellationsdebatten om att det är något som vi alla måste ta med oss i det fortsatta arbetet. Från idrottsnämnden säger vi att det gäller att ta hand om barn och ungdomar så att de får bra motionsvanor. Det är det som är det viktiga.

Anförande nr 40

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Min fråga handlar inte om barn och unga utan om hälsotillståndet bland vuxna i förorterna. Jag är rädd att om vi inte har några styrmedel får vi samma situation som man har i USA där man vräker i sig ohälsosam mat. Det handlar om både motion och annat.

Jag har inte fått svar på frågan. Jag vill veta vilka styrmedel vi har när det gäller vuxna i förorterna. Jag sitter i nämnden i Skärholmen. Det finns inget sätt att motverka detta.

Vi har påpekat detta i folkhälsoprogrammet 2006, men vi har inte genomfört det vi har beslutat.

Anförande nr 41

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vad gör vi åt att vuxna äter fel? Det kan vi naturligtvis ha en massa synpunkter på. Vi tror på information. Det är den vägen man måste gå. Vi kan inte införa några tvångsprogram för människor som är överviktiga. Vi kan bara hjälpa till och se till att det sprids information om att det är farligt och leder till ohälsa.

Vi kan också se till att vi har en infrastruktur för rörelse i staden. Det försöker vi verkligen bygga upp. Vi satsar på belysning i motionsspår, trygghetsanpassade motionsspår, spontanidrottsytor, sporthallar, konstgräsplaner som ska vara öppna för spontanidrott och på gym och bad. Vi har en investeringsbudget som är större än någonsin.

Vi försöker att erbjuda möjligheter till rörelse och informera om att det är farligt att inte vårda sin hälsa. Det är vad vi kan göra när det gäller vuxna människor i staden.

Anförande nr 42

R e b w a r H a s s a n (mp): Jag kan inte hitta någon information. Jag vill att borgarrådet någon gång besöker Rinkeby och tittar på affärerna där. Där hänger det stora reklamskyltar om stora läskedrycksflaskor för tio kronor. Familjer med svag ekonomi köper de stora flaskorna och tar hem dem och dricker.

Vilken information har man i Stockholms stad mot detta? Jag vill gärna ge borgarrådet den här rapporten.

Anförande nr 43

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Jag har varit i Rinkeby många gånger, och jag kommer gärna igen. Men jag kommer aldrig att ha någon åsikt om vilka annonser affärerna har eller vad folk köper i affärerna.

Däremot är jag villig att hjälpa till att understödja en information om vilka varor som är farliga.

Fråga nr 3. Valfrihet inom äldreomsorgen på Södermalm

Anförande nr 44

Åsa Hagelstedt (v): Jag sitter i stadsdelsnämnden på Södermalm. Där har mina kolleger på den borgerliga sidan gjort allt för att vara bäst i klassen när det gäller att hinna först med privatiseringarna. Vi har tagit en aktivitetsplan som talar om att man ska konkurrensutsätta hela äldreomsorgen.

Man har också, som äldreborgarrådet säkert känner till, beslutat att kommunen inte ska lägga egenregianbud. För mig är det oerhört svårt att förstå. Det innebär ju att man inte ens vågar jämföra väl fungerande verksamheter på Södermalm. Man vågar inte se om de kanske skulle fungera både bättre och billigare än de privata.

Det innebär att vi på Södermalm snart kommer att ha enbart privat äldreomsorg. Min fråga till äldreborgarrådet är: Tycker du att det är förenligt med valfrihet? Är valfrihet att man om man vill ha kommunal äldreomsorg och bor på Södermalm inte kan bo kvar utan hänvisas till en stadsdel som kanske har tagit mindre korkade beslut?

Anförande nr 45

Borgarrådet Samuelsen (kd): Ordförande, fullmäktige! På Södermalm har vi många kommunala äldreboenden. Jag tror att det är elva stycken. I den aktivitetsplan som man nu har tagit har man sagt att man normalt sett inte ska delta med egenregianbud. Men man har inte förbjudit att delta med egenregianbud. Man har sagt att marknaden får visa om vi behöver mer konkurrens än den som blir i aktivitetsplanen. I så fall har man möjlighet att också ha egenregianbud.

Det som händer nu är att man har anmält två äldreboenden att finnas med i den upphandling som drar i gång i höst. Det gäller Bergsundsstrand och Vindragaren.

Under den förra mandatperioden lade ni ju ut Hornstull. Det var HSB omsorg som fick det. Det kanske inte är så farligt eftersom det väl ligger ganska nära vänsterkanten, eller i alla fall har gjort det under många år. Då gör det kanske inte något om man har en annan regi.

Jag tror inte att de äldre bryr sig om vem som driver en verksamhet. Det viktiga är att det är kvaliteten i utförandet och att de äldre blir nöjda med det som erbjuds.

Anförande nr 46

Å s a H a g e l s t e d t (v): Det är riktigt att det står att man inte ska lägga egenregianbud, men det är inte förbjudet. Det är precis som du säger. Om marknaden inte har tillräckligt många som anmäler sig kan man lägga egenregianbud. Det är alltså om vi inte får tillräckligt många anbud från det privat. För att vi ska garantera valfriheten ska vi alltså hoppas att det inte finns tillräckligt många företag som är intresserade. Med tanke på att Södermalm är så snabbt och vill ligga först, tror jag att den chansen är ganska liten. Jag tycker att det är ett omvänt sätt att resonera.

Du säger att de äldre inte bryr sig om i vilken regi verksamheten bedrivs. Där har vi lite olika uppfattning. Vi kanske känner olika människor med synpunkter på detta. Många i personalen är nu väldigt stressade.

Om det nu är så att det inte spelar så stor roll varför vågar ni då inte sätta in de kommunala för att garantera valfriheten? Det är inte vi som driver frågan om valfrihet, men det är uppenbarligen vi som har stått för den i realiteten.

Anförande nr 47

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker väl inte precis att ni driver frågan om valfrihetstänkande. Ni vill gärna ha in alla i samma fålla. Om ni kunde, som ni skrev under den förra mandatperioden, skulle allt som tidigare var utanför kommunens regi komma tillbaka in i kommunen. Jag vet inte om det är valfrihet.

Vi vill se en mångfald av olika utförare runt om i hela vår stad. Många äldreboenden är redan i kommunal regi. En aktivitetsplan är tagen. Två av de kommunala äldreboendena kommer nu in i den aktivitetsplanen, men det finns alltså tio kvar. Det här är en långsiktig plan.

Vi vet inte i dag vad marknaden kommer att visa. Jag tror att du är orolig i onödan.

I den upphandling som vi kommer att göra är inte priset avgörande. Vi kommer att ge samma ersättning både till dem i kommunens regi och till de privata. Det är kvaliteten man ska konkurrera om.

Anförande nr 48

Å s a H a g e l s t e d t (v): Det är ganska ointressant vilka kriterier som är avgörande så länge som kommunen inte får vara med i upphandlingarna, så länge som man inte får vara med och tävla om kvaliteten. Det är det jag säger.

Om Vänsterpartiet hade egen majoritet skulle vi stå för något annat. Även när vi har styrt tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet har det ju funnits privata alternativ på Södermalm. Jag är övertygad om att de kommer att finnas även i fortsättningen.

Frågan är om ni hinner med detta innan vi förhoppningsvis vinner nästa val. Kommer det att finnas en valfrihet i kommunal äldreomsorg på Södermalm?

Anförande nr 49

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Du behöver inte vara orolig. De äldre är mer intresserade av att se att de får en bra äldreomsorg än vem som utför den och har ansvar för boendet.

Det finns så många äldreboenden i kommunal regi. I den aktivitetsplan som nu startar är det två som kommer att finnas med.

Jag ser med stor tillförsikt fram emot vad som kommer att hända. Det ska bli spännande att se hur marknaden hanterar de övriga som ska ut på upphandling framöver.

Fråga nr 4. Bör gallerian vid Odenplan stoppas?

Anförande nr 50

J a n V a l e s k o g (s): Jag ställer frågan med anledning av en artikel i dagens Stockholm City. Det handlar om Odenplan, citybanan och planen på att bygga en galleria i samband med att man bygger citybanan.

Moderaterna på Norrmalm har, enligt artikeln, sagt att man kommer att sätta klackarna i backen för den här gallerian. Har också Moderaterna här i stadshuset och finansborgarrådet den uppfattningen?

Anförande nr 51

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Det är väldigt angeläget att vi får till stånd citybanan och citytunneln. Det råder det också stor enighet om i regionen. I det ligger önskemål om tunnelbanestationer vid Odenplan, Karolinska, helst Solnas nya arena, om den blir av, och flera andra angelägna kollektivtrafiksatsningar.

Runt om i världen görs fantastiska försök med att finansiera kollektivtrafiken, och i Asien till och med gratis kollektivtrafik, genom bland annat gallerior. Förutom att det är ett sätt att få en intäkt till citybanan eller citytunneln är det naturligtvis en möjlighet att skapa större trygghet för resenärerna. Med butiker, kaféer och en levande tunnelbanemiljö både på perrongen och ovanför kan det bli mycket mer spännande än i dag.

Jag tycker att det är mycket intressant med en galleria vid Odenplan om det är ett sätt att finansiera en ny uppgång vid Odenplan och citybanans framtid.

Anförande nr 52

J a n V a l e s k o g (s): Det var positivt att höra. Den diskussion som förs lokalt och i några tidningar har fått frågan att spåra ur. Man pratar om sju års förlängning och tio års förlängning när det handlar om att samtidigt bygga citybanan och en galleria.

Jag delar uppfattningen att det finns ett behov av detta med tanke på det stora antalet resenärer.

De borgerliga partierna agerar väldigt populistiskt och kan inte ta ställning när det gäller arbetstunnlar och gallerior utan uttalar sig negativt. Det är synd. Jag får väl glädja mig åt att finansborgarrådet har en uppfattning som vi från socialdemokratiskt håll delar. Under förutsättning att man kan genomföra de störande arbetsmomenten utan att tidsperspektivet förlängs kan det absolut vara en bra lösning.

Anförande nr 53

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Vi har väl alla ett stort ansvar för detta. Vi ska ha klart för oss att det naturligtvis kommer att bli en stor påverkan för stockholmarna när vi bygger citybanan och citytunneln. Jag skulle gärna se att vi också drar ut tunnelbana till Nacka.

Det är klart att det påverkar människor i olika hög grad. Erfarenheter från södra länken och från det man gör i Sollentuna är att befolkningen har upptäckt att det blev mer smärtfritt än man trodde. I samband med Årstalänken blev det till exempel slutligen *ett* hus som man var tvungen att evakuera. I övrigt flöt det bra och för oss som bor där ute kändes det som om det gick rätt fort.

Citybanan kommer att märkas i Stockholm. Om vi ska utrymma T-centralen två gånger om dagen kommer det naturligtvis att påverka oss stockholmare.

Därför tror jag att det är oerhört viktigt att vi informerar och att vi får stockholmarna att förstå behovet.

Som avslutning vill jag säga att även om jag är för detta, och hoppas att alla här i salen är det, måste vi ha respekt för att de som bor just där det är en tunnel väljer att ha en annan inställning. Med hjälp av information och pedagogik kan vi förhoppningsvis hjälpas åt.

Anförande nr 54

J a n V a l e s k o g (s): Det har visat sig att det är oerhört viktigt att alla får samma information i sådana här frågor. Det är lite oroande att man pratar om olika tidsperspektiv. Man pratar om sju års störningar och tio års störningar. Politiskt bör man agera samfällt lokalt och inte komma med olika budskap, vilket jag tycker att de borgerliga gör i den här frågan. Det har man också gjort tidigare när det gäller citybanan.

Den stora frågan som hänger ihop med detta är finansieringen av citybanan. Där finns det stora frågetecken och en oro för hur frågan hanteras. I Mälardalslänen ställer man upp med 2 miljarder vilket gör att andra projekt i deras kommuner hotas att dras in. Det finns en oro för att pengarna försvinner.

Finansieringen är verkligen skakig. Vi får hoppas att det här reds ut så fort som möjligt, om inte annat så till den 1 december. Det är viktigt att man från politiskt håll kommer med samma budskap, annars blir det svårare att driva frågorna.

Fråga nr 5. Storleken på parkeringsböter

Anförande nr 55

T o r h i l d L a m o (v): Ordförande, fullmäktige! Jag läste i tidningen förra veckan att Moderaterna i landstinget tänker höja avgiften för dem som åker utan giltig biljett i kollektivtrafiken. Det är givetvis något som man gör för att få färre som åker utan giltig biljett, men det kommer också att ge större intäkter.

Min fråga till finansborgarrådet är om hon kan tänka sig att bidra till att vi får en höjning av felparkeringsavgiften så att den står i ett rimligt förhållande till vad det kostar att inte betala för sig i tunnelbanan. Det borde också vara en hjälp till de budgeterade minskningarna i intäkter från parkeringsavgifter på 42 miljoner för nästa år i ert förslag till budget.

Anförande nr 56

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Nej, det är inte aktuellt.

Anförande nr 57

T o r h i l d L a m o (v): I så fall vill jag gärna veta varför.

Anförande nr 58

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Jag tycker helt enkelt att de är tillräckligt höga. Jag ser inte parkeringsböter som ett sätt att reglera underskott i en budget eller en skattesänkning som en del av era partier gjorde förra mandatperioden.

Anförande nr 59

T o r h i l d L a m o (v): Det är kanske inte så man ska reglera budgeten, men det kan väl vara trevligt med ökade inkomster när man skär i trafik- och renhållningsnämndens budget.

Det kostar 16 kronor att åka med förköpsremsa inom Stockholms stad. Det kostar 50 kronor att parkera en timme i city. I dag kostar det 425 kronor, enligt hemsidan, om man inte betalar parkeringsavgiften. Det ska kosta 1 200 kronor att inte betala för sig i kollektivtrafiken. En rimlig summa vore då 3 600 kronor om man inte betalar parkeringsavgiften.

Moderaterna trycker på att man ska göra rätt för sig och att man ska följa lagar och regler. Då måste man sätta ett ordentligt tryck även på dem som inte betalar parkeringsavgiften.

Anförande nr 60

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Den borgerliga alliansen anser att det bästa sättet att öka intäkterna till vår stad så att vi kan göra fler satsningar är att sänka skatterna på tillväxt och få fler människor i jobb.

Fråga nr 6. Långbrobergs servicehus

Anförande nr 61

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): I Älvsjö var alla partier under den förra mandatperioden överens om att Långbrobergs servicehus i Älvsjö skulle avvecklas på grund av att arbetsförhållandena för personalen var usla och utdömda. Dessutom var de boendes miljö i starkt behov av upprustning och modernisering.

Till valet bröt Folkpartiet det gemensamma beslutet och lovade i valrörelsen att Långbrobergs servicehus skulle vara kvar som det var. Efter valet blev detta löfte hela alliansens, som Ewa Samuelsson beslutade.

I dag kan vi till vår förvåning konstatera att Långbrobergs servicehus inte ska vara kvar. Endast hälften ska tills vidare vara kvar, men med stora omflyttningar av de boende mot deras vilja. Huset har redan börjat sin nedfärd, bland annat har restaurangen stängts.

Är det ett vallöfte som ni är stolta över att ha genomfört, eller har ni – som de boende säger – lurat de gamla? Kommer servicehuset att vara kvar enligt vallöftet eller kommer det att läggas ned?

Anförande nr 62

Borgarrådet Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Det har varit många turer angående Långbroberg både under den förra mandatperioden och nu med den nya majoriteten.

Delar av Långbroberg kommer att finnas kvar som servicehus, delar av det kommer att förändras. Det har gjorts i nära samverkan med dem som nu driver Långbroberg och stadsdelsnämnden naturligtvis. Man har återigen sett över gränserna mellan stadsdelsnämnderna och tittat på hur många servicehusplatser man har och funnit att det inte finns möjlighet att fylla det här boendet. Man kan tillgodose behovet med andra servicehus.

Anförande nr 63

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Det var just det vi hade diskuterat och som Folkpartiet och den konservativa alliansen ändrade på efter valet.

Av de 53 boende som fanns då finns i dag bara 40 kvar. 27 av dem måste flytta. Restaurangen har lagt ned. Servicen är, enligt de gamla, så gott som obefintlig för närvarande.

Det är alltså ett vallöfte som har brutits. Det var bra att få höra det från Ewa Samuelsson själv.

Anförande nr 64

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det handlar inte om att de gamla ska flytta till andra boenden. Det är inom Långbrobergs servicehus som de kommer att få flytta till en annan del av huset. Den diskussionen har man fört i nära samverkan med de boende.

Anförande nr 65

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n - S l o r a c h (s): Nej, man har inte kommit överens med dem om det. Oron är nu stor på Långbroberg. Många är väldigt ledsna över att behöva packa och flytta och lämna sitt gamla trygga boende. Det är just sådant vi skulle undvika.

Samtidigt har många krävt att få flytta därifrån eftersom det blir allt ödsligare i huset. Det är ett dåligt hus. Ändå krävde ni att det skulle vara kvar. Det var ett vallöfte, och nu är det brutet.

Fråga nr 7. Angående vallöftet att skattebetalarnas pengar ska användas med ansvar och respekt

Anförande nr 66

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! I dag är det ett år sedan valdagen. Det var många löften som utlovades av den nu sittande majoriteten. Ett var just att skattebetalarnas pengar ska användas med ansvar och respekt.

Tycker finansborgarrådet att det löftet är förenligt med det faktum att man säljer ut småhusmarken till 50 procent av marktaxeringsvärdet och att man säljer hyreslägenheter till underpris? Anser finansborgarrådet att det är förenligt med att skattebetalarnas pengar ska användas med ansvar och respekt?

Anförande nr 67

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Teres Lindberg! Det stämmer att vi lovade många saker. Det är glädjande att så här ett år efter valet kunna konstatera att vi har hållit vad vi lovade och faktiskt på punkt efter punkt genomfört det vi sade före valet och i samband med valet. Vi har fortsatt i den färdriktningen.

Före valet sade vi att det är angeläget för oss att de personer som vill äga sin bostad ska få göra det och att de ska få friköpa sina bostäder.

Fru ordförande! Detta genomför vi nu. Det är ungefär 26 000 som i dag står i kö för att ombilda sina hyresrätter till bostadsrätter. En majoritet av dem är i ytterstaden, vilket är väldigt glädjande. Detta görs inte till något underpris.

Det är, tycker jag, ett sätt att visa respekt för väljarnas val. Vi håller vad vi lovade. De valde oss för att vi skulle genomföra den politik som vi före valet sade att vi skulle göra. Detta var en viktig fråga inte minst ur integrationssynpunkt. Det tycker jag verkligen är att respektera väljarnas vilja.

Anförande nr 68

T e r e s L i n d b e r g (s): Det var inte det jag frågade. Jag vet mycket väl att ni lovade att ombilda till bostadsrätt och erbjuda de boende att få köpa. Frågan handlade om priset.

Den prissättning som vi har sett är 27 000-28 000 kronor per kvadratmeter för en lägenhet som har ett marknadsvärde på 75 000 kronor per kvadratmeter. Anser du att det är att använda skattebetalarnas pengar med ansvar och respekt?

Min andra fråga rörde småhusmarken. Möjligheten att köpa var ert vallöfte. Den möjligheten fanns redan. Det fanns möjlighet för småhusägare att köpa marken om de ville. Vad ni inte talade om var att det skulle vara till 50 procent av marktaxeringsvärdet. Anser du att det är ansvar och respekt? Det var min fråga.

Anförande nr 69

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Detta är väldigt intressant. Nu vill Teres Lindberg plötsligt inte tala om om detta är respekt eller inte. Det är väldigt viktigt att vi håller vad vi lovar.

Före valet hade vi ett antal punkter som vi nu genomför. Det tycker jag är väldigt viktigt.

Till skillnad från er majoritetsperiod då man kunde se att ni gjorde tvärtom – ni genomförde inte det ni hade lovat före valet och ni lyckades inte åstadkomma det ni lovat före valet. Däremot gjorde ni en hel del som ni hade lovat att inte göra. Jag förstår därför att Teres Lindberg tycker att det här är lite jobbigt.

Det finns inget marknadsvärde för tomträtter. Vad ska någon ha min tomt till – den tomt som jag har betalat hyra för i många år? Det går inte att sätta riktigt exakta marknadspriser på tomträtter. Vi anser att det här är ett rimligt pris när vi erbjuder dem som i dag bor där och har betalat hyra och förvaltat tomterna i många år att friköpa sina tomter till 50 procent.

Det är samma sak när det gäller bostadsrättsomvandlingen och vårt erbjudande att låta även dem med kommunala hyresrätter att friköpa sina bostäder. Vad är marknadsvärdet? Det går inte att jämföra.

Svaret på din fråga är: Ja, jag anser att detta är med respekt för skattebetalarnas pengar.

Anförande nr 70

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag håller inte med. Att rea ut stadens fastigheter och lägenheter och att rea ut stadens småhusmark stämmer inte överens med ert vallöfte att hantera skattebetalarnas pengar med ansvar och respekt. Det är precis motsatsen. Det är disrespekt för skattebetalarnas pengar.

Fråga nr 8. Är det ansvarsfull politik att sälja ut fastigheter under marknadsvärde?

Anförande nr 71

M a l t e S i g e m a l m (s): Min och Teres fråga tangerar ju varandra.

Det finns ju listor över friköp av fastigheter och ombildning från hyresrätter till bostadsrätter. Om man ser på marknadsvärdena i vissa områden för dem som redan har bostadsrätter och jämför med hur mycket man får friköpa för är det stor skillnad. Man måste då fråga: Varför kan inte staden fastställa priser som är i paritet med marknadspriserna i de områden där man säljer ut? Vi förlorar ju pengar på utförsäljningen.

Det är inte bara under den här mandatperioden man gör så här. Det var likadant under den tidigare mandatperiod då vi hade borgerlig regim i Stockholm. Man reade ut fastigheterna.

Har man då tillvaratagit skattebetalarnas pengar i utförsäljningarna?

Anförande nr 72

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Malte Sigemalm! Du säger att staden förlorar pengar på att sälja ut till underpris. Vi säljer inte till underpris. Vi gör som den privata marknaden. Det går inte att exakt räkna ut priserna på de kommunala hyreslägenheterna. Man ska betala för de lägenheter som inte vill ombildas och man ska betala för kringtor, andra lokaler i fastigheterna och så vidare. Vår bedömning är att vi gör exakt som den privata marknaden och säljer till ett korrekt pris.

Du påpekar återigen att staden förlorar pengar på detta. Nej, Malte Sigemalm, vi förlorar inte pengar på detta. Det är inte det vi vill, men vi vill inte heller vinna några pengar. Vi vill ge människor större makt att äga sin bostad om de vill. Vi ger människor frihet. Det är det viktiga.

Anförande nr 73

M a l t e S i g e m a l m (s): Det sista som finansborgarrådet sade är en sådan där missuppfattning som sprids. Man pratar om att man äger sin lägenhet. Det finns ingen i dag som bor i en bostadsrätt och äger sin lägenhet. Jag tycker att det är ett bedrägligt beteende att säga: Friköp din fastighet så äger du din lägenhet. Det finns ingen som äger sin bostadsrätt. Vi har inga ägarlägenheter.

Om man jämför en privat verksamhet som säljer sin fastighet med en kommunal verksamhet som säljer sin fastighet ser man att det är skillnad. De privata ägarna vet att plocka in pengar när man ombildar från hyresrätt till bostadsrätt. Det finns en stor skillnad mellan när kommunen säljer och när de privata säljer.

Jag menar att man inte har förvaltat skattebetalarnas pengar på bästa sätt med den borgerliga politiken.

Anförande nr 74

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Malte Sigemalm! Vi tar betalt enligt det ortspris-material som den privata fastighetsägaren har. Visa mig en lista över när vi har sålt på annat sätt. Visa mig en lista över när vi säljer till underpriser. Det gör vi inte! Vi säljer exakt som den privata marknaden. Det anses vara den korrekta bedömningen.

Anförande nr 75

M a l t e S i g e m a l m (s): Det intressanta är att ni gör en värdering av en fastighet och säljer av. Ni säljer till värderingspriserna. Skillnaden mellan när kommunen säljer och ombildar från hyresrätt till bostadsrätt och när en privat gör det är att den privata tittar på värderingen av fastigheten. Sedan plockar man ut 10-15 procent extra.

Där ligger skillnaden och det är där staden förlorar pengar.

Fråga nr 9. Platsgaranti i barnomsorgen - ge kompensation till föräldrar om Stockholms stad inte kan ordna plats

Anförande nr 76

J ä r i V i s s h e d (s): Fru ordförande, fullmäktige! Den här frågan skulle jag kanske ha ställt till Kristina Axén Olin eftersom detta återfanns i Moderaternas valmanifest. Ansvarigt borgarråd är ju Lotta Edholm.

Löftet var att man skulle få en platsgaranti i barnomsorgen. Det innebär att man skulle ge kompensation till föräldrar om Stockholms stad inte kan ordna plats. Jag undrar kort och gott: Hur går det med detta vallöfte?

Anförande nr 77

Borgarrådet E d h o l m (fp): Arbetet med att utarbeta regler för detta pågår inom staden. Vad händer när en kommun inte kan uppfylla barnomsorgsgarantin?

Jag ska börja med att säga att Stockholm är bra på detta. Just nu är det väldigt få barn som inte får barnomsorg när man vill ha det. Vi jobbar med detta. Regeringen har också aviserat att man kan tänka sig att ändra lagstiftningen så att det blir enklare för kommuner att göra detta. Man jobbar fram en lex Göteborg. Den har fått sitt namn efter det socialdemokratiskt styrda Göteborg, som aldrig någonsin har lyckats uppfylla barnomsorgsgarantin.

Anförande nr 78

J ä r i V i s s h e d (s): Jag kunde förstå att det inte stod något om detta i er första budget. Det var mycket annat att tänka på då. Nu kommer ni med er andra budget. Jag har suttit här i bänken och lusläst den. Jag hittar ingenting om detta vallöfte. Det verkar som om ni inte har gjort speciellt mycket. Det är då man brukar svara att man jobbar med frågan. Finns det ingen tidsplan för när det här kan tänkas komma?

Anförande nr 79

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande! Det finns en plan för att detta ska införas i Stockholm Om man inte vill bryta mot lagar och regler måste man gå lite försiktigt fram. Vi har starka förhoppningar om att regeringen kommer att ändra lagstiftningen så att det blir möjligt att ersätta föräldrar med motsvarande barnomsorgspengen i de fall där kommunen misslyckas med att ge barnomsorgsplats i tid.

Jag tycker dock att det är viktigt att påpeka att det inte är särskilt ofta som Stockholms stad misslyckas med detta. Det gäller oavsett majoritet. Vi har varit ganska duktiga på detta.

*§ 14 Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL, kvartal 4 2006
(utl. 2007:101)*

Anförande nr 80

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Antalet ej verkställda beslut har minskat. Det är ett steg i rätt riktning. Men samtidigt har antalet avbrott i verksamheten ökat. Det är märkligt att det ska vara så svårt och byråkratiskt att rapportera. Varför är det till exempel så svårt att få fram bakgrunden till varför fyra fall av skyddat boende i Rinkeby inte har kunnat verkställas? Det handlar också om genusperspektivet – om det nu råkar vara det, eller om det bara är en tillfällighet att uppbrotten uppvisar skillnader.

Är det resursbrist eller brist på motivation att följa upp besluten som gör att det är så svårt att avgöra om besluten motsvarar behoven? Vilka som tackar nej till erbjudna insatser och varför måste redovisas betydligt bättre.

Det handlar också om omhändertagande av barn. Av familjerapporten år 2005 framgick att det fanns stadsdelar som inte ens hade uppmärksammat omhändertagna barn genom de två lagstadgade besöken per år. Nu har familjerapport 2006 kommit. Den förefaller knappast bättre. Fortfarande återstår arbetet med att uppnå den besöksfrekvens som lagstiftaren föreskriver. En stadsdel utmärker sig negativt även i 2006 års rapport. Endast 5 av 14 stadsdelar uppfyller kraven på minst två besök, det vill säga vad lagen, stadens riktlinjer och barnkonventionen fordrar vad gäller besök hos barnet. Barn och ungdomar fick av okänd anledning inte de besök de borde ha fått av sin handläggare eller socialsekreterare. Detta är oacceptabelt och behöver lyftas fram och analyseras. Vad beror det på? Om någon, till exempel en socialsekreterare, är långtidssjukskriven och därmed inte är på plats är det inte anledning nog att inte besöka de här barnen. Då måste socialförvaltningen tillsätta någon annan. Är det resursbrist måste det åtgärdas. Om det inte är resursbrist – vad är det då?

Om de allra mest utsatta barnen inte får besök och om ingen frågar efter dem eller lyssnar på dem är det oacceptabelt. En så stor kommun som Stockholms stad med så många anställda och så mycket resurser att tillgå ska egentligen inte kunna ha några ursäkter för att inte klara minimikravet för besök hos fosterhemsplacerade barn. Tvärtom bör Stockholm gå före och klara mer än minimikravet. När räknar socialborgarrådet med att nolltolerans har uppnåtts, det vill säga den lagstadgade skyldigheten att omhändertagna barn får minst två besök per år av socialsekreteraren?

Anförande nr 81

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det är precis som Eivor beskriver, och det är också exakt det jag skriver i själva ärendet. Det är så det förhåller sig, och det är precis så allvarligt.

Jag har tre synpunkter. Den första är att man ska akta sig för att moralisera över stadsdelsnämnder. Det är ingen som gör så här för att de struntar i det. Det är ingen

som gör detta för att de tycker att det är oväsentligt. Men det betyder inte att det är acceptabelt att det är på det här sättet.

Min andra synpunkt är att det är en sak att det är som det är. Det är allra tydligast i det ärende som Eivor pratar mest om, som dock inte är det ärende som vi ska avgöra i dag utan ett familjehemsärende för 2005 och 2006. Där är det uppenbart att vi har information om *hur* saker och ting är, men ingen aning om *varför*. För detta finns två väsentliga hinder. Det första är att många stadsdelsnämnder i värsta fall själva inte vet varför det är som det är. Det är extremt illa. Det andra är att vi i dag, fram till årets budget, inte har haft befogenheter att ta reda på hur det är i stadsdelsnämnderna.

Den tredje synpunkten är att ni som har läst budgettexten noggrant vet att vi nu har fört in en formulering där det står att socialtjänstnämnden på KS uppdrag samlar in den sortens relevant verksamhetsinformation om hur det står till i den samlade socialtjänsten i hela staden. Det görs inte för att överpröva någonting, utan för att kunna ge riktiga svar på den sortens legitima frågor som Eivor ställer och som de här ärendena också aktualiserar. Detta är mina synpunkter.

Anförande nr 82

E i v o r K a r l s s o n (mp): Det jag tänker på är att om någon stadsdel kanske tillfälligt har problem så borde målet vara att man kunde hjälpas åt över stadsdelsgränserna eller till och med kommungränserna eftersom det här är så viktigt och en så angelägen fråga. Det kan ju finnas svackor i vissa stadsdelar av olika anledningar.

Dessutom har Stockholm mer resurser genom att det finns en så stor del utbildade personer här att rekrytera vid till exempel sjukdom. Det är kanske lite svårare för en Norrlandskommun att matcha rätt när det gäller efterfrågan och utbildning.

Anförande nr 83

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det ligger mycket i det. Det ärende som vi avgör på torsdag i socialtjänstnämnden på torsdag handlar om just detta – att återkomma med den sortens förslag på hur man ska hjälpa de stadsdelsnämnder som av olika skäl vid något tillfälle inte klarar av en uppgift. Det behöver inte bero på inkompetens, utan till exempel på att man temporärt inte har de resurser som behövs. Det här är en typisk sådan sak som måste gå att göra mycket bättre och gemensamt över staden.

Men det är klart att det är grundläggande är att vi vet varför vi över huvud taget har den situation som vi har. Varför har vi 39 barn som över huvud taget inte får den lagstadgade kontakten med socialtjänsten under placeringstiden? Varför är det dubbelt så många barn som inte får den kontakten som det antal barn på ett år som för permanenta vårdnadshavare? Det är en sanslös situation.

*§ 16 Friköpspris för flerbostadshustomträtter upplåtna till bostadsrättsföreningar
(utl. 2007:103)*

Anförande nr 84

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Precis som vi har diskuterat tidigare vid frågestunden i kväll vill vi gärna hålla vad vi lovar. Vi vill ge människor makt att äga sin bostad om de vill. Vi vill ge människor större frihet. Redan för ett år sedan beslutade vi att erbjuda dem som bor i villor en möjlighet och ett erbjudande om friköp. Nu går vi vidare och erbjuder också dem som har bostadsrättsföreningar en möjlighet att friköpa sin tomtmark om de så önskar.

Herr ordförande! Det är vår tro att människor i större utsträckning vill kunna påverka sitt eget liv och få makt över den typ av bostad som de själva väljer att bo i. Med dessa ord vill jag yrka bifall till förslaget till beslut.

Anförande nr 85

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! I det här ärendet tycker Miljöpartiet att det är rimligt att man även i bostadsrättsföreningarna har möjlighet att göra den ekonomiska kalkylen att de hellre betalar en större summa nu och köper sin mark än att betala hyra för marken under en lång tid framöver. Vi är positiva till att ett sådant erbjudande riktas till dem.

Men det som blir svårt med den borgerliga majoritetens prispolitik i den här staden när det gäller erbjudandet om större makt över människors boende är att ni sockrar buden så oerhört. Det blir nästan svårt för föreningar eller husägare att våga säga: Nej, vi har en osäker ekonomi just nu så vi fortsätter gärna att betala hyra! De blir osäkra. Kommer erbjudandet att komma tillbaka? Kommer man någonsin att få ett så bra erbjudande igen? Vi tror att detta i sig är en drivkraft för föreningar som gör att de kommer att bestämma sig för att köpa i större utsträckning än vad som kanske är ekonomiskt bra för dem. De vågar inte chansa och göra det som är ekonomiskt sunt för dem enligt en kalkyl.

Det är också för staden negativt med detta hattande mellan principer. Ibland erbjuder vi småhusägarna möjligheten till ett rabatterat pris, och ibland erbjuder vi till ett lite högre pris. Nu ska vi erbjuda bostadsrättsinnehavarna detta. Det här är någonting vi borde kunna bli mer överens om så att man kan ha en långsiktig politik. De här föreningarna ska ju inte behöva sitta just nu och bestämma att under de tre år som återstår av borgerligt styre i staden ska man köpa. Det blir en hattig politik som är väldigt olycklig.

Vi tror att en möjlighet att bli mer överens är att titta på hur man räknar ut marknadsvärdet. Det pris som ni sätter nu motsvarar inte mer än 55 procent av marknadsvärdet. Det kommer att vara för billigt att köpa. Vi tycker att man ska räkna om det så att det blir en affär som är bra för staden och som också kan vara bra för föreningarna om de är i rätt situation.

Vi avslår förslaget, men vi skulle gärna se att man kommer fram med ett mer ekonomiskt sunt förslag på ett erbjudande till bostadsrättsföreningarna att köpa sina tomter. Jag yrkar i enlighet med vårt förslag i kommunstyrelsen, vilket innebär avslag på förslaget med en text. Det är alltså inte en återremiss här i fullmäktige.

Anförande nr 86

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen. Att sälja stadens egendom av ideologiska skäl som moderater gör är en dålig affär för staden och dess medborgare. Staden förlorar en stadig intäkt och rådighet över de tomter som är aktuella för försäljning.

Jag vill dessutom ställa en fråga till Kristina Axén Olin, som så fort det handlar om privatiseringar, utförsäljningar och realisation av stadens egendom slår sig för bröstet och säger: Det här är fantastiskt! Jag förstår inte logiken. Överensstämmer den här politiken med likabehandling av alla medborgare som bor i den här kommunen? Kommer du att kunna erbjuda alla som vill köpa en billig lägenhet i Stockholm samma möjlighet? Kommer du att kunna erbjuda alla som vill att köpa en billig tomt som staden vill sälja? Jag tycker inte att det här överensstämmer med likhetsprincipen, där kommunens invånare ska behandlas lika. Men uppenbarligen tycker ni det.

Anförande nr 87

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande och fullmäktigeledamöter! Jag yrkar bifall till den reservation som har lämnats i kommunstyrelsen. Också den innebär avslag i detta ärende.

Jag tycker att markärenden ska sättas in i ett sammanhang. Just nu pågår en gigantisk markförsäljning i staden. Jag har suttit i exploateringsnämnden sedan i maj. Hittills har jag sett ett enda ärende bland de ärenden vi har haft i nämnden där marken går ut med tomträtt. Allt annat säljs ut. Det här hör ihop dels med att man får friköpa småhustomterna, dels med det övriga avyttrandet av den mark som vi gemensamt äger.

Detta gör att det givetvis känns för mig som om den markförsäljning som pågår nu är rent ideologisk. Vi ska tydligen avyttra så mycket som möjligt av den egendom som egentligen tillhör stockholmarna gemensamt. Det som oroar mig är också att staden förlorar intäkter som skulle kunna användas till annan verksamhet. De skulle kunna användas till sådant som är viktigt för stockholmarna – gatuunderhåll, belysning, renhållning etcetera. Vi vet alla att till exempel gatuunderhållet har varit eftersatt under flera mandatperioder oavsett vem av oss som har suttit vid makten. De pengar som man nu har satsat utöver det hela är ändå inte fullt tillräckliga för att man ska kunna åtgärda våra gator och broar. Jag anser att man begår samma misstag som man begick under den förra borgerliga mandatperioden; man säljer kossan och köper mjölken. Det blir inte bra i slutändan.

Det oroar oss också att man avhänder sig rådigheten över marken så fort man säljer den. Det kan inte ersättas med några som helst pengar. För mig och för oss socialdemokrater handlar ärendet om att man tydligen i så snabb takt som möjligt ska göra

sig av med kommunala tillgångar som generationer av stockholmare har bidragit till. Därtill kommer givetvis hanteringen av ärendet, där majoriteten har tänkt betydligt fortare än man borde ha gjort. Det märks i exploateringskontorets utlåtande att de i budgeten föreslagna 75 procenten var alldeles för lite.

Anförande nr 88

J o a k i m L a r s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag reagerar ganska starkt på uttrycken om att vi förlorar rådigheten över stadens egendom av det enda skälet att jag tycker att vänstersidan snart ska förklara vad man menar med rådigheten. Vad ska ni göra med de här tomterna? Hur har ni tänkt använda de tomter och de fastigheter som är aktuella? Ska ni bygga någonting där? Ska ni riva någonting som redan står där? Eller anser också ni att det ska finnas bostäder kvar där? Vi tycker att det är ganska rimligt att de som bor i flerbostadshus som står på en tomt också har möjlighet att förvalta den fastighet och den tomt som huset står på.

Det finns ingen anledning att börja diskutera rådighet i detta om man inte samtidigt möjligen från er sida har något annat syfte med stadens mark. Ska ni riva någonting här som vi inte har hört talas om, eller vad är det fråga om?

Anförande nr 89

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Vi ska varken riva eller köra någon från hus och hem. Jag tycker att det är intressant, Joakim, att du tar upp bara den delen av vad jag sade. Det är viktigt att vi tänker på intäkterna. Man kan jämföra detta med när Birka Energi såldes en gång i tiden. Visst blev det ett jättebra bokslut för staden, men däremot blev det dyrt för människorna som bor i staden. Vi fick pengar som inte kunde användas till någon annan verksamhet.

Du måste nog hålla med mig. Jag fick mycket utskällning från till exempel trafiknämndens ordförande för att det fanns för många pothål i gatorna och så stora hål i broarna att små barn kunde ramla ned där, som en del påstod en gång i tiden. Det är det här jag menar; det är viktigt att vi har intäkter så att vi kan använda dem till sådant som behövs.

Anförande nr 90

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Huvudfrågan gäller egentligen om man tycker att det är bra med privat ägande eller inte. Det är egentligen det som det handlar om och hur man i sådana fall ska göra. Vi gillar att folk får äga sin mark. Man får nämligen större rådighet över den då och lättare att planera sin framtid. Vi tycker att det är bra.

Jag skulle återigen vilja stryka under den fråga som Joakim Larsson ställde. Det är en viktig fråga i sammanhanget. Om man nu som vänstersidan säger vill låta kommunen ha rådighet över marken – varför då? Vad är det man ska göra? Ska man riva husen eller hitta på något annat? Det är en fråga. Den andra frågan är ekonomin, och den kan vi diskutera. Men vad vill vänstern göra med marken eftersom ni vill att kommunen ska ha kvar rådigheten över den? Har vi inte tillräckligt med instrument för att ändra saker när man vill bygga olika grejer?

Vi i alliansen tycker att det är bra med ägande. Det leder till diskussion nummer två: Vilket pris ska man sätta på detta? Det kan vi säkert diskutera i evighet. Men det gäller att stryka under att det bara finns en tänkbar köpare i det här fallet. Då blir det ett pris. Vi kan diskutera det framöver, och vad som är vettigt och inte. Jag tycker att det här är ett bra förslag, och därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 91

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande! Det som jag och vi främst har invändningar emot i den här typen av försäljningar är att de sker till ett pris som är klart under marknadspris. Det är det som är upprörande. Vi tycker att det är ansvarslost av alliansen att rea ut stadens egendom. Det här är inget undantag, utan ni rear ut all verksamhet. Vi tycker att det är djupt tragiskt att ni säljer ut detta så billigt. Vi förlorar framtida intäkter från tomterna.

Anförande nr 92

A n d e r s B r o b e r g (kd): Det positiva i Mehdis svar är att det tydligen går bra att sälja för vänstern så länge det är tillräckligt dyrt. Men huvudproblemet är att du blandar äpplen och päron. Det här är ingen fri marknad där vem som helst går ut och köper. Det finns bara en enda köpare. Om du i stället vill ha ut högsta pris ska du vråka personen som äger huset och sedan bjuda ut det till högstbjudande. Då får du ett marknadspris på det hela. Men det är inte jag beredd att göra. Samma sak gäller marken och samma sak gäller bostadsrättsföreningar. Det är tvärtom så att kommunen gör en riktigt bra affär jämfört med hur man annars får göra.

Anförande nr 93

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Det gäller återigen det här med rådighet, som även Anders Broberg påpekar. Som kontoret också påpekar är en del av de här tomterna så pass stora att det finns exploateringsmöjligheter på marken. Om detta räknas in i priset har vi givetvis förlorat en möjlighet att bygga ännu mer.

Anförande nr 94

A n d e r s B r o b e r g (kd): För det första rör det sig inte direkt om så många tomter. För det andra kan jag tänka mig att den som köper tomten själv kan fundera på att exploatera den och fundera på tomtindelning och liknande.

Det finns fortfarande en fråga. Det är få fall det är fråga om där man kan tänka sig att tomterna kan utökas med fler hus. Är det skäl nog för er att stoppa all utförsäljning? Varför är det så viktigt med rådigheten för kommunen?

Anförande nr 95

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Det är alltid lika intressant att diskutera försäljningar med dem som representerar vänsteroppositionen. Man kommer nämligen aldrig i en situation där det är möjligt att sälja någonting av stadens, landstingens, kommunens eller statens egendom enligt er. Antingen är priset för lågt, och då ska man vänta på att priset ska bli högre. Eller

också är priset för högt – för det kan ju stiga ytterligare eftersom man ser priserna i en stigande kurva. Precis som min kollega Anders Broberg säger kommer vi aldrig att komma överens om priserna. Det är alldeles klart.

Man kan ställa några frågor om principerna och ekonomin i stället. Vänsterpartiet tycker inte att man ska sälja över huvud taget; det är ganska klart. Men det är ganska förvånande att man börjar tala om marknadspriser. Marknadspriser förekommer ju inte i den ideologi som ni brukar säga er företräda. Därför förstår jag inte riktigt hur ni definierar ett marknadspris.

När det gäller principerna är frågan om man tycker att det är bra att någon får äga en sak eller om man måste hyra den och vara beroende av någon överhet som av nåd hyr ut det hela – låt vara på lång tid eller ej. Man kan se tillbaka i historien. Här har liberaler och arbetarrörelse gått hand i hand när det gäller att det ska ges alternativ till överheten. Vi har ju bekämpat det här till exempel med Kooperation. Bostadsrättsföreningar är ett utmärkt exempel på Kooperation. Den principen håller egentligen inte heller om man nu ska tala om principer när det gäller ägande och bostadsrättsföreningar.

Jag återgår till att tala om ekonomin. Det finns en försiktig värdering i handlingarna där man talar om 10 miljarder. Om man säger att vi får in ungefär 133 miljoner i intäkter på det här så är det 1,33 procent – om min flumskola har lärt mig räkna rätt. Om vi sedan jämför 1,33 procent med en låg bankränta som staden kan få, låt oss säga på 3 procent, är det likafullt en jättebra affär för staden att sälja och att sedan använda pengarna till exempel i form av ränta som vi får in till verksamhet. Där har vi svaret även när det gäller ekonomin. Det här är ett utmärkt förslag. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 96

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker ändå att man borde hålla sig till sanningen. Det var inte förbjudet att sälja under förra mandatperioden. Vi sålde mark då också. Men ni kan ju inte låta bli att sälja! Ni gör det i varje ärende. Det är det som är skillnaden.

Man fick friköpa småhustomterna under förra mandatperioden. Det var ingenting som vi förbjöd på något sätt. Däremot sålde vi för 75 procent av marktaxeringsvärdet, och ni har sänkt priset till 50 procent av marktaxeringsvärdet. Det är det som har varit problemet under den här mandatperioden. Vi har inte varit emot försäljning, men man måste se helheten. Man kan inte sälja allt, som ni gör just nu.

Anförande nr 97

B j ö r n L j u n g (fp): Någon tog upp exemplet med att sälja kon och sedan köpa mjölken. Man kan också göra så att man åsätter något ett pris som är så högt att ingen kan eller vill köpa det man säljer. Då har man gått miste om hela affären. Det är också en del av marknadsekonomin. Vi gör nu bedömningen att när vi erbjuder det här priset kan det – precis som Åsa Romson mycket klokt sade – vara en så god affär för föreningen och kooperativet att man köper. När föreningen då köper får staden intäkter. Om vi sätter ett högre pris kanske inte staden får några intäkter alls.

Anförande nr 98

M e h d i O g u z s o y (v): Du uppfattar vår politik alldeles riktigt, Björn Ljung. Vi vill inte rea ut och sälja stadens egendom. Du har förstått det helt rätt – grattis! Men för de människor som berörs och som vill köpa stadens egendom ska marknadspris gälla. Så enkelt är det.

Anförande nr 99

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Då kom det förhatliga ordet marknad igen från Vänsterpartiet. I mina öron är det inte riktigt trovärdigt när man hör er tala om ett marknadspris eftersom det på något vis inte ska finnas i er ekonomiska teori.

Jag svarade också Mirja på det här sättet. Jag tycker att hon ställer en bra fråga. Frågan gäller att när man sätter ett pris ska man också ha en köpare. Det är det som handlar om marknadsekonomi. Om vi sätter ett för högt pris har vi ingen köpare och får inga pengar alls. Följaktligen borde du vara nöjd, för då behålls allting i staden. Men kooperativet, bostadsrättsföreningen, kanske inte alls är lika nöjd.

Anförande nr 100

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill ännu en gång förtydliga vår ståndpunkt i ärendet: Vi vill inte sälja stadens egendom och mark. De människor som vill köpa sina tomter i det här fallet ska betala marknadspris. Så enkelt är det. Jag vill göra klart och tydligt var vi står i frågan.

Att privatisera alla kommunala verksamheter som inte är myndighetsutövning är alliansens förlovade sång. Jag undrar vad som händer med demokratin när medborgarna berövas sin demokratiska möjlighet och rätt att påverka politiken. Vad ska de rösta om när äldreomsorgen drivs privat och skolan likaså? Det gäller alla verksamheter. Jag vill gärna veta hur det blir. Ska vi eller framtida ledamöter sitta här om tio år i den här församlingen i det framtida Stockholm? Och vad ska de besluta om, Kristina Axén Olin, när alla verksamheter är i privat ägo och när all stadens egendom är utrealiserad? Vad ska de besluta om i den här församlingen? Kommer den här församlingen att finnas kvar eller kommer den att ha gjort sitt? Kommer det att vara onödigt att det finns en demokratisk församling i staden? Jag skulle gärna vilja ha svar på de frågorna.

Anförande nr 101

J o a k i m L a r s s o n (m): Ordförande och fullmäktige! Det här blir bara roligare och roligare. Mehdi nämnde inte det här med rådigheten, men du drog återigen upp att du ska göra någonting med de aktuella tomterna. Nu börjar jag faktiskt bli väldigt intresserad. Vad är det du vill göra med marken? Vad är det som ska ske? Du tar upp att den möjligen kan säljas till marknadspris, men själva essensen är väl ändå att man inte ska sälja därför att ni vill ha rådighet över marken? Jag vill att ni förtydligar detta.

Man kan också bara konstatera att det inte är fråga om någon rea. Här säljer man till en nivå som stämmer överens med de intäkter som staden får genom tomträtterna i

dag. Det här är ingen rea. Vän av ordning borde därför fråga sig: Vad har ni tänkt er – om ni ska använda pengarna från avgälderna till något annat som ni går miste om när det går jämnt upp? Ska ni höja avgälderna då? Är det detta det är frågan om? Har ni tänkt er höja avgälderna i den här staden? Svara på det nu!

Anförande nr 102

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande! Det är väldigt enkelt, Joakim Larsson: Någonting som du inte äger har du inte rådighet över. Svårare än så är det inte. Återigen säger jag att vi inte tycker att man ska sälja stadens egendom. De människor som i det här fallet vill köpa sina tomträtter får lov att betala det som alla andra medborgare som köper mark i Stockholm i dag gör, det vill säga marknadspris. Svårare än så här är det inte.

Anförande nr 103

A n d e r s B r o b e r g (kd): Mehdi! Jag tror att jag hade greppat vad du tycker i frågan redan tidigare, men det är ju bra att du förtydligar. Tyvärr har du missuppfattat det här med privatisering. Ingen av stadens verksamheter ska privatiseras. Däremot fortsätter vi med den solidariska finansieringen och släpper in andra aktörer för att få en mångfald, bättre kvalitet och bättre prispress. Framför allt blir också många av verksamheterna nu möjliga att välja för medborgarna i olika system. Det handlar om vilken utförare man själv vill ha i den service som ges. Det är demokrati om något – att man praktiskt och direkt kan välja själv och slipper gå via politiska ombud.

Du skulle kunna hjälpa till med att bidra till tillväxten om du gjorde precis som Nutek och Konkurrensverket säger, nämligen att öppna upp den offentliga sektorn markant för andra privata aktörer. Då får vi ökad tillväxt och kan säkra välfärden framöver.

Anförande nr 104

M e h d i O g u z s o y (v): Det ni säger är att allt som inte är myndighetsutövning ska privatiseras, konkurrensutsättas och säljas ut. Jag tycker att jag ställde en relevant fråga. Vad ska medborgarna rösta om när valet stundar – nästa val och nästnasta val? Vad ska vi råda över i den här fullmäktigeförsamlingen när all verksamhet är i privat ägo och när egendomarna är sålda för länge sedan? Vad kommer vi att rösta om? Vilka alternativ ska medborgarna ha att rösta på – vänster, höger, kristdemokrat eller vad det nu kan vara?

Anförande nr 105

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag kan försäkra dig att vi kommer att ha mycket att diskutera och besluta om i den här salen om några veckor, Mehdi Oguzsoy. Vi ska fatta stora och viktiga beslut om sådant som är relevant för stockholmarna. Om vi nu säljer några tomträtter till sådana kooperativa sammanslagningar som bostadsrättsföreningar utgör tror jag inte att du behöver oroa dig för att vi på grund av det inte har någonting att diskutera eller besluta om i den här fullmäktigesalen.

För mig är det ganska enkelt som liberal. Demokrati betyder folkstyre på grekiska. Det betyder att du och jag fattar så många beslut som möjligt själva tillsammans med familj, barn, anhöriga och alla möjliga vid köksbordet. Köksbordsdemokrati – javisst, det är väl det yttersta utövandet av demokratin!

Man kan undra över en sak. Ni brukar ju ställa ut alla möjliga löften om kvalitetsförbättringar och alla möjliga sådana saker, och så vill ni höja skatten för att betala det. Nu har vi möjlighet att sälja egendom som man inte kan göra någonting med om man inte vill riva hus till exempel, och det vill inte vi. Vi vill sälja till dem som redan i princip har denna rådighet över marken, och nu får de den även legalt. Vi kan få in mycket pengar – mer pengar än vad vi får in från de avgifter som tomträttsavgälden utgör. För mig kan det då bara vara en fråga om principer här. Ni menar att man inte får sälja sådant som är stadens egendom även om det är en bra affär för kommuninvånarna och för staden som helhet. Då är det väl utmärkt om man kan gå till väga på det här sättet!

Anförande nr 106

M e h d i O g u z s o y (v): Jag tycker att det är sorgligt att du blandar ihop demokratin i köket och demokratin i en politisk församling. Du måste väl ändå hålla med om att om all verksamhet som inte är myndighetsutövning säljs ut så har vi spelat ut vår roll i den här församlingen. Tycker du att det blir demokratiskt då?

Anförande nr 107

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Nu börjar jag bli riktigt förvånad. För mig är det den yttersta demokratin att vi, var och en, kan välja välfärdstjänster och andra saker hemma vid köksbordet. Det är det yttersta av demokrati för mig. Sedan ska det finnas ett starkt samhälle som hjälper och stöttar när det gäller det som man brukar kalla för de kollektiva tjänsterna. Det handlar om allt möjligt från sophämtning till eldistribution. Det är sådant som det är naturligt att man hjälps åt med. I övrigt tycker jag att det är hemma vid köksbordet som de flesta och de viktigaste besluten ska fattas. Jag vill inte fatta några onödiga beslut i den här församlingen över huvudet på invånarna i Stockholm.

Anförande nr 108

I n g v a r S n e e s (m): Fullmäktige! Jag brukar inte ta till orda, men nu har jag suttit och lyssnat på den här debatten och tycker att den är ovanligt låg. Kommunens rådighet över den här marken är starkt begränsad därför att vi har en lagstiftning i det här landet som gör att folk har vissa rättigheter. Man kan inte bara ta av folk det de har. Tomträttsinnehavarna har väldigt stora rättigheter. Om kommunen ska ha rådighet över den här marken på bekostnad av dem som nu arrenderar marken så måste vi ge dem ersättningsmark. Vi måste lösa ut dem pengamässigt. När ni har gjort det och sedan får rådighet över marken och kan göra vad ni nu vill utan att ha dem som nu disponerar marken där har det kostat skattebetalarna oerhört stora pengar. Det kan man säga rent allmänt.

Ni pratar om marknadspris. Marknadspris innebär att man ger alla möjliga aktörer möjlighet att bjuda på någonting – i det här fallet den här marken. Med tanke på den

lagstiftning vi har som tar hänsyn till att man har en rättssäkerhet i det här landet kommer ingen att vilja bjuda det ni tror att man skulle bjuda om marken var helt fri. De människor som har den här marken har vissa rättigheter. Om man bjuder på det här måste man också vara beredd att betala för att lösa ut dem om man vill använda marken till någonting annat.

Vi har också stadens inkomster på tomträttsavgälden, som är löjligt låga. Det är fastställt av domstol. Vi har ständiga processer om detta. Vi får inte ens bankränta i avkastning på taxeringsvärdet på marken. I framtiden har vi gigantiskt stora infrastruktursatsningar som den här staden måste vara med och betala, och det borde ni veta på den där kanten. Vi kan sälja den här typen av det som faktiskt är vårt kapital och sedan lägga det på en annan del av vad som kommer att vara vårt kapital. Det går ju inte till driften.

Men om vi behåller tomträtterna får vi en löjligt låg avkastning, och så måste vi låna pengar. Vi kan faktiskt inte bekosta alla de här jättelika infrastruktursatsningarna, utan vi måste låna pengar. Det kommer att öka kostnaderna för kommunen så att vi måste höja skatten. Nu gör vi så att vi placerar om vår förmögenhet från tomträtterna i den mån någon vill köpa dem. Sedan skaffar vi oss alltså infrastruktursatsningar som gör att vi får ett annat kapital som vi äger – till exempel Slussen – utan att vi behöver låna så mycket som vi annars skulle behöva göra och därmed höja skatten.

Anförande nr 109

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige och Ingvar Snees! Jag vill att man ska sätta det här i sitt sammanhang. Om det vore någon enstaka tomt för bostadsrätter – *fine*! Men nu säljs varje markplätt som det byggs på av er. Det gäller den här typen av tomter, småhustomter och varje markanvisning för ny exploatering. De går ut för försäljning. Det är det jag talar om. Man måste kunna ha en helhetsbild över detta – vad är det vi äger och vad är det vi avyttrar? Jag vill att ni också ser till helheten. Just nu säljs det väldigt mycket mark i Stockholm.

§ 17 Överföring av stuveriverksamheten vid Stockholms Hamn AB till ett helägt dotterbolag (utl. 2007:104)

Anförande nr 110

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja börja med att säga: Äntligen kan vi genomföra detta som vi har jobbat för så länge! Vi vet också att man även i hamnen, hamnens ledning och stuveriets ledning har jobbat för det länge.

Vi tycker att det är rätt självklart att verksamheten ska bedrivas i ett eget bolag på det sätt som vi nu kommer att göra. Det blir ett helägt dotterbolag till hamnen. Det ökar transparensen och det gör det möjligt för stuveriet att jobba på ett annat sätt än man kan göra i dag. Stuveriets ledning har lagt ned ett fantastiskt arbete för att ta sig i riktning mot målet – att åstadkomma bolagiseringen. Detta är en verksamhet som för ett antal år sedan hade en dålig ekonomi. Men eftersom man visste att målet fanns där – att man skulle kunna bli ett eget helägt dotterbolag till hamnen – har stuveriets ledning tillsammans med hamnen på ett mycket, mycket bra sätt jobbat för att få ordning på ekonomin. Man har fått bort förlustverksamheterna i verksamheten, vilket har inneburit att hamnen inte har behövt täcka förlusterna.

Nu tycker jag att det känns skönt att verkligen få fullfölja det här beslutet genom att vi i kväll kommer att få fatta beslut om att stuveriet ska bli ett helägt dotterbolag. Det är helt i linje med den utveckling som sker i det övriga Europa. Vi ökar transparensen, och det är också helt i linje med den utveckling som budgetfullmäktige fattade beslut om för ett år sedan. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 111

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Ulla sade att vi äntligen är i hamn med förslaget. Man kan väl säga att det har pågått en diskussion under många år om hur man ska organisera stuveriverksamheten. Men man kan också notera en annan sak. Det har inte funnits något bolag tidigare som stuveriverksamheten har funnits i, och ändå går verksamheten i dag med ett överskott om man jämför med för några år sedan.

Vi har sagt nej till att göra bolagiseringen av stuveriverksamheten av olika skäl. Framför allt beror det på att det nu kommer att bli ganska lätt att sälja stuveriverksamheten till andra intressenter. Det finns en mängd exempel på hur man säljer bolag i dag i Stockholms hamn till andra. Man pratar om EU-regler och att de skulle styra det här. Det fanns ett direktiv för några år sedan, och det togs tillbaka. Man pratar om transparens, men det finns i dag inga sådana direktiv från EU. De ligger på is.

Det enda man för fram i ärendet är att detta är en trend i Europa. Det är lite inne att göra ett stuveribolag. Jag tror att den verksamhet som har bedrivits i Stockholms hamn och den verksamhet som man har haft från hamnledningen och direktiven för hur stuveriet ska fungera och vilken avkastning det ska ha har fungerat också utan att stuveriet har varit ett bolag.

Jag ser att detta har ett enda syfte från borgerligheten: Nu kan man göra ett bolag och nu ska man konkurrensutsätta stuveriet och sedan kan man sälja det till i stort sett vilken operatör som helst. Det säger vi nej till från Socialdemokraterna.

Anförande nr 112

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Det är ganska roligt att höra oppositionens argument i de här sammanhangen. Ni brukar anklaga oss för att vara dogmatiska. Men snacka om att vara dogmatisk när ni inte ens vågar ta steget att överföra stuveriet till ett dotterbolag därför att ni är rädda för vad som kommer att hända sedan! Detta är en sak som vi gör för att vi vill öka transparensen i bolaget och för att vi vill renodla hamnverksamheten i förhållande till stuveriverksamheten, precis på samma sätt som ni tidigare har tyckt att det var okej att lägga Stockholms hamnentreprenad i ett helägt dotterbolag till hamnen.

Jag vill hävda att en anledning till att man har fått ordning på ekonomin i stuveriet har varit just att det har varit en klar målsättning att man har jobbat för detta. Man ska få ordning på ekonomin så att verksamheten ska kunna bli konkurrenskraftig så att man ska kunna förverkliga bolagiseringen. Det har varit ett starkt önskemål både från hamnledningens sida och från stuveriets sida. Jag tycker att det är väldigt trevligt att kunna förverkliga detta i kväll.

Anförande nr 113

M a l t e S i g e m a l m (s): Det var också en ambition när vi var i majoritet och när vi hade majoriteten i hamnen – stuveriet skulle gå ihop och det skulle inte gå med förlust. Därför kan man säga att man har vänt den trend som rådde utan att behöva göra bolagiseringen.

Jag ser en trend i dag i Stockholm. Först kom Stockholm Vatten, som man håller på och bolagiserar på olika sätt. Det säljs ut. Man bolagiserar stuveriet i Stockholms Hamnar för att kunna sälja ut det. Steab, som är ett annat bolag som Ulla nämnde, är också på väg att bli sålt till en annan huvudman. Detta är en politisk ideologisk trend i hela kommunen med borgerligheten som styr. Man gör bolag och konkurrensutsätter.

Jag tycker att stuveriverksamheten har fungerat bra som den har gjort hittills. Det finns olika lösningar för olika hamnar i olika länder beroende på vilken tradition som finns i de olika länderna. Vissa länder är mycket för privatisering och andra är inte alls för det. Det handlar inte alls bara om en trend i Europa när man pratar om att göra ett bolag. Vi säger nej till det här för att verksamheten inte sedan ska säljas ut.

Anförande nr 114

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag delar helt Ulla Hamiltons glädje över att vi äntligen kommer till skott i det här ärendet som vi har hållit på att diskutera i så många år. Vi var så nära förra gången borgerligheten var i majoritet, men sedan gick det inte då. Jag vill också instämma i det som Malte säger, nämligen att man har bedrivit en himlans fin verksamhet i stuveriet. Det är en bra verksamhet som man har lyft, skulle jag vilja säga.

Den trend i Europa som Malte talar om anser jag vara en bra trend. Jag tycker inte att det är fel att man konkurrensutsätter verksamheter. Jag tycker inte att det är fel att man lägger bud på verksamheter. Det är ju också vårt sätt att kunna se vad våra verksamheter är värda. Hur skulle man annars kunna göra det? Ska vi sätta egna priser? Det vore inte så himlans lyckosamt.

Jag tycker att det är viktigt att bolaget bildas för att vi ska kunna komma vidare i nästa steg. Nu kan vi se vad det är för pris, vad de gör, hur de gör det och vad vi ska kunna ställa för krav på eventuella köpare. Det är också en del. Det är ju oerhört viktigt att personalen mår bra i en sådan här övergång. Meningen är ju inte att man ska slänga ut personalen med badvattnet – om ni förstår vad jag menar. Meningen är att personalen också ska må bra i det här. Jag tillhör dem som tycker att man faktiskt kan göra ett ganska bra jobb även om man inte får sin lön betald av kommunen. Om samma personer får sin lön betald av en annan ägare tror jag att de lik förbaskat kan göra ett lika bra jobb, och kanske till och med ännu bättre ibland. Så tack så mycket för att vi får chansen att fatta det här beslutet i kväll! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 115

M a l t e S i g e m a l m (s): Inge-Britt! Jag måste säga att den första delen av ditt anförande var strålande. Jag tackar särskilt för det. Men slutet var inte lika bra. Du sade precis det du egentligen tänker, och det som är bakgrunden till det här. Det är den vidare delen som handlar om en försäljning. Du sade det!

Då har jag en fråga. Om det kommer olika bolag som ska börja konkurrera med stuveriverksamheten i Stockholms hamnar – till vilket pris ska det ske? Man kanske inte har så bra kvalitet utan man konkurrerar med priset. Vi har haft problem i vissa svenska hamnar, till exempel nere i Göteborg. Där dumpade man priserna ganska rejält på den här typen av tjänster när det kom in stuveriarbetare från andra länder. De var där ett tag, och sedan försvann de därifrån. Den utvecklingen vill inte jag ha i Stockholm. Det ska inte komma hit personer som dumpar priserna för det som stuveripersonalen gör i dag därför att man har konkurrensutsatt verksamheten.

Jag vill ytterligare betona att oavsett om vi har haft ett bolag eller inte så är stuveriet i dag i balans. Det behövdes inget bolag för att få verksamheten i balans.

Anförande nr 116

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag bara undrar om du, Malte, tycker att all verksamhet som är konkurrensutsatt i den här kommunen fungerar dåligt. Det tycker inte jag. Och jag utgår inte ifrån att verksamheten ska fungera dåligt om den kommer att konkurrensutsättas. Vi är inte där än, utan vi är fortfarande bara vid bildandet av ett helägt dotterbolag. Men det finns ingen anledning att sticka under stol med att jag tror på och ser framtiden – och det gör väl du också. Därför tror jag att det är oerhört viktigt att man jobbar seriöst med en sådan här fråga.

Anförande nr 117

Å s a R o m s o n (mp): Det känns som om vi har en rolig uppgift här i kväll – så känns det hittills – från Miljöpartiet i att tycka att en del av de resonemang om strukturen som den borgerliga majoriteten har inte är så dumma. Hur som helst går de i alla fall inte att säga nej till. I förlängningen och i det ideologiska språket finns det däremot i övrigt ganska mycket att anmärka på.

Stuveriet har under flera år fungerat som en egen enhet, som Malte Sigemalm redogjorde för. Det har varit bra för att vi ska kunna få en kontroll över verksamheten och en verksamhetsutveckling som är positiv. Man har kunnat förbättra resultat och vidareutveckla också arbetarnas situation med kompetensutveckling och annat.

Den koncernstruktur som vi har på hamnen gör att Miljöpartiet inte ser det som uppenbart fel att den redovisningsenheten utgör ett eget bolag. Vi har ju många andra dotterbolag i hamnkoncernen. Man har en möjlighet att dela användningsområden och resurser i den mån det har en stark betydelse. Det handlar väl framför allt om en del av magasinen och en del av de fysiska markområdena. Jag tror inte att det är så många av de faktiska stuveriarbetena som har en alternativ uppgift de dagar det inte finns stuveriverksamhet i att sitta på kontoret och göra andra uppgifter i hamnen. Det är åtminstone min uppfattning om hamnverksamheten, och jag har i alla fall suttit i styrelsen under ett antal år.

Jag kommer nu fram till Miljöpartiets resultat: En bolagisering inom hamnkoncernen och ett helägt stuveri kan vara ett rimligt steg att ta. Det är också det steg som både stuveriets och hamnens ledning har jobbat med under en tid. Däremot tycker jag att man behöver diskutera hur man skulle konkurrensutsätta detta. Man behöver definitivt diskutera om en privatisering är någonting som över huvud taget är något som är önskvärt på det här området så länge vi har en fullödig hamn. Man kan ju diskutera en privat hamn, och det har en del av oss gjort ett par gånger. Men om man har en hamnverksamhet kan det finnas en poäng med att Stockholms stad kan erbjuda kunderna fullservice också på stuveriområdet. Om man vill ha ett stuveri ska man nog också koppla ihop det med hamnen.

När det gäller konkurrensutsättningen och framför allt den privatisering som den borgerliga alliansen aviserar i sitt budgetförslag tycker Miljöpartiet i dagsläget att det hela mest har ideologiska förtecken. Det har lika mycket ideologiska förtecken som ni nu kritiserar en del av Vänsterns och Socialdemokraternas diskussioner för att ha i den här frågan. Även här får man lite av den här hattiga strukturen. Det säljs under en period av ideologiska skäl och det behålls och sys in i konstiga strukturer av ideologiska skäl i en annan del. Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 118

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): I Miljöpartiets särskilda uttalande står det att man inte kommer att bejaka avyttringar som har sin grund endast i politisk ideologi såsom det har aviserats i budgetbeslutet 2007. Detta är Miljöpartiets ord.

Men detta gäller inte endast politisk ideologi. Det är viktigt att värna hamnverksamheten. Det är klart att vi vill ha ett stuveri. Vi behöver ha ett stuveri i staden. Men det är ingenting som säger att den verksamheten måste bedrivas av kommunen själv. Vi kan se till att verksamheten bedrivs – ja.

Anförande nr 119

Åsa Romson (mp): Inge-Britt Lundin! Du vet ju att en del av det som du anförde och framför allt det som anfördes av dina moderata kamrater är att man av ideologiska skäl inte ska ha någon sådan här verksamhet. Det roliga här är att ni inte ens är konsekventa på er sida när det gäller vad som ska vara privat.

En variant vore att säga att i alla branscher där det över huvud taget existerar privata aktörer ska kommunen per definition inte finnas med. Sådant bedriver ni på vissa områden. Stuveriområdet kommer nog att bli ett sådant område, som ni kommer att försöka avknoppa med hull och hår därför att ni inte tycker att det är ideologiskt rätt att ha kvar det i staden. På andra områden, till exempel parkeringshusen, vill man inte avknoppa trots att det finns massor av fullt kapabla privata entreprenörer på området. Ni är i högsta grad ideologiska när det gäller ställningstaganden om konkurrensutsättning och privatisering – minst lika mycket som en del vänsterkolleger i den här salen, skulle jag vilja säga.

Anförande nr 120

Borgarrådet Hamilton (m): Dina argument i det här sammanhanget, Åsa, är lika intelligenta som att argumentera för att säga nej till en skattesänkning i år för att vi tänker sänka skatten nästa år också. Det här ärendet handlar om att vi vill göra ett bolag av stuveriet. Vad vi sedan kommer att göra – och om vi kommer att göra någonting – längre fram får du ta ställning till om det kommer ett annat ärende. Det som ärendet handlar om nu är att vi skapar ett dotterbolag för stuveriverksamheten. Det är det som vi ska fatta beslut om i dag.

Jag har också en fråga till dig. Du sade att du yrkade på den reservation som ni har i kommunstyrelsen. Men ni har ingen reservation i kommunstyrelsen, utan bara ett särskilt uttalande. Jag skulle vilja veta vad det är som gäller.

Anförande nr 121

Åsa Romson (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag kan väl klargöra det. Om du är den enda som har missuppfattat det är det alltså så att Miljöpartiet tycker att det okej att man bildar ett bolag. Vi har ett särskilt uttalande enbart, det var fel av mig att säga reservation. Du behöver inte intelligentesta mig i den här salen genom att säga att jag inte argumenterade korrekt med de yrkanden vi har. Så har vi också argumenterat tidigare i fråga om hamnen. Det är väldigt tydligt att det är bra för hamnstrukturen att göra dotterbolag av stuveriet.

Det jag däremot argumenterade mot är en skrivning ni har lagt i ert budgetförslag där det tydligt indikeras att det här av ideologiska skäl kan privatiseras, och det är en diskussion vi kommer att ta i budgetsammanträdet. Den är nu öppen, ni har ju lagt fram förslaget, och det tyckte jag hade med det här ärendet i högsta grad att göra.

Anförande nr 122

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Att bolagisera stuveriverksamhet är ett första steg att sälja ut verksamheten. Det framgår klart och tydligt i ärendet. Som sagt har vi tidigare diskuterat försäljning och privatisering, och det här är inte något undantag.

Jag tyckte att Malte Sigemalm nämnde någonting om vad som händer om det blir helt privat. Kommer vi att ha rådighet över att de som jobbar där kan arbeta i enlighet med svenska lagar och inte kinesiska eller andra länders vars bolag betalar hemskt låga löner så att det inte ens går att leva på dem? Det finns naturligtvis en sådan risk när det dessutom finns röster inom alliansen som säger att utländska företag ska ges konkurrensfördelar. Vad händer med svenska företag som ska konkurrera? Kommer de att kunna konkurrera på lika villkor?

Anförande nr 123

Borgarrådet H a m i l t o n (m): För att återgå till diskussionen om rådighet kan jag informera oppositionen om att om det är någonting som man har rådighet över som upphandlare är det villkoren vid en upphandling. Dem bestämmer man faktiskt helt och hållet själv. Det är precis det som det här ärendet handlar om. Stuveriverksamheten blir ett dotterbolag, och hamnen som upphandlare kommer naturligtvis inte att ändras på något sätt i det här sammanhanget.

Anförande nr 124

M e h d i O g u z s o y (v): Jag tycker att det är djupt tragiskt när du samtidigt i fråga om den reviderade upphandlingspolicy som antogs av fullmäktige nyligen röstade mot det vi föreslog, att man skulle beakta de sociala aspekterna och miljöaspekten, samtidigt som du säger att vi kommer att ha rådighet över upphandlingen. Jag förstår inte riktigt logiken. Du tyckte inte det var viktigt med de här sociala aspekterna, som arbetslagar som gäller i Sverige, miljön och så vidare.

Anförande nr 125

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Åsa skulle jag vilja vända mig till. Ni i Miljöpartiet har aldrig någonsin förstått att parkeringsverksamheten är en viktig del i den totala trafikpolitiken, att det är den trafikregulator som vi behöver ha. Det är möjligen beroende på att ni avskyr allt som stavas med b-i-l och som far runt i den här staden, antar jag.

Men då är det viktigt att ha kvar parkeringsverksamheten i kommunen av den anledningen. Men det är en helt annan fråga att bilda ett helägt dotterbolag av stuverier. Jag svarar bara på det hon påpekade. Rådigheten behåller vi, för det är vi som upphandlar, eller hur?

Anförande nr 126

Å s a R o m s o n (mp): Jag tackar Inge-Britt för att hon så tydligt visar på de olika ideologiska svängningarna, men det ändå är ideologiska grunder för de olika

övervägandena om privatisering och konkurrensutsättning hos den borgerliga alliansen i Stockholm.

Anförande nr 127

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag tycker att det är värt att säga att det var ett väldigt bra samarbete mellan Stockholms Hamnar AB och de fackliga organisationerna för att få upp volymer och få alla att inse hur man ska jobba för att bli en mer lönsam organisation för Stockholms hamnar. Därför har jag full respekt för dem som har jobbat i hamnen och för de fackliga organisationernas medverkan till att öka vinstandelen.

Om ägardirektiven framgår att stuveriverksamheten ska konkurrensutsättas. På sidorna 25—39 står det att om man får det här helägda dotterbolaget kommer det att ge nyttiga erfarenheter inför ett ställningstagande om en eventuell framtida privatisering av stuveriverksamheten.

Det här är det första steget, sedan kommer steg två. Men ni säger fortfarande att ni bara lagt det här i ett bolag, det är väl inga problem. Men det är er strategi att lägga detta i ett bolag och sedan privatisera verksamheten. Då undrar man till vilka priser och vilka av dem kommer att arbeta som i dag har varit i gamla stuveriverksamheten i Stockholm. Detta är inga farhågor som jag har, utan det är precis så det står i ärendet om hur ni ska göra. Det vänder jag mig som socialdemokrat emot.

För övrigt yrkar jag bifall till vår reservation.

Anförande nr 128

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Men det som är intressant, käre Malte, är att du alltså säger nej till dotterbolagsbildningen, inte på grund av att det är ekonomiskt dåligt förslag, utan du säger nej på grund av att du tror att vi kommer att göra någonting annat i nästa steg. Vore det inte rimligare att du tog ställning i sakfrågan och sade: Okej, det här är ett bra förslag, det ökar transparensen, det gör att man kan fortsätta att jobba mycket friare och mycket bättre inom stuveriverksamheten inom ramen för lagen, precis om Åsa Romson beskrev det. Men du säger nej av ideologiska skäl för att du tror att vi ska göra någonting annat i nästa steg. Det tycker jag är lite konstig politik, måste jag säga.

Anförande nr 129

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag har läst innantill i handlingarna, och jag kan inte läsa mer än vad som står i texten som ni själva har skrivit och där ni talar om vilken framtidsvision ni har för stuveriverksamheten.

Det jag vill betona är att man har vänt en negativ trend till ett positivt resultat för stuveriverksamheten för Stockholms Hamnar utan att vara bolag. Detta har man gjort tillsammans med de fackliga organisationerna och dem som har varit i ledningen för stuveriverksamheten.

Jag tycker att hela den här processen som man har genomfört i hamnen i dag har varit väldigt skickligt och bra genomförd, men det behövs inget stuveribolag för att detta ska kunna fungera. Det har fungerat i alla fall och fungerat mycket bra. Det ser man på det resultat som i dag uppvisas av Stockholms Hamnar.

Anförande nr 130

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det vet du, Malte, precis lika väl som jag att i varenda ekonomisk redovisning som vi har fått har det stått att arbetet med att få ordning på ekonomin i stuveriet fortsätter med inriktning på att man ska vara konkurrenskraftig och bolagisera. Det är det som har varit målet för arbetet.

*§ 21 Motion om nytt bolag för produktion av miljövänlig el och alternativa bränslen
(utl. 2007:108)*

Anförande nr 131

M a t s L i n d q v i s t (mp): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Vi har noterat i den senaste budgeten från den borgerliga sidan att det ligger ett förslag på energisaneringar, vilket vi från vår sida tycker är väldigt lovvärt. Det vill vi gärna ge en eloge för. Men det finns ett problem där. En god energiuppföljning kräver att man kan följa upp olika siffror för förbrukningarna under olika år. Det kan man inte göra med Fortum. Jag har en hel del arbetserfarenhet från den saken och kan säga att det har varit väldigt stora problem för stadens verksamhet att följa upp det.

Vi tror därför att det är ganska viktigt att staden försöker ta ett helhetsgrepp om energifrågorna och verkligen se till att man skapar kompetens inom energiområdet, må vara att det ska vara ett bolag eller någonting annat. Det är inte så viktigt i sig, men vi vill verkligen markera hur viktig den här frågan är.

Det är också väldigt jobbigt med Fortum, eftersom de inte jobbar på en fri marknad. De jobbar med ett så kallat naturligt monopol. Det är alltså Fortum själva som bestämmer om det ska ske en utveckling, om ledningar ska dras och olika sådana saker. Där vill vi gärna se att staden kan ta ett ansvar och få ett helhetsgrepp i de här frågorna.

Det finns flera städer ute i Europa där man har som kommunalt ansvar att se till att det ordnas till exempel solceller på tak och andra olika projekt. Vi tycker att det här är en väldigt bra idé som vi uppmanar den borgerliga majoriteten att verkligen titta närmare på.

Därför yrkar jag på stöd för Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag i den här frågan.

Anförande nr 132

S t e l l a n F H a m r i n (v): Vi instämmer väldigt gärna i det Mats har sagt. Det var kloka ord som jag gärna delar. Men det gör nog inte den borgerliga majoriteten, misstänker jag. De skriver i ärendet att staden ska vara ett testområde för den privata energiindustrins verksamhet, att huvudansvaret och vinsterna ska ligga hos privata intressen. Det tycker inte Vänsterpartiet. Vi anser att grundläggande infrastrukturer som vatten och energi bör ägas av samhället. Detta bör göras för att garantera ett långsiktigt underhåll, en säker drift, låga priser utan vinstförluster till andra intressenter.

Utförsäljningen av Stockholm Energi visar vad som hände. I dag sakna staden kontroll över stadens energisystem. Det har lett till kraftigt höjda priser och att staden förlorat kontrollen över avgörande frågor som till exempel lokaliseringen av nya stora energiverk som det i Värtan. Vi har också förlorat kontrollen över val av energikällor, en helt avgörande fråga för stadens långsiktiga energipolitik och för stadens miljöpåverkan.

Vi behöver därför, tycker vi, som i motionen föreslås, ett nytt eget produktionssystem. Då kan vi börja med Stockholm Vattens rötgasproduktion och kombinera det med utbyggd biogasproduktion från stadens biologiska avfall. Det utgör en stor resurs, som nu bara slösas bort men som används på ett förnuftigt sätt i många andra städer. Vi kan dessutom aktivt bidra till att utveckla nya lokala energikällor tillsammans med dem som är intresserade av detta.

Sådant är inte lätt, och det kräver expertis och sakkunskap, och det kan staden bidra med. På det här sättet kan vi aktivt bidra till att skapa miljövänliga drivmedel, men vi kan också se till att kommande prishöjningar stannar hos stadens invånare i stället för att hamna i andra fickor.

Stöd till Vänsterpartiets och Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 133

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Ordförande, fullmäktige! Den borgerliga utförsäljningen av värmedelen i Birka Energi var mycket olycklig för stockholmarna, som nu ser värmekostnaderna öka med 50 procent som mest. Det privata monopolet som en konsekvens av det blir en dyr historia för stockholmarna. I stället måste nu Stockholms stad fortsätta med ett starkt engagemang i Fortum där Stockholm är delägare och kräva att de ökar den fjärrvärmeproduktion som är miljövänligast. Både som delägare och som stor kund kan vi politiskt påverka genom vår representant i styrelsen för Fortum, och där ska påtryckningar utövas.

Sverige har förbundit sig att tillsammans med övriga länder minska utsläpp av växthusgaser som kommer från fossila bränslen till 20 procent år 2020. I Stockholms miljöprogram har vi som mål att minska utsläppen av växthusgaser för energianvändning med 10 procent per invånare till 2010. Det gäller nu att leva upp till detta och från politiskt håll ställa krav på bland annat Fortum.

Fungerar det som det ska behövs inga nya bolag, men om det inte gör det och politikerna inte kan besluta om dessa mål och påverka Fortum, blir det kanske något annat man ska diskutera.

Vi kommer att noggrant bevaka detta från oppositionen, och jag hänvisar till Socialdemokraternas speciella uttalande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 134

Stellan F Hamrin (v): Socialdemokraterna hänvisar i sitt ställningstagande, som vi verkligen beklagar, till vårt minoritetsägande i Fortum. Jag tror att Socialdemokraterna egentligen inser att det inte är särskilt mycket värt i det här sammanhanget. Vi kan som minoritetsägare inte styra den långsiktiga utvecklingen, då måste vi sitta i majoritet.

I föregående ärende slogs Socialdemokraterna väldigt förtjänstfullt för att bevara hamnen under stadens kontroll. Det är ledsamt att man inte bidrar till att återskapa en liknande situation i energifrågor. De är faktiskt till och med viktigare än hamnen,

tycker vi. Vi beklagar verkligen att Socialdemokraterna inte ställer upp på vår sida i det här fallet.

Anförande nr 135

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Har vi en stark politisk organisation kan som utöva påtryckningar ska det här naturligtvis kunna fungera, men jag är naturligtvis som du, Stellan, lite tveksam till om det är så.

Anförande nr 136

Borgarrådet Hamilton (m): Socialdemokraterna har väldigt selektivt minne. De försöker alltid framställa det som att det var vi borgerliga som sålde Stockholm Energi. Men ni var faktiskt med på det beslutet. Ni har också fattat det beslutet, så ni är lika skyldiga som vi i så fall, om vi nu ska lägga skuldbördan någonstans. Försök inte smita undan i det fallet.

Sedan tycker jag att det är lite intressant att det finns en så tydlig spricka i oppositionen på det här området. Jag måste säga att jag håller helt och hållet med om det som Carin Jämtin skriver i sitt särskilda uttalande i kommunstyrelsen: Att kommunen skulle starta ett nytt bolag med energiverksamhet är dock varken lämpligt eller realistiskt genomförbart. I Stockholm finns med dagens lagstiftning ingen möjlighet för nya energibolag att komma in på fjärrvärmenätet, vilket är förutsättningen för att kunna producera enligt de mest miljövänliga alternativen, nämligen kraftverket, det vill säga både fjärrvärme och el. Att starta enbart elproduktion i eget bolag är förenat med enormt stora kostnader och betydande risker. Mot bakgrund av de många andra angelägna investeringsprojekt som staden har engagerat sig framöver framstår det knappast som realistiskt att prioritera energisektorn under rådande omständigheter, skriver Carin Jämtin.

Jag instämmer fullständigt i detta och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 137

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Jag vill bara tacka Ulla för att hon läste upp vårt särskilda uttalande.

Anförande nr 138

Åsa Romson (mp): Jag tycker att miljöborgarrådet missade en viktig poäng med den här motionen och en viktig poäng i den diskussion som Miljöpartiet vill föra på energiområdet, och det är den förnybar energi där man använder olika energikällor. Ta till exempel biogasproduktionen, som också Stellan Hamrin var inne på. Där sitter redan staden på ett energibolag i form av Stockholm Vatten som har monopol på att insamla det som är själva bränslet i processen, det vill säga vårt avloppsslam.

Jag vet att Ulla har varit ute under sommaren och även under hösten med att snacka om att den förra majoriteten hämmade biogasutvecklingen i Stockholm kraftfullt. Jag förstår inte riktigt hur du får ihop den verklighetsbild när du sitter och styr i en

majoritet som vill dra ned på insamling av biologiskt material som används i bioenergi. Du vill att marknadskrafterna ska göra det i stället. Är det de som ska samla in det biologiska materialet? Är det marknadskrafterna som ska köpa avloppsslammet från Stockholm Vatten? Jag tycker att det vore bra om du svarade här i salen så att vi kan gå upp i replik.

Anförande nr 139

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag har sagt att den förra majoriteten har stoppat utvecklingen av att man ska kunna komplettera biogasen med naturgas i Stockholm. Det är vad jag har sagt. Det är nämligen så att din partikollega Viviann Gunnarsson har sagt nej till att man ska komplettera på fordonsgassidan med naturgas, vilket har lett till att vi i princip nästan har en utdöende marknad i Stockholm eftersom vi alla vet att vi inte producerar tillräckligt mycket biogas. Det skulle inte gå att producera så mycket biogas att det skulle tillgodose den efterfrågan som finns utan att man också skulle behöva komplettera med naturgas. Det är vad jag har sagt.

Anförande nr 140

S t e l l a n F H a m r i n (v): Jag vill bara tala om att vi vet också att man förra gången sålde ut inte bara energiproduktionen utan också själva nätet, vilket var en fullständig skandal. Hade man åtminstone behållit nätet hade vi haft en mycket större frihetsgrad nu.

Det är också så som du säkert vet att Stockholm Vatten i dag säljer sin energiproduktion i form av biogas till extremt låga priser därför att det inte finns någon annan upphandlare än Fortum. Marknaden är satt ur spel, och vi måste dumpa priserna för att över huvud taget bli av med det. Om vi själva tog hand om det och förädlade produktionen och utökade den tillsammans med handeln om biogas skulle vi själva skapa ett bolag där vinsterna hamnade hos Stockholm stad i stället för som nu i Fortums fickor vad gäller den nu befintliga produktionen.

Anförande nr 141

Å s a R o m s o n (mp): Jag vill bara korrigera miljöborgarrådet när det gäller handlar om biogas för bränsle. Miljöpartiet har varken rådighet eller vilja att stoppa AGA Gas som i dag transporterar bränsle till mackarna i Stockholm för att ta in den gasen från annat under de perioder när man har för lite.

Det Miljöpartiet jobbade hårt med tillsammans med kollegerna i Vänsterpartiet och Socialdemokraterna under förra mandatperioden var just att titta långsiktigt och strategiskt och se att här har vi biogas som är en enorm potential som resurs för framför allt transportsektorn i Stockholm. Det är någonting som vi måste långsiktigt planera för och planera för från kommunens sida både därför att vi tycker att kommunen är en viktig partner i energiplaneringen och därför att det är kommunen som sitter med allt råmaterial. Vi kan inte säga att marknaden ska ta över någonting när det är kommunen som sitter på själva råmaterialet. Då får vi sälja slammet från Stockholm Vatten som ingen hittills har velat köpa för att inte producera det.

Miljöpartiet har inte stoppat AGA Gas eller hindrat mackarna att ta in när man har perioder då det inte finns tillräckligt med biogas. Däremot har vi jobbat hårt för att man skulle producera mer biogas. Nu jobbar den borgerliga alliansen i Stockholm lika hårt för att minska biogasproduktionen i Stockholm. Det kan inte vara en hållbar energipolitik. Det är därför ni tycker att ni lika gärna kan köpa in lite gas från Ryssland eller från Nordnorge som är fossil gas och säger ingenting om klimatproblemet, för det var inte en fråga som vi diskuterade just nu, eller hur?

Anförande nr 142

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Åsa Romson har inget fog för att påstå att vi minskar biogasproduktionen i Stockholm. Du har inte något som helst belägg för ett sådant påstående. Tvärtom, i det nya miljöprogrammet som är på väg fram säger vi att man ska öka ambitionen att samla in matavfall från storkök och restauranger, vilket är den stora potentialen. Det rena avfallet skulle kunna utnyttjas på ett mycket bättre sätt än förra majoriteten gjorde under förra mandatperioden.

När jag sade högt och tydligt att det är okej att komplettera med naturgas på fordonsgassidan har det lett till att många saker har hänt då dina partikamrater tidigare sagt att det inte okej att komplettera med naturgas. Sedan är det en annan sak att man kan tycka att marknaden har varit för överkänslig för sådana saker. Man skulle ha kunnat strunta i vad stadshuspolitikerna säger. Men det är snarare ett bevis på vilket fantastiskt inflytande vi faktiskt har i den här salen trots att vi kanske inte har ett inflytande de facto i sakfrågan.

Anförande nr 143

Å s a R o m s o n (mp): Jag tycker att miljöborgarrådet kan börja med att läsa på skillnaden mellan transportbränsle för biogas och den större diskussion som vi hade vid flera tillfällen i den här salen om hur vi gör med nedläggning av gasverket som handlade om gassystemet för spisarna. I den delen var Miljöpartiet kritiskt till att vi ska planera för och låsa oss fast vid fossilgassystem 20, 30 och 40 år framåt. Men det var en diskussion om det fasta gasnätet, inte om transportsidan. På transportsidan har varken nuvarande eller förra miljöborgarrådet haft något inflytande över AGA Gas som privat leverantör till mackarna. Det är bara med prisbilden som man har gjort det, och prisbilden styrs av hur mycket kommunerna producerar. Där har Stockholm legat i strykklasse i Sverige på att producera biogas billigt jämfört med andra kommuner.

Ni sänker ambitionsnivån jämfört med det miljöprogram som vi ville lägga fram när det gäller insamling och uppgradering av rötstegen. Det gör ni på biogassidan. Det är en bakåtpolitik som den nuvarande alliansen har när det gäller att samla in. Jag förstår det eftersom ni tycker att marknaden ska lösa allting, och marknaden sitter inte på de här resurserna, så det kommer inte att hända något.

Anförande nr 144

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag ber om ursäkt för att jag förlänger debatten om bränslegas. I den miljöbilsreferensgrupp som jag själv sitter i har vi konstaterat att när vi träffar företrädare för branschen, och detta är

något som även Socialdemokraterna intygade, var det så att förra miljöborgarrådet var mycket starkt kritisk till att man fyllde ut tankarna med naturgas. Det gjorde att leverantörerna var försiktiga och inte gjorde det. Det har lett till att man har haft brist på det.

När det nu är klarlagt att det inte är några problem med att fylla ut med naturgas vid topparna blir det helt annat ljud i skällan. Vi har fått löfte från AGA om storinvesteringar, och andra drar sitt strå till stacken så att till och med taxibilarna starkt överväger att fortsätta att investera i biogasdelar. Det är tyvärr så att Viviann Gunnarssons agerande tidigare har försenat en utbyggnad av biogasmarknaden för bilar i den här staden. Nu kommer vi i alla fall få ordning på det och hoppas att det blir bättre.

§ 23 Motion om slopande av lagen om särskilda skatteregler för äkta/oäkta bostadsrättsföreningar (utl. 2007:110)

Anförande nr 145

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Precis som stadsdelskontoret skriver i sitt tjänsteutlåtande finns det inga särskilda skatteregler för äkta och oäkta föreningar, som motionen handlar om. Därför yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen som är ett avslag på motion.

Sedan vill jag också poängtera det som föredragande borgarrådet hänvisar till, att man kan skriva långa kontrakt och avtal vid framför att bostadsrättsomvandlingar för att tillgodose stadens behov av lokaler. Det fungerar inte riktigt i praktiken. Det har vi bittert fått erfara inte minst under förra mandatperioden då stockholmarna födde barn som aldrig förr och vi hade jättesvårigheter att klara av barnomsorgsgarantin just på grund av lokalbrist i innerstaden.

Som sagt yrkar jag bifall till vårt avslagsyrkande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 146

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag är besviken, kanske inte så konstigt, på Moderaterna och Kristdemokraterna i denna fråga. Jag är också besviken på Socialdemokraterna och Vänsterpartiet och även på mitt eget parti, och i synnerhet på mig själv. De som jag inte är besviken över är Caroline Silverudd Lundbom och Björn Ljung. Det som de tar upp i det här ärendet är inte en fråga om allt det som egentligen diskuteras. Det är inte fråga om utförsäljning av hyreshus. Det är inte heller fråga om att komma runt det här problemet genom tredimensionell fastighetsbildning. Det där är ytterligare pålagor som är helt onödiga. Det är intressant om en bostadsförening vill göra det, men de ska inte tvingas till konstgjorda manövrar för att skattelagstiftningen är konstig och märklig.

Det är inte fråga om en lag om oäkta eller äkta bostadsrättsföreningar. Det är en fråga om en praxis som har utvecklats. Det är ingen fråga om äkthet eller oäkthet. Skattemyndigheterna tittar inte på den egentliga boytan, det är bara en faktor. Men sedan hittar de på en konstgjord avvägning mellan de teoretiska hyresintäkter som kommer in för bostäderna i ett hus och lokalhyrorna. Lokalhyrorna baseras på marknadshyror, vilket gör att det exempel som tas upp blir lite missvisande. Det kan hända att man utvecklar en situation där man uppnår äkthet och blir en äkta bostadsrättsförening. Om lokalhyrorna sedan på grund av marknaden går upp kommer Skatteverket och säger: Nej, det här året är ni oäkta. Sedan agerar man för att fixa till det, och sedan några år senare är man äkta igen.

Det här är en fråga om rättsosäkerhet, bristande förutsägbarhet för de boende i dessa bostadsrättsföreningar. Om man därför hade föreslagit till exempel att se över reglerna och praxisen för äkta och oäkta bostadsrättsföreningar då skulle jag känt mig tvungen att rösta för det här.

Anförande nr 147

S u s a n n a B r o l i n (v): Åhörare, ordförande och fullmäktige! Jag kanske inte är lika besviken som Paul, men det finns en sak som är väldigt intressant i det här ärendet. Det är att man blandar äpplen och päron. Den ena frågan är hur det är att ombilda en lägenhet. Vad är gynnsamt? Man har noga fått lära sig att i samband med utbildningen är det lönsamt att ha lokaler med för då kan du köpa billigare. Det är det ena.

När man väl har utbildat sägs det att det inte är tillräckligt bra för att man inte har tillräckligt gynnsamma skatteregler. Summan av det hela är att den som ska allt vara givet. Det är inte så konstigt med tanke på den politik som styr i dag. Men man ska inte blanda ihop det med att det inte är därför som folk inte vill ha förskoleverksamheter, teater och så vidare i sina lokaler. Det är inte de ogynnsamma skattereglerna man har protesterat emot, utan det är för att det inte har varit lika lönsamt därför att det har varit störande med förskolor och andra verksamheter.

Det är därför man har velat ha ut dem. Det anser jag är en annan fråga. Det går inte att lösa med långa kontrakt vid utbildningarna. Därför finns det inget intresse från staden att ha jättelånga kontrakt. Det är någonting vi har lämnat. Man måste vara flexibel i staden så att man kan ändra beroende på vad man har för behov. Behöver vi en förskola nu eller ett korttidshem om tre år? I och med att vi behöver göra den här ändringen gäller inte de långa kontrakten heller.

Det här är två helt olika frågor som man blandar ihop. Det lättaste sättet att hitta en snabb lösning för staden är att inte ombilda utan att fortsätta att äga sina lokaler.

Anförande nr 148

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Oavsett om man utbildar de här bostadsrättsföreningarna eller inte är det inte detta som är frågan i det här fallet. Det är människor som drabbas av en konstig skattereglering. Även om man inte säljer ett enda hus till är det del stockholmare som berörs av detta konstgjorda regelsystem som har utvecklats. Man är helt i händerna på Skatteverkets godtycke, inte helt men nästan. Experter, advokater, revisorer kan inte ge trovärdiga råd till bostadsrättsföreningar angående hur man ska behålla sin äkta eller oäkta status. Det är det som är det intressanta i det här fallet. Även om jag mot all utbildning finns det många bostadsrättsinnehavare som redan nu berörs och drabbas.

Anförande nr 149

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Den här motionen skrev vi och var inte helt kunniga om hur det här systemet egentligen såg ut. Vi försökte som fritidspolitiker ta upp och formulera ett problem, och så såg vi att det här skulle man behöva ändra på och förändra det genom att till exempel att man ser om inte de där borta i det vackra Riksdagshuset kunde hjälpa oss med en lagändring. Men som ni vet är inte livet som himla okomplicerat, utan det är betydligt mer invecklat än så. Jag behöver inte återge vad Paul Lappalainen sade från talarstolen, för han har helt rätt.

Det är väldigt komplicerat hur man beräknar underlagen för huruvida det ska betecknas som en äkta eller oäkta bostadsrättsförening. Det är helt rätt, som Paul säger, att det kan ändra sig från taxering till taxering. Det har jag lärt mig under tiden sedan motionen väcktes.

Det är också så att skatteutskottet i sin vishet lagt ett uppdrag till en utredning, bland annat den som ser över 3:12-reglerna. Det har med fåmansföretagande att göra. Enkelt uttryckt: Vad de här 3:12-reglerna går ut på är hur mycket man ska ta ut som vinst och hur mycket som lön i ett fåmansföretag. Då har skatteutskottet i sin vishet noterat att ett liknande förhållande gäller äkta och oäkta bostadsrättsföreningar. Man har tagit upp det i den här utredningen. I full enighet – hör och häpna, oppositionen – har skatteutskottet insett att detta är ett problem som man nu måste råda bot på.

I någon mening är vår motion mycket korrekt behandlad av roteln. Men den kanske så småningom blir obsolet, och det får vi hoppas, det vill säga att den inte behövs, utan problemet så småningom blir löst.

§ 24 Motion om Stockholms stads tillvaratagande av kompetens inhämtad i utlandet som ett led i motverkande av diskriminering (utl. 2007:111)

Anförande nr 150

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag kan tacka för svaret. Problemet är att jag inte är säker på att jag riktigt förstår svaret. Det är trevligt att man delar mina åsikter angående vikten av att tillvarata kompetens som många stockholmare har i form av yrkeserfarenhet och utbildning från andra länder. Det påpekas att all form av diskriminering är oacceptabel ur ett liberalt perspektiv. Då blir jag lite förvirrad. De flesta av mina förslag som jag har lagt här baseras på liberalt tänkande. De kommer från sådana radikala länder som Storbritannien, Kanada och USA. Det är vardagsmat att man vill motverka diskriminering. Man säger att etnisk diskriminering kostar.

Problemet i Sverige med ett liberalt perspektiv när det gäller diskriminering är att man inte orkar så långt i dag. Man pratar om diskriminering. Man säger att det är ett problem, men man stannar ofta där. Det är inte så mycket som görs, mycket ord och lite handling. Men jag kanske har fel?

Det hade varit intressant om man hade tillstyrkt till exempel mina yrkanden. Jag har några yrkanden om att, om det är någon som har läst ärendet, Stockholms stad ges i uppdrag att tillsammans berörda statliga myndigheter ta fram en plan för hur kontakt kan utvecklas med de invandrare som fått utbildning för olika bristyrken men inte arbetar inom sitt yrkesområde.

Det har testats i landsting och i andra kommuner. Det hade varit ett sätt att fylla ett behov som det offentliga har som arbetsgivare. Det har inte att göra med arbetsmarknadsutbildning. Det är fråga om att man ska ha utbildning angående diskrimineringslagar och diskriminering som samhällsfenomen. I ärendet när frågan diskuteras så diskuteras inte den biten, man pratar bara om lagstiftning. Man pratar om ny lagstiftning. Den nya lagstiftningen kommer inte att bli mycket annorlunda än den nuvarande lagstiftningen.

Den sista punkt jag vill ta upp handlar om att se över hela anställningsprocessen. Här har borgarrådet pratat om att man kommer att införa avidentifierade ansökningar, gissningsvis i vissa fall. Men problemet är inte om man ska ha avidentifierade ansökningshandlingar eller inte. Det kan vara ett intressant verktyg, men det intressanta är att se över hela anställningsprocessen. Det är där jag misstänker att man fallerar lite grann. Om man vill visa ledning i frågan kan man till exempel påpeka för alla personalansvariga och alla chefer att diskriminering inom deras verksamhet är en av de faktorer som kommer att påverka deras framtida löner, kommer att påverka deras anställning som chef. Det är ett sätt att visa att man kan gå från ord till handling. Men det blir lite märkligt när man i andra ärenden sagt att vi inte är intresserade av att få en bild av huruvida diskriminering förekommer. Men vi kommer att införa avidentifierade ansökningshandlingar som ett verktyg för att motverka diskriminering.

Men igen: Det behövs en helhetsbild över problematiken, inte bara att man är emot.

Anförande nr 151

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att vi nu pratar om min favoritfråga, det måste jag säga.

Jag vill inleda med att yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen, och sedan skulle jag vilja berätta en historia från verkliga livet. Jag tror att hela fullmäktige vet var jag jobbar någonstans. Det är på kvinnokliniken på Karolinska universitetssjukhus i Solna. Jag har jobbat på kvinnokliniken sedan 1990, några år på BB-avdelning. När jag kom på mitt arbete och skulle börja mitt pass hade jag inte en enda mamma som kunde svenska, inte enda. Jag kan finska, svenska och engelska men jag kunde inte förklara på kurdiska, persiska, arabiska eller på något annat språk hur man ska sköta sig hemma.

För några veckor sedan kom en forskningsrapport som påpekar att det finns en strukturell diskriminering inom kvinnosjukvården när det gäller utländska kvinnor. Ibland undrar jag om det är så att vi är sämre att ta hand om dessa kvinnor eller om det är så att jag inte kan nå fram till dessa kvinnor om hur man ska sköta sig så att man inte får livmodersinflammation eller andra komplikationer man kan få. Men de kvinnorna är överrepresenterade.

Inom staden kommer vi givetvis också att ha än fler brukare som behöver kanske ha hjälp på annat språk. Jag skulle vilja vända på kakan och säga att vi behöver människor med annan språkbakgrund, med annan kulturell bakgrund om vi ska ha kvalitativa verksamheter framöver. Att komma till att vi har en aktiv rekrytering av personal som har en annan språkkompetens tycker jag är viktigt. Att komma så pass långt att vi inte behöver prata om diskriminering utan ska kunna prata i fullmäktigesalen om att vi har ett enormt behov av personal som pratar persiska, arabiska, kurdiska, turkiska, allt det där som mina kolleger inom kommunens vård och omsorg inte kan, tycker jag är viktigt.

Om vi verkligen menar allvar med att vi vill ha mångfald bland anställda måste vi komma till den slutsatsen att vi faktiskt aktivt måste rekrytera människor i stället för att diskutera att man diskriminerar här och där. Det finns ett enormt behov. Där tycker jag att vi ska säga att det faktum att man kan språket är en extra merit för den här verksamheten och det ska vara en av lönegrunderna. Det är faktiskt utöver grundkompetensen att kunna ta hand om en brukare som inte kan svenska.

Anförande nr 152

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Ibland kan man tro att jag är cynisk och skeptisk mot allting, men jag uppskattar Vänsterpartiets och Socialdemokraternas förslag om att språk ska vara en merit. Jag har länge tyckt att det är en väldigt viktig idé. Jag skulle gissa att man även på den sidan kommer att säga att det är en viktig idé. Mitt problem gäller det här med finskan. Det har sagts att det är en merit länge, men det har aldrig såvitt jag vet inte utgjort en merit.

Men igen: Politiker i det här huset har under 20 år pratat om finska som en merit, och jättegärna andra språk. Men det intressanta är hur vi förverkligar den tanken.

Anförande nr 153

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja haka på där Paul slutade. Det är alldeles riktigt. Vi pratar hela tiden om att ett språk är en merit, men det måste bli så i Stockholms stad att det ska vara en merit vid anställningsförfarandet. Det ska vara en merit lönemässigt också. När det handlar om din lön ska det vara en merit som kan ge lönepåslag om du kan ett annat språk. Det är det det handlar om och inte bara om vackert tal.

I övrigt tycker att den här motionen är väldigt bra. Vi håller med om mycket av det som Paul säger. Jag tycker att motionen har fått ett ganska ljumt mottagande. Det har inte fått så mycket konkreta svar ifrån roteln, tycker jag.

En sak som man kanske pratar bort är utbildning om diskriminering och lagar. Jag tycker att det är oerhört viktigt att vi har den utbildningen i Stockholms stad, speciellt för alla som arbetar med rekrytering.

Sedan skulle jag vilja ställa en fråga till Kristina Alvendal, och det handlar om anställningsförfarandet. Nu kommer det upp i texten avidentifierade ansökningshandlingar. Det är okej. Jag kan tycka att det är bättre än ingenting. Men faktum var att under förra majoriteten började vi med Springsystemet, som är ett ganska säkert anställningsförfarande där man har en tydlig kravprofil och tydliga krav som gör att det nästan är omöjligt att diskriminera. Jag skulle vilja fråga om ni tänker följa upp Springprogrammet. Om ni inte gör det, vad är ert alternativ?

I övrigt yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 154

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Paul Lappalainen tar upp en viktig fråga i den här motionen, men jag tycker till skillnad från andra att du har fått ett ganska bra svar på den. Dessutom kan man säga att vi tar den här frågan på allvar. Till skillnad från den förra majoriteten är ärendet framskrivet nu. Det var det inte under förra perioden fast den lades år 2004. Den har väl legat i någon byrålåda någonstans, kan jag tänka mig. Men vi tycker att det är en viktig fråga att ta upp.

Det är viktigt att ta till vara yrkeserfarenhet och utbildning som man har fått i andra länder, och det är inte viktigt bara för individen utan faktiskt viktigt för staden och hela samhället. Du vet att det finns ett valideringskansli i staden, men man måste gå vidare med detta. Det är noga med tanke på flyktningmottagningen att man upprättar handlingsplaner så att man så snabbt som möjligt kommer in och gör en kartläggning. Det behövs verkligen.

Sedan tar du upp den viktiga frågan med språkkunskaper, och jag delar verkligen Mirjas syn på hur viktigt det är att man kan göra sig förstådd. Det handlar förstås om vården på Karolinska men också om äldreomsorgen och förskolan, med föräldrar. Däremot är frågan lite knepig. Jag tycker att det är viktigt att man kan ta till vara språkkunskaperna, men vi måste också våga säga att det finns en annan sida av det. Det är precis lika viktigt att man kan göra sig förstådd på sitt språk när man kommer från ett annat land, men vi måste se problemet att det inom äldreomsorgen i vissa

stadsdelar inte kan göra sig förstådd som svensk. Precis som man ska värdesätta språkkunskaper som kunde vara lönegrundande måste man också säga att samma sak ska gälla för det svenska språket. Det finns ett problem med att äldre svenskar inte kan göra sig förstådda inom vården. Språket är det medel som vi får kontakt med varandra med. Oavsett vilket modersmål vi har måste det finnas någon som vi kan prata med och känna att de förstår precis vad man menar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 155

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det är svårt. Det är mycket att säga, men jag kan säga att jag är glad att det här har framskrivits nu, det är positivt. Men tyvärr anser jag inte att det är så mycket till svar eftersom det inte finns något åtagande i svaret förutom det här med avidentifierade ansökningshandlingar. När jag inte ser att politiker gör ett åtagande då börjar jag tvivla på vad de kommer att göra.

Anförande nr 156

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp). Det får framtiden visa. Du tror inte att det här kommer att leda till någonting, men framtiden får visa nu under de närmaste åren om vi gör det vi ska eller om vi misslyckas med det. Det gäller att man verkligen fortsätter att mena vad man säger.

Anförande nr 157

Borgarrådet L i v h (v): Jag ville bara fråga Ann-Katrin en sak. Jag förutsätter att om man ska arbeta inom äldreomsorgen i Stockholms stad ska man kunna svenska. Kan man inte det så måste man få utbildning i svenska, det är förutsättningen. Min poäng är att kan man svenska och dessutom ett annat språk är det en merit vid anställning men också en merit när man får sin lön. Jag förstår inte riktigt om vi menar samma sak.

Anförande nr 158

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag vet inte heller om vi menar samma sak. Jag menar att språkkunskaper är viktiga, men jag menar att det gäller i precis lika hög grad svenska. Jag kan se i min egen stadsdel att under förra mandatperioden när det fanns kompetensutbildningar fanns det tyvärr sådana som inte hade tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Man vittnar om att det är svårt i kontakten med de boende och dem som har ett annat språk, inte alla förstås. Det är ett problem. Man kan inte kallprata med varandra, och man kan inte prata om väder och vind, och det är ganska viktigt.

Anförande nr 159

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är lite onödigt att bygga in konflikter när det inte finns några konflikter. Vi har ganska tydligt resonerat kring i princip alla de frågor som väcks i motionen. Jag håller naturligtvis inte med motionären om att det så säga är ett tandlöst svar och att det

inte finns några åtaganden. Då vill jag gärna upplysa fullmäktige om att det finns ett väldigt tydligt åtagande när det gäller just informationen och den kontinuerliga utbildningen i diskrimineringslagar som finns i dag. Däremot tycker jag att det är ganska intressant i det här sammanhanget att påpeka att det håller på att tas fram en ny lag. Det är klart att vi måste en utbildning om den nya lagen när den kommer.

Det här är någonting som är kontinuerligt. Alldeles nyligen genomgick 750 rekryterande chefer en utbildning i staden som bland annat tog upp diskrimineringsfrågorna. Nämnder och bolagen har ett aktivt uppdrag att utarbeta och vidareutveckla metoder för att motverka diskriminering både i den interna verksamheten och i sin service gentemot invånarna. Vi får årligen en diskrimineringsrapport som visar om det är så att stadens anställda eller personer som söker arbete i staden känner att de har blivit diskriminerade.

Vi skriver också, som det har nämnts, att vi inför avidentifierade ansökningshandlingar. Vi vill utveckla valideringskansliet, som ju utbildningsförvaltningen har. Vi kommer också, till skillnad från tidigare, att jobba mycket tydligare med aktiv coachning för att fler av de anställda i staden med just utländsk bakgrund att kunna komma upp i chefspositioner.

Om vi tittar på hur stadens anställda ser ut är det i dagsläget nästan 25 procent av stadens månadsavlönade som är födda utomlands. Det är faktiskt en större andel än stadens andel invånare som har utländsk bakgrund, som i dag motsvarar ungefär 20 procent. Antalet utlandsfödda är alltså väldigt väl representerade i staden, men vi behöver bli mycket bättre på att se till att även människor med utländsk bakgrund får chefspositioner i staden.

Vi säger väldigt tydligt och gör tydligt *commitment* i den budget som vi presenterade i veckan för att individanpassa till exempel svenska för invandrare så att man där får en bättre utbildning i svenska språket som är just yrkesinriktad.

Vi jobbar mycket tydligt, och kommer säkerligen att få en diskussion om det, med jobbtorgen när det handlar om kompetensutveckling, matchning och valideringsprogram samt introduktionen av nyanlända svenskar. Visst sker det mycket.

Slutligen ett svar till Vänsterpartiet angående Spring: Det är en utvärdering som ska göras och utgör ett jättebra underlag för det fortsatta arbetet i de här frågorna.

Anförande nr 160

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Givetvis är kravet när det gäller anställningar till exempel inom äldreomsorgen att man har kompetens och kunskaper i svenska. Därutöver ska språket kunna utgöra en ytterligare merit i den typen av yrken. Vi vill inte på något sätt ta bort att man ska kunna svenska. Även när man är jättebra på svenska kan det ibland vara relativt svårt inom äldreomsorgen att förstå vissa brukare.

Är det så att det till exempel i Spånga-Tensta finns personal inom äldreomsorgen som inte kan svenska har man som enhetschef inte riktigt skött sitt jobb vid

rekryteringen. Man måste ändå säkerställa att brukaren alltid får den mest kvalitativa servicen inom vår stad.

Det är jättebra att 25 procent är utlandsfödda, men fortfarande är det alldeles för få på chefspositionerna med en annan etnisk bakgrund än svensk. Det är givetvis ett gemensamt mål att kunna förbättra det.

Jag yrkar fortfarande bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 161

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Mirja! Jag menar verkligen inte att det ska vara någon motsättning, att man antingen ska kunna det ena språket eller det andra. Det hoppas jag att du förstår.

Jag pekar ändå på att det finns en fråga som vi måste vara uppmärksamma på. Det är nog inte bara i en stadsdel. Det handlar inte om rekryteringar som har skett nyligen utan sådana som har skett väldigt långt tillbaka. Då kan vi säga att man har misslyckats med motivation och sådant. Men i sådana lägen där lön tas upp kanske vi ändå ska titta på att det är bra om man har vidareutvecklats och även kan mer svenska. Det är en viktig fråga. Men det är absolut ingen motsättning mellan det ena eller det andra.

Anförande nr 162

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): För de flesta grupperna inom staden är lönen individuell. Just därför kan det vara lättare att använda den typen av morötter som att till exempel språket kan vara en merit. Det är ju inte bara hur fort du springer på ett äldreboende som är lönegrundande, utan det finns väldigt många andra delar i lönesättningen i dag, din sociala kompetens och hur du fungerar. Därtill är det de facto så att man kan använda språket som en lönegrundande merit.

Det är också oerhört viktigt när det gäller de personalintensiva områden som vi har inom staden att man kan använda den typen av morötter för att kunna få den mest kompetenta personalen. Jag brukar ta som exempel att när vi slog huvudet i väggen på kvinnokliniken gjorde vi en riktad rekrytering av barnmorskor som hade studerat i Sverige och kunde persiska, arabiska och kurdiska för att mödrarna skulle få den bästa informationen. Det är det jag menar, en riktad rekrytering till en del kompetensgrupper där språket kan utgöra en merit.

Anförande nr 163

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag tror att jag glömde yrka bifall till Miljöpartiets reservation. Det gör jag nu.

Återigen, jag tror inte att det är en konflikt om avsikter. Vi är alla väldigt välvilligt inställda. Vi vill inte ha diskriminering. Vi vill ha likabehandling, lika möjligheter, lika rättigheter och lika skyldigheter. Frågan är hur det genomförs. Det är där jag får problem i alla fall. Om svaret är så välvilligt kanske Moderaterna tänker säga att de

kommer att bifalla min motion. Men det görs inte. Man pratar kring frågan. Vi ska göra dittan och dattan, men det finns ingen tydlighet i vad som ska göras.

Det exempel som Mirja tar upp är en väldigt viktig konkret handling, till exempel om språket förs in som lönegrundande merit. Då visar man handlingskraft, även om det inte är en direkt antidiskrimineringsfråga. Det är ändå handling.

Ett problem är också utbildningar som inte är mer genomtänkta än att vi ska titta på lagarna. Resultatet är att de inte kommer att bita på cheferna. Alla chefer antar från början att de inte har några problem med diskriminering. – Om politiker anser att vi ska gå på en kurs angående diskriminering så går vi dit. Det är om man har diskriminering i Tensta, för att få en bild av huruvida Stockholms stad som arbetsgivare har problem med diskriminering, som utbildning har effekt.

Varje stadsdelsnämnd har fått ansvar för att utveckla några tankar kring antidiskriminering. Det har gjorts förut. Det var inte mycket som hände. Det har hänt förut under både högerregeringar och vänsterregeringar. Det krävs ett ledarskap, och ledarskapet måste komma från det här huset och inte genom vaga politiska signaler som är lätta att undvika, lätta att glömma.

Anförande nr 164

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige och Paul Lappalainen! Anledningen till att vi inte föreslår bifall till motionen är ju att vi faktiskt inte anser att de här att-satserna leder till det som du skulle vilja uppnå. Vi tror inte att vi kommer att få fler anställda i staden och minskad diskriminering genom att ha ytterligare byråkratiska möten med ett antal statliga myndigheter. Det är ju inte det, utan vi lyfter fram konkreta åtgärder som vi kan arbeta med i stadens verksamheter och som det redan arbetas med.

En annan av dina att-satser handlar om att vi ska ha utbildning om diskriminering. Det har vi redan i dag. Jag har redan talat om för dig att vi ska ha ytterligare utbildning när den nya lagen är framskriven så att man tillämpar den på korrekt sätt. Sedan sker det ständigt en genomgång av alla anställningsrutiner och krav som ställs vid anställning. Om det med den att-satsen menas att språk ska bli en merit har nog inte alla förstått det, eftersom inte Socialdemokraterna yrkar bifall till den att-satsen heller. Jag har inte ens sett att man i dina att-satser diskuterar att vi konkret här inne i dag ska bestämma att språk ska ses som en merit. I min värld behövs inte det. Det är klart att det görs redan i dagsläget. Det används som en merit i de yrken där det behövs, vilket i stort sett är alla yrken som vi tillhandahåller i stadens verksamheter. Det är anledningen till att vi har valt att inte föreslå bifall din motion. Dina att-satser kommer troligen inte enligt vår uppfattning, och inte enligt min uppfattning heller, att leda till det som vi har varit överens om i talarstolen, det vill säga att försöka öka antalet med utländsk bakgrund i stadens verksamheter, att försöka coacha dem till att också ta chefsjobb i den här staden och naturligtvis satsa på stadens eget diskrimineringsarbete. Det är ju inte så att staden har arbetsmarknadspolitiska uppdrag i speciellt stor utsträckning. Det är allra främst ett statligt uppdrag. Det innebär inte att vi ska skylla på någon annan. Vi ska självklart ta vårt ansvar. Men det anser jag att vi

i viss mån gör. Vi kan bli mycket bättre, och det är det som vi har resonerat om både i talarstolen och i det svar som du har fått på din motion.

Anförande nr 165

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det tydliggjordes i alla fall i reservationen, och det borde ha gått att förstå om man ville att första att-satsen handlade om ett samarbete med statliga myndigheter för att se om vi kan rekrytera flera kvalificerade personer till bristyrken inom Stockholms stad. Det är ingen diskussion om någon arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Poängen är att Stockholms stad har behov i sin rekrytering. Vi hörde nyss att det finns problem i Stockholms stad med människor som inte kan svenska. Om vi har människor som inte kan svenska som jobbar åt oss är det ett tecken på att vi har problem. Då borde man ha kunnat föreslå bifall till den delen.

Språket var en ny fråga som jag inte hade diskuterat här. Däremot hade jag diskuterat det förhållandet att man ska se över att de krav som finns på en arbetsplats ska ställas utifrån det som behövs.

Anförande nr 166

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, Paul Lappalainen! Mycket bättre än att samtala med statliga myndigheter tycker jag det är att vi i staden gör någonting åt situationen på en gång. När det gäller bristyrkena är det ju så att staden tillsammans med i vissa fall kranskommunerna och i vissa fall länsstyrelsen just har yrkesinriktad svenska till exempel för pedagoger, för verksamma inom hälso- och sjukvård, för hantverkare och för dem som vill starta ett eget företag. Det är ju någonting som verkligen leder någonstans i stället för att sitta ned tillsammans med ett antal statliga myndigheter och göra kartläggningar och diskutera hur man ska göra. Vi har så att säga gått från ord till handling i den här staden. Det tycker jag är bättre.

Anförande nr 167

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag tycker att du blandar ihop äpplen och päron. Huruvida människor behöver lära sig svenska är en sak och hur de lär sig detta. Om staden har behov inom vissa yrken är en helt annan fråga. Det är sådant här som händer hela tiden. Man blandar ihop introduktion i yrken med integration i samhället som sägs vara en ömsesidig process.

Även tanken att förutsätta att vi tar hänsyn till de språkmeriter som en människa har motsägs av just den tanken. Människor som pratar finska dör utan att få hjälp av människor som kan prata med dem. Om det inte har fungerat med finska som merit i den här staden, vad tror du händer med de andra språken?

§ 25 Interpellation om grundskolan och skolpengen som kommer att införas från den 1 juli (nr 2007:21)

Anförande nr 168

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 169

I n g e r S t a r k (v): Jag vill börja med att tacka för svaret, Lotta. När jag ställde interpellationen den 28 februari var oron väldigt stor ute på skolorna. Ingen visste riktigt hur fördelningen av resurserna skulle se ut och om det socioekonomiska tillägget som vi införde under den förra majoriteten skulle finnas kvar.

Det här var en väldigt stor omorganisation. Den skulle ha varit färdig till den 1 juli i år, vilket den också blev. Det känns lite konstigt att prata om det, men det är som sagt nu genomfört.

Enligt ett uttalande från dig, Lotta, skulle 196 miljoner kronor satsas under 2007 för att förbättra elevernas kunskaper. Detta meddelade du i ett pressmeddelande den 18 januari i år. Den viktiga frågan nu är vart alla dessa miljoner har tagit vägen, eftersom en stor majoritet av rektorerna är väldigt oroliga.

Jag har ställt tre frågor till dig. Den första frågan handlar just om resursfördelningssystemet, om centraliseringen av grundskolan skulle innebära att det resursfördelningssystem som vi, s, v och mp, genomförde under förra mandatperioden skulle förändras eller försvinna. Svaret är att det inte blir någon förändring utan att det fortfarande finns kvar. Men faktum är ju att hela den tanke vi hade med resursfördelningen faktiskt försvinner i och med den här centraliseringen. Den grundläggande filosofin bakom systemet var ju att om alla ska få samma chans måste en del ungar få en större del av de gemensamma resurserna. Också en del stadsdelar och skolor måste få en större del av de gemensamma resurserna.

Om en elev flyttade från en skola i en stadsdel med högt socioekonomiskt tillägg fanns det tillägget kvar i stadsdelen. Skolpengen följde med eleven men inte den socioekonomiska delen. Detta var den grundläggande tanken, eftersom man också vet att de flesta elever som byter skola är så pass resursstarka att de inte behöver det extra tillägget. Det är skolan och stadsdelen som behöver det. I den nuvarande ordningen följer alltså hela pengan, både skolpengen och den socioekonomiska delen, med. Den gamla skolan dräneras då på resurser som den fortfarande behöver.

Svaret på min andra fråga, majoritetens tal om satsning på grundskolan och hur det skulle bli, är ganska svävande, tycker jag. Du skriver att grundschablonen ökade med 2 procent den 1 januari och med 2 procent den 1 juli. Totalt blir det 138 miljoner kronor. Men då är den stora frågan återigen: Var finns alla dessa resurser? Det är fortfarande så att 40 stycken av de 50 rektorerna anser att de har fått minskade resurser. Av dessa 50 skolor är det bara 3 som anser att de får mer pengar, 7 skolor ser ingen skillnad och hela 40, som jag sade, anser att resurserna har minskat. Jag skulle vilja ha en förklaring från dig, Lotta Edholm, hur det kommer sig.

Det stämmer också att vi och Socialdemokraterna motsatte oss höjningen den 1 juli. Det handlar ju om att vi dels motsatte oss överflytten från stadsdelsnämnderna, dels att vi i Vänsterpartiet höjde det socioekonomiska beloppet med 4 procent, lika med 38,4 miljoner. Vi ger dessutom mer resurser till skolbarnsomsorgen. Det har naturligtvis en väldigt stor betydelse.

Dessutom har vi sagt nej till de effektiviseringar av både skolan och skolbarnsomsorgen som ni genomför. Skolorna får nu betala en mycket större del av den administration som stadsdelen skötte förut. I Folkpartiet glömmer ni också att när grundskolan tillhörde stadsdelen kunde resurser fördelas om till olika skolor inom stadsdelen. Man kunde också tillföra extra resurser.

Svaret på fråga tre, att allt har sin tid och att det måste ske genomtänkt och inte hastas fram är naturligtvis helt sant, Lotta. Därför kan jag tycka, eftersom det tydligt visar sig att hela den här omorganisationen blev mycket mer komplicerad än vad ni i majoriteten kanske trodde, att det hade varit bra om ni hade låtit det ta sin tid och skjutit fram omorganisationen ett halvår så att allt hade varit på plats och man hade varit fullständigt klar över vilka resurser som skolorna fick. Som det ser ut nu betalas det högsta priset av de elever som behöver extra stöd för att uppnå målen. Det finns flera skolor, exempelvis i Farsta, som rent ut säger att de inte har pengar till särskilt stöd.

Anförande nr 170

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige och Inger Stark! Precis som jag sade i en tidigare interpellationsdebatt ligger principerna för hur det socioekonomiska tillägget fördelas fast. Det kan hända att man ska se över det om det visar sig att det inte fördelas utifrån det sätt som forskningen ser på vilka barn som lyckas i skolan och vilka barn som riskerar att misslyckas i skolan. Det finns rätt mycket forskning om det. Men min ambition har i varje fall inte varit att ändra detta.

Skillnaden är naturligtvis att de här socioekonomiska tilläggsschablonerna nu följer eleverna in i skolan, det vill säga att om ett barn uppfyller kriterierna för de nyckeltal vi har för att dela ut extra pengar följer de pengarna med den eleven rätt in i skolan. Jag har svårt att se något system som kan vara mer rättvist. När skolor tidigare tog emot elever från socialt utsatta områden var det inte självklart att pengarna för de eleverna följde med utan det krävdes en förhandling. Det såg väldigt olika ut över staden.

Jag tycker inte att det var riktigt rättvist att en skola som fick en elev som till exempel hade svaga kunskaper i svenska, som hade stora krav på modersmålsundervisning eller vad det kunde vara inte kunde räkna med att få pengar för att täcka upp de behoven. Det systemet har nu helt ändrats. Nu får ju rektorerna stöd utifrån de behov som eleverna faktiskt har utan att det behöver ske en förhandling. Det är kommunala skolor vi pratar om. När det gäller friskolorna fördelas de här medlen på ett helt annat sätt.

Pengarna som skolorna nu får fördelas direkt ut till skolorna. Det är den stora skillnaden. Pengens andel av schablonen har aldrig varit så hög som den är nu, 72 procent. Skälet till att vi har lyckats göra det är naturligtvis att vi har tagit ifrån

stadsdelarna en del av den skolbyråkrati som man hade tidigare och gjort en ganska liten utbildningsförvaltning, som Inger Stark mycket väl vet. Det är klart att svårigheten med det i ett övergångsskede är, precis som jag sade i någon tidigare interpellationsdebatt, att vissa rektorer har haft kostnaderna för allting medan andra rektorer inte har haft det. Man har skyfflat pengar mellan olika verksamheter utan att det har funnits någon som helst genomsynlighet och där det har varit olika från stadsdelsnämnd till stadsdelsnämnd, trots att vi faktiskt är en och samma kommun. Nu blir det på samma sätt för alla stockholmare. Men det socioekonomiska tillägget består.

Anförande nr 171

B e r i t K r u s e (s): Fru ordförande! När det gäller socioekonomiska faktorer hade vi, som Inger sade inledningsvis, en lång diskussion förra mandatperioden om hur vi skulle förfara, om pengarna skulle följa med barnet till den skola som barnet valde eller hur det var. Vi stannade vid det förslag som vi hade, det vill säga att när man är i den samhällsmiljö där man bor och lever stannar pengarna där. Det är inte absolut givet att det barn som bor på ett ställe och flyttar till ett annat också ska ha sin peng med sig. Det kan vara faktorer som är positiva som gör att man inte behöver den typen av stöd till skillnad från de barn vi pratade om i en tidigare interpellation, barn i behov av särskilt stöd av enskild karaktär.

Återigen skulle jag vilja trycka på den centralisering som ni har genomfört väldigt hastigt utan att tänka er för. Det har framkommit tidigare och det framkommer återigen att ni har dragit ned på administrationen och lagt pengar ute i verksamheterna. Men administrationen, Lotta Edholm, kommer ju att tryckas ut och läggas på de enskilda skolorna, vilket naturligtvis gör att det blir mindre resurser för den pedagogiska verksamheten. Det här är väldigt viktigt att följa och för oss att få presenterat för oss. Hur blev det egentligen, hur många timmar går åt till administration? Byråkrati är inte alltid av ondo, det är också en nödvändighet.

Det ska bli intressant att få ta del av den här utvärderingen. Jag hoppas verkligen att ni gör den. Det är inte någon direkt överraskning att en stor del av stadens skolor får lov att minska antalet personal, inte endast på grund av att de får färre elever utan faktiskt på grund av att resursfördelningssystemet har ändrats. Det är faktiskt så ute på skolorna. Det måste ha nått dina öron också. Man är ganska förvirrad. Satsningen som ni lovade har uteblivit 2007, få se hur det blir 2008.

Du skriver också i ditt svar att stadens grundskolerektorer den 30 mars fick veta förutsättningarna för resurstilldelningen som skulle gälla från den 1 juli. Man hade alltså tre månader på sig att ställa om sin verksamhet på ett eller annat sätt. Vilket företag, vilken organisation har möjlighet att hantera sin verksamhet seriöst med så kort varsel? Jag tycker att ni har misskött det här ordentligt. Det är absolut nödvändigt med en uppföljning och en utvärdering som vi ser fram emot att få se.

Anförande nr 172

I n g e r S t a r k (v): Lotta Edholm! Jag tror också att det är nödvändigt med en ordentlig utvärdering av hur det här har fungerat. Som Berit sade nyss gick det här väldigt fort. Det var ju en väldigt stor omorganisation och den gick fort. Rektorerna

hade inte speciellt lång tid på sig när de hade fått förutsättningarna. Det dröjde naturligtvis också ganska länge innan de fick förutsättningarna. De kom i mitten av terminen och sedan måste de planera för höstterminen. Det har också visat sig att det är för lite resurser. Flera rektorer i Farsta, som jag känner bäst då, säger att de inte har pengar till särskilt stöd. Om vi tänker på den interpellationsdebatt vi hade i eftermiddags kan man bli extra orolig för de barn som har extra stora behov av särskilt stöd. När inte pengarna riktigt räcker till för barn med behov av särskilt stöd finns det en oro för att pengarna inte heller räcker till för dem som har extra stora behov av stöd.

Administrationen är viktig, man kan inte klara sig utan den. Det finns faktiskt en poäng med att en stor del av den låg på stadsdelen och att skolorna inte behövde betala för den själva. Visserligen togs en del av deras resurser till den gemensamma administrationen, men det blir ändå så att kostnaderna nu troligtvis ökar för de enskilda skolorna.

Jag tror inte att det är så säkert att det är en fördel att skolpengen blir så väldigt mycket större från schablonen. Det finns delar i skolschablonen som på något sätt måste betalas gemensamt, till exempel skolpliktsansvaret för de kommunala grundskolorna. De har ändå kvar det ansvaret. Då måste de ha pengar för att kunna hålla lokaler, för att kunna hålla lärare när de måste ta hand om elever som till exempel kommer från de fristående skolorna.

Det skulle i alla fall vara intressant att höra, Lotta, om det inte hade varit en fördel ändå att ha gått lite lugnare fram med en sådan här oerhört stor omorganisering.

Anförande nr 173

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande! Jag tror att när man ska genomföra omorganisationer ska man göra det relativt snabbt. Vi valde den 1 juli därför att skolans verksamhetsår ju ser annorlunda ut än det kommunala verksamhetsåret. Det bryts vid halvåret, och sedan startar en ny termin i augusti. Därför är det smartare att göra det den 1 juli än att göra det vid helårsskiftet. I så fall skulle man ha väntat ytterligare ett helt år, och det tror jag inte att vi hade vunnit särskilt mycket med när vi visste vad det var vi faktiskt ville göra. Vi hade också hela tiden sagt att vi tyckte att det var fel att lägga in skolan i stadsdelsnämndernas område.

Berit Kruse tog upp frågan om den socioekonomiska tilläggsschablonen igen och sade att det tidigare var så att resurserna för en resurskrävande elev låg kvar i den stadsdel som eleven bodde i. Men så var det inte riktigt. Det var olika i olika stadsdelar. Oftast var det så att när till exempel en innerstadsskola fick en elev med stora behov av modersmålsundervisning hade man en förhandling med stadsdelen. Det här såg olika ut över hela staden. Eftersom vi har ett fritt skolval menar jag att det är helt orimligt att vissa stadsdelar gjorde på ett sätt och andra stadsdelar gjorde på ett annat sätt med exakt samma typ av resurser, beroende på vart den eleven gick. Jag tycker inte att det heller är ett rimligt system. Det måste vara enkelt, genomskingligt och det måste vara på samma sätt över hela staden. Vi kan inte ha något slags lotteri, beroende på vilken stadsdel man kommer ifrån är politikerna mer eller mindre generösa när det gäller hur man ser på att eleven byter skola. Det är självklart så att

en elev har lika stor rätt till modersmålsundervisning oavsett vilken stadsdel man går i skola i och oavsett vilken stadsdel man faktiskt kommer ifrån. I varje fall tycker jag det. Det måste vara elevens rättigheter som är det intressanta, inte stadsdelspolitikernas syn på detta.

När det gäller skolpliktsansvaret är det så att de kommunala skolorna får lite mer pengar just för att vi har ett skolpliktsansvar i den kommunala skolan. Den kommunala skolan måste kunna ta emot alla elever även om de kommer mitt i terminen, därför är skolpengen något högre för de kommunala skolorna än för de privata, och det systemet består.

Anförande nr 174

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja ställa några frågor till borgarrådet Edholm, även om din åsikt är väl känd när det gäller sakfrågan, det vill säga att grundskolan skulle in i utbildningsförvaltningen. Jag räknar mig själv som en del av den ironiska generationen, men att kalla utbildningsförvaltningen för en mycket liten förvaltning får till och med mig att höja på ögonbrynen. Det är halva kommunens budget, så jag utgår från att det var ironi.

Jag måste nästan fråga: Du utstrålar inte direkt någon ånger så här. Det är väl omodernt att göra det i kommunpolitiken, har jag förstått, men ångrar du ändå inte lite att det faktiskt gick väl snabbt och att du kallade det här för en jättesatsning. Du svarar här att den 30 mars fick skolorna förutsättningarna för intäkterna. Om jag kommer ihåg rätt var det du och förvaltningschefen som gav muntligt besked om just förutsättningarna, inte krona för krona hur det såg ut. Beslutet om intäkterna togs ju långt senare, och beslutet om utgifterna kom ju långt, långt senare. Jag pratade med skolor i juni, jag misstänker att du också pratade med skolor, möjligen också precis samma skolor, som när terminen var slut faktiskt inte visste vilka utgifter de hade och rimligen inte visste hur den sammantagna ekonomin såg ut. Ångrar du dig inte lite att det gick snabbt? Det var rimligen inte så det var tänkt, att man skulle sitta under sommarlovet och inte veta hur ekonomin för skolan såg ut? När pengarna väl kom ut och det var räknat och klart visade det sig att 80 procent av skolorna svarar att de har mindre pengar än de hade året innan, och det var väl inte heller så det var tänkt från er sida?

Anförande nr 175

I n g e r S t a r k (v): Först, Lotta, tycker jag naturligtvis att hur pass lång tid en omorganisation ska ta måste bero på hur stor omorganisation det är och hur pass många saker som ändå måste utredas, övervägas, kanske göras om och så vidare. Även om du naturligtvis har en poäng när du säger att det naturliga är att man gör skiftet mellan de två terminerna tycker jag nog fortfarande, och det har ju visat sig nu, att det här gick för fort och att man hade behövt ha mera tid på sig.

Sedan vet jag att vi i Vänsterpartiet och hela oppositionen anser att grundskolan skulle ha legat kvar på stadsdelen. Det finns väldigt många poäng med att man har grundskolan där, dels hela samarbetet och samverkan med förskolan, dels att det ändå är så att man har en lokal kunskap ute i stadsdelarna om hur grundskolorna ser ut, vilka behov som finns, vilket socioekonomiskt stöd som behövs. Den kunskapen

har man ute i stadsdelarna. Det är närmast omöjligt för en så stor utbildningsförvaltning som vi har att kunna ha den kunskapen om alla våra grundskolor i hela staden och även alla fristående skolor.

Att det socioekonomiska tillägget var olika i olika stadsdelar handlade för oss om att det inte direkt var ett individuellt tillägg. Det var beroende på invånarna, på grupperna. Modersmålet är en självklarhet. Barn har rätt att få modersmålsundervisning. Det kan man inte räkna in i det socioekonomiska, menar jag.

Skolpliktsansvaret skulle definitivt behöva höjas. Våra kommunala grundskolor har skolpliktsansvaret och måste också kunna vara rustade att ta emot elever när de kommer.

Anförande nr 176

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag tillhör också den ironiska generationen. Men jag ser inget ironiskt i att säga att utbildningsförvaltningen är en liten förvaltning i förhållande till den förvaltning som fanns för grundskolan tidigare. Vi har ungefär halverat administrationen för grundskolan om man jämför med hur den var tidigare i stadsdelsnämnderna. Det är klart att om Roger Mogert tror att de 11 miljarderna går till byråkrati och inte till skolverksamhet vet jag inte om det är ironi eller dålig kunskap. De flesta kronor och ören går ut direkt till skolorna.

Nej, jag tror inte att det gick för snabbt. Ska man genomföra en sådan här omorganisation är det lika bra att göra det på ett ganska snabbt sätt. Det är klart att Vänsterpartiet och Socialdemokraterna nu lyfter fram den förra organisationen med skolorna under stadsdelsnämnderna som någonting fantastiskt väl fungerande. Jag kanske kan påminna om att det bara är ett par månader sedan Skolverket kom med sin stora inspektionsrapport om Stockholms skolor. Den mest bärande och grundläggande kritiken i Skolverkets utvärdering var just en kritik mot att det fanns ett bristande helhetsperspektiv på grundskolan i Stockholm, en brist på styrning helt enkelt, där 18 olika stadsdelar fungerade som 18 olika små kommuner, trots att vi är en stor kommun, och där det i många stadsdelsnämnder fanns ledamöter som inte ens var medvetna om att de var styrelse för skolan. Detta har Skolverket riktat skarp kritik mot, och jag tycker också att de har rätt.

När Skolverket kom med sin rapport tyckte jag att det var ganska skönt att kunna säga att just den här punkten ändrar vi nu på i Stockholm och får ett tydligt ansvar där förutsättningarna naturligtvis är olika för olika barn i Stockholm. Det är därför vi har det här socioekonomiska tillägget. Naturligtvis måste det vara på det sättet. Det är stora skillnader om man har till exempel föräldrar med hög utbildning än om man inte har det. Det ska vara så, men det ska åtminstone vara likvärdiga villkor över hela staden.

Jag kan bara konstatera att avdraget för skolpliktsansvaret finns kvar. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet gjorde ingenting för att höja det under den period som ni satt vid makten. Tvärtom infördes det under den förra borgerliga regimen.

Anförande nr 177

B e r i t K r u s e (s): Jag kan inte låta bli att begära ordet igen när du med stolthet i rösten säger att du har halverat administrationen, det vill säga att stadsdelsnämndernas administration har försvunnit. Det är just det jag har försökt säga till dig, jag vet inte hur många gånger, inte bara i dag utan tidigare, att det är där det slår väldigt hårt mot skolorna. Det är så att den administration som ni har dragit in på och som motsvarar stadsdelsnämndernas administration är inte onödig och onyttig i sin helhet. Det är möjligt att det fanns en del som man kunde spara på, men du måste ändå hålla med om att det här finns en stor risk att administrationen tryck ut på skolorna och att man därmed tar pengar från den pedagogiska verksamheten för att klara de nödvändiga administrativa uppgifterna. Det är det jag vill säga. Jag ska inte ställa någon mer fråga eftersom du har sagt ditt. Men jag kunde inte låta bli att fylla i detta. Förstå det någon gång!

Anförande nr 178

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Men, Berit Kruse, vem tror du betalade administrationen tidigare? Vilka pengar betalade den? Jag har svårt att förstå det envisa fasthållandet vid en modell vars negativa konsekvenser vi alla är medvetna om, allt prat om att skolan i hela Stockholm är likvärdig och att elever oavsett var de bor får samma skolutbildning. Så är det ju inte. Det är precis som borgarrådet Edholm just sade, att de 18 tidigare stadsdelsnämnderna har fungerat som 18 små kommuner. Var och en har jazzat i väg och gjort sin egen lilla sak för sina egna pengar och inte tittat särskilt mycket över gränsen till nästa stadsdelsnämnd med nästa omgång skolor i.

Man kan alltid ha åsikter om administrativa förändringar, hur fort de går eller hur långsamt de går. Jag är helt övertygad om att om vi hade väntat med den här förändringen ett år till, för det är vad det hade varit fråga om, hade ni funnit något fel med det också. Ni vill helt enkelt inte ha det så här. Det spelar ingen roll hur lång tid det tar eller hur kort tid det tar, ni vill inte ha det så här. Ni vill ha grundskolan kvar under stadsdelsnämnderna, vilket är en fullständigt legitim åsikt. Men vi delar den inte.

Anförande nr 179

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Det är nu du ska påpeka att vare sig interpellanten eller den som har svarat interpellanten har något mer inlägg i debatten och att vi därför ska fatta oss kort, och det tänker jag göra.

Det är naturligtvis riktigt som Cecilia Brinck säger att vi inte vill ha den här förändringen. Men det är väl ändå intressant att i sak diskutera om den är genomförd på ett vettigt sätt. Jag accepterar också att ni ville ha den här förändringen. Jag har respekt för det. Jag har inte samma åsikt, men jag har respekt för att ni ville göra det. Men man måste ändå kunna se att det blev en hel del problem, som faktiskt var onödiga, därför att man forcerade situationen.

Sedan kan jag inte låta bli att påpeka att en del av de administrativa kostnader som ni pratar om ju är studierektorens löner som nu har flyttats från stadsdelarna till de

enskilda skolorna. Det är en av de saker som har gjort att de enskilda skolorna har sämre ekonomi och mindre pengar till att driva verksamhet och utbildning.

§ 26 Interpellation om flyktningbarnens skolgång (nr 2007:25)

Anförande nr 180

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 181

S u s a n n a B r o l i n (v): Fru ordförande och den tappra skara av fullmäktige som fortfarande är kvar! Jag vill börja med att tacka Lotta Edholm för ett mycket ordentligt svar på mina frågor, fem stycken. Jag är särskilt tacksam för att du har tagit dig tid att förklara vad ni har gjort och att redogöra för några tankar om vad ni kommer att göra i framtiden. Men jag är inte helt nöjd med svaret, och det kanske inte är så överraskande.

Man pratar till exempel om hur man ska fortsätta att samverka med den här gruppen, och jag tycker att det kanske skulle vara väldigt positivt att samverka med Stockholms läns landsting och BUP Flyktingenheten som just möter de här barnen som man i svaret säger att man inte har någon direkt kunskap om. De har väldigt goda erfarenheter. Bland annat screenar de alla ensamkommande flyktningbarn, som kanske har den svåraste skolsituationen. Det är en förutsättning för att alla verkligen ska få rätt till en trygg och fungerande skolgång.

I svaret skriver man också att man faktiskt inte vet hur många det handlar om. Man vet inte riktigt vilken situation de har. Det kanske är just det som gör att man cementerar orättvisorna, att man inte ens har kunskapen. Så jag är inte riktigt nöjd, och jag vill därför fråga skolborgarrådet om du är nöjd med att man inte vet det eller om det är någonting man faktiskt vill jobba vidare med.

I svaret på min andra fråga hänvisar du till att de osäkra boendeförhållandena främst är kopplade till stadens bostadsförsörjning och inte till utbildningsnämnden. Jag tycker att det är att göra det alldeles för enkelt för sig, därför att det är fråga om ett barn som tvingas att byta skola många gånger eller fara runt därför att barnet bor på en otrygg andrahandsmarknad och inte riktigt vet vilken hemskola det hör till. Dessutom har barnet kanske en skolsituation hemma där det inte går att göra läxor. Då är det för lätt att säga att det inte är vår sak. Det är en sak som påverkar skolan och skolans elever som de måste jobba vidare med. Man kanske måste titta på hur man ska kunna hjälpa dem med läxläsning. Man måste kunna titta på hur de ska kunna gå kvar i sin skola även om de måste byta boende ett par månader. Man kanske måste titta på hur man ska få helheten försörjd för detta. Det jag kan uttolka av svaret är att ni bara nöjer er med att säga att så är det inte i dag. Men jag hoppas att det inte är så enkelt utan att ni faktiskt vill göra någonting vidare.

Anförande nr 182

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande och Susanna Brolin! Nej, jag är inte nöjd med skolgången för många av våra flyktningbarn. Det är inte tillfredsställande, särskilt inte nu när det kommer så många flyktningbarn. Det är lättare att anpassa detta när det är färre barn som kommer. Men vi har i Stockholms stad gång på gång fått

kritik för hur vi hanterar en del av de flyktingbarn som kommer till Sverige. Att säga att man är nöjd på det här området vore cyniskt, tycker jag. Det finns väldigt mycket mer vi kan göra.

Det jag försöker säga i svaret är att det faktum att vi inte vet vilka de här barnen är beror på att vi inte har den statistiken i Stockholm. Däremot finns barnen i regel ute på skolorna. Och det vi kan göra – jag tror att Susanna var inne på samma spår – är att se till att underlätta så att de kanske kan stanna på skolan fast de byter bostad. Med det fria skolvalet är det naturligtvis så att de kan stanna om de vill. Men ibland går det inte därför att det blir för långa restider. Det kan hända att man ändå borde lägga ner mer energi på att försöka övertyga föräldrar om att det till och med kan vara värt att ta lite längre restid på morgonen just för att barnet ska kunna stanna i skolmiljön om de vet att de kanske tvingas flytta senare igen.

Läxläsning tycker jag också är en jättebra idé. Det sker också på väldigt många skolor. Men svaret på frågan är: Nej, jag är inte nöjd. Jag tror att det finns mycket mer vi kan göra för att hjälpa de barn som kommer hit så att de får en bra undervisning och en bra start i livet.

Anförande nr 183

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag vill säga att jag är oerhört tacksam för det svar som jag ändå får av skolborgarrådet Lotta Edholm, att man faktiskt vill jobba vidare med de här sakerna. Det är helt rätt. Det här är ingenting som man löser i en handvändning, och det uppstår hela tiden nya problem beroende på vilka flyktingströmmar som kommer.

Jag vill ändå ställa en ganska konkret fråga som jag kände att jag inte fick svar på men där vi kanske skulle kunna nå fram till något i dag. Det är frågan om samverkan. Det finns i dag så många barn som vi inte känner till, och det är särskilt de ensamkommande flyktingbarnen. Vore det inte av intresse att samverka med BUP Flyktingenheten, alltså landstinget, i de här frågorna? De har screenat de här barnen. Vi kunde bjuda in dem till ett samarbete. Är det någon som ser helheten när det gäller de här eleverna är det ju de som träffar dem, har stödsamtal och allt annat.

Anförande nr 184

Borgarrådet E d h o l m (fp): Inom ramen för BUS-samverkan finns det ett samarbete på olika sätt redan i dag mellan skolorna, landstinget och socialtjänsten. Även för den här kategorin elever finns en sådan samverkan. Jag är helt övertygad om att den också kan bli bättre. Ibland kan sekretessregler lägga hinder i vägen, men ibland används också sekretessreglerna som en undanflykt för att inte ta sitt ansvar.

Anförande nr 185

S u s a n n a B r o l i n (v): I det här fallet är sekretessen inget problem. Är det så att eleverna själva säger att de vill att sekretessen ska hävas har man all rätt att göra det utifrån barnets bästa. Det är inget skäl, och jag vet ju att de här enheterna också vill ha ett ökat samarbete med skolorna. Det kanske är värt att jobba vidare med.

§ 27 Interpellation om jobbgaranti (nr 2007:30)

Anförande nr 186

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag ber att få hänvisa till utdelat interpellationssvar.

Anförande nr 187

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Om man ska sitta vid bordet och diskutera kan jag säga att jag inte ens ser Ulf där borta, så det finns en stor poäng med att ställa sig i talarstolen.

Jag ska be att få tacka för svaret, även om det var kort. Man ska komma ihåg att jag skrev den här interpellationen i mars. Jag fick i och för sig svaret i april, men det har tagit ett tag innan det har kommit upp i fullmäktige. Jag skrev interpellationen med utgångspunkt i det Moderaterna hade sagt innan valet när de faktiskt gav löfte om jobb eller utbildning inom fem dagar, den så kallade jobbgarantin. I ett antal dokument innan valet stod det på ett visst sätt, men sedan började man se svårigheterna med att klara av detta inom fem dagar och då började man prata om en individuell handlingsplan.

Det har ändå hänt saker, och nu antar jag att vi är framme vid att jobbtorgsärendet ska upp i borgarrådsberedningen och kommunstyrelsen på onsdag men att vi i socialtjänstnämnden ska diskutera remissvaret på torsdag, vilket man kan säga blir något märkligt. Men frågan handlar egentligen om det som faktiskt var ett väldigt klart vallöfte som jag tror appellerade till otroligt många, alltså hur människor som i dag får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet ska kunna få jobb inom fem dagar. Det var många som trodde att det skulle gå att fixa inom fem dagar och som röstade på er. Inte minst trodde man att det skulle gå att använda olika metoder. Det har i olika skrifter sagts att om det inte går att lösa via privata företag skulle dessa människor anställas till exempel inom parkskötsel i kommunen.

Jag tycker inte, utifrån den debatt som har förts hittills, att du egentligen har kunnat ge några konkreta svar på vilka metoder det är mer än jobbtorg och att det alltid är bättre med ett arbete än med bidrag. Jag skulle gärna vilja höra hur ni ska klara av det här vallöftet eller om ni tänker säga: Nej, vi lovade för mycket, det är inte det vi menar nu.

Anförande nr 188

K a r i n R å g s j ö (v): Jag ska läsa direkt från Stockholmsalliansens valplattform i maj 2006: En jobbgaranti ska införas i Stockholm där alla som i dag är socialbidragsberoende ges en snabb individuell bedömning, och i de fall arbetsbrist är orsaken till bidragsberoende garanteras arbete inom fem dagar.

Sedan kan vi hoppa fram till budgeten den 10 oktober 2006. Då sade Kristina Axén Olin att föreslagen budget får särskilt stor effekt i Stockholm tillsammans med vår

politik med sänkt skatt, förenklingar för företagande och jobbgaranti med jobb inom fem dagar.

Sedan händer någonting på vägen. Den 29 oktober talar man återigen om jobbgaranti och fem dagar. Då säger du så här, Ulf Kristersson: Det är ett hårt löfte, men jag kan inte exakt säga hur det ska gå till.

Sedan är vi nästan framme vid dagens datum, den 15 september 2007, och då säger du så här, Ulf Kristersson: Något jobb inom fem dagar är inte att räkna med. Det handlar om att inom fem dagar få en individuell plan, så här ser din väg ut. Att ordna ett jobb inom fem dagar är ju omöjligt. Det var den 15 september.

Jag var på Kvarnen på den debatten förra året, alltså när det skulle bli val och vallöften hade lagts. Och femdagarsgarantin var väldigt distinkt. Det var fem dagar och sedan var det jobb, inget snack om det. Så här efteråt kan man säga att det var falsk marknadsföring, ett slags *off*-text utan någon som helst täckning. Jobbgarantin finns faktiskt inte. Den har aldrig funnits.

När du i svaret till Elisabeth säger att jobbgaranti också kan vara vård och behandling blir det ett väldigt märkligt svar, tycker jag. Vård och behandling ska man ju få när man har behov av vård, inte när man söker jobb. Så det finns ingen jobbgaranti. Men jag lovar att det finns väldigt många besvikna väljare där ute.

Anförande nr 189

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Den tomma salen känns alltmer som riksdagens plenisal. Man får samma uppeggande känsla när man står här inför horden av människor som lyssnar på debatten som man brukade få där förr i tiden.

Det är lite otur för oss alla att den här debatten redan har körts en gång när vi inledde det här mötet för ett antal timmar sedan. Det är lite ironiskt att vi ska både inleda och avsluta med exakt samma debatt.

Kristina läste högt ur de dokument som vi tyckte var meningsfulla att jämföra med, och ni tycker att några andra dokument är meningsfulla att jämföra med. Jag köper den bild som Kristina visade. Jag tycker att det är alldeles uppenbart vad vi hela tiden har avsett. Jag tycker inte att vi kommer längre i den diskussionen. Det vi har avsett med jobbgarantin kan aldrig ha varit oklart för någon, vare sig väljare eller icke-väljare.

Därtill vill jag säga två saker. Den första är att vi den 1 oktober till slut får debatten om själva substansen, även om jag förstår att lockelsen för en del att diskutera de exakta ordalydelserna är större.

Den andra är att Elisabeth antyder att det skulle vara vårt fel att debatten kommer upp i socialtjänstnämnden på torsdag. Skälet är ju att ni själva valde att bordlägga frågan så att den kommer upp som jätten efter degen några dagar före fullmäktigebeslutet.

En enda sak vill jag framföra om själva sakfrågan. Det finns en likhet mellan vårt arbete när det gäller stadens ansträngningar att få tillbaka människor i arbete från försörjningsstöd jämfört med stadens arbete med barn som far illa av olika skäl. Det är att de goda intentionerna tvärs över hela fältet råder det ingen som helst tvekan om. Men det är alldeles uppenbart när man granskar det närmare att det görs väldigt olika i olika delar av staden. Kicki nämnde det ganska uppmärksammade exemplet med länsstyrelsens granskning som i klartext säger: Ni tror att ni har en individuell plan för att återföra unga människor till arbetsinkomster, men ni har det inte. Precis samma sak gäller för många barn som far illa. Vi tror att vi har en idé om vad vi gör med de barn som drabbas av våra åtgärder. Men i praktiken har vi det inte. Därför vill vi kvalitetssäkra, konceptualisera, systematisera, införa en *best practice*. Det är allt detta saken handlar om. Våra ambitioner i den här frågan kan jag inte tänka mig att någon enda stockholmare har tvivlat på.

Anförande nr 190

E l i s a b e t h   B r a n d t   Y g e m a n   (s): Jag är helt övertygad om att vi kommer att debattera frågan om jobb och vad ni sade innan valet och efter valet och vad det blir för utkomst av det här på fler fullmäktigemöten än det här och i fler interpellationsdebatter och inte minst i fullmäktige nästa gång. Det kan man vara lugn med.

Vad det handlar om och vad jag tycker är viktigt är att inte bara släta över. När man lovar jobbgaranti är det just det man lovar. Lite grann är det så som du sade så sent som i går i Svenska Dagbladet, att det kanske inte var en bra formulering eller var slarvigt uttryckt. Men du har själv kommenterat att det är ett hårt löfte och att man inte exakt visste hur man skulle göra när du tillträdde, men det var ändå ett löfte.

Det är en skillnad mellan att lova jobb och utbildning om fem dagar och att det blir en individuell handlingsplan inom fem dagar. Det är en avsevärd skillnad. Jag tror att ganska många, inte bara några i oppositionen i stadsfullmäktige som du kanske upplever är petiga, trodde att man skulle få ett jobb eller en utbildning inom fem dagar men som nu inte får det utan får en handlingsplan. Det är en avsevärd skillnad. Jag tycker att du tar för lätt på den kritiken.

Anförande nr 191

K a r i n   R å g s j ö   (v): Ibland kanske man ska akta sig för – fast du kanske inte var aktiv i valkampanjen i Stockholm – att tala om femdagarsgarantin. Den var ute och for väldigt mycket under hela valrörelsen som en slogan i en valkampanj: fem dagars jobbgaranti. Inget snack, det var så.

Det handlade inte om att man skulle få någon plan eller vård och behandling, man skulle få jobb. I den debatten, och den finns bandad, är det helt uppenbart att Kristina Axén Olin, nuvarande finansborgarråd, hela tiden sade att det handlar om fem dagars jobbgaranti, man ska få jobb inom fem dagar. Det nämndes inga planer, det nämndes inte vård och behandling, det nämndes faktiskt jobb.

Som Kristersson säger var det slarvigt uttryckt. Men problemet blir att det här har malts som en slogan marknadsmässigt ute i en valkampanj. Många människor har

tagit det till sig: fem dagars jobbgaranti. Jag tycker att man ska vara väldigt försiktig när man så här i efterhand säger att det faktiskt inte blev så. Det finns väldigt många människor som trodde att de skulle få jobb efter fem dagar. Det var en stora hävstång under valrörelsen.

Anförande nr 192

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige, borgarrådet KristerSSon! Jag får be om ursäkt men jag tycker att det här är nästan upplyftande. I alla fall bättre än i riksdagen där jag var på studiebesök i åttan. Jag tycker att det här är ett väldigt glädjande tidsdokument från april 2007. Det här är igen en fråga där ni har rört en ganska mycket över tid från garantin till klappen på ryggen eller att man ska klappa sig själv på axeln. Men i det här papperet lovar ni igen jobb eller utbildning inom fem dagar eller vård och behandling. Jag utgår från att vård och behandling är tänkta till dem som inte är arbetsföra. Så tolkar jag det.

Då måste frågan återigen bli: När blir det jobb eller utbildning för dem inom fem dagar? Det är det som står här. Den individuella planen avser jobb eller utbildning inom fem dagar men kan också bestå av vård eller behandling. När blir det jobb eller utbildning eller vård och behandling inom fem dagar?

Anförande nr 193

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Om ni inte tänker obstruera själva beslutsprocessen kan jag lova beslut i fullmäktige den 1 oktober med starten den 1 januari. Precis den tidplanen har vi hela tiden haft.

Om vi har vunnit ett val på att övertyga människor om att det är viktigt att den som har socialbidrag och arbetsförmåga snabbt ska få en riktigt god chans att komma tillbaka genom att vi ger ett löfte att inom fem dagar systematisera det arbete som i dag bara fungerar ibland, är jag mycket stolt över detta.

Att vår ambition har varit densamma hela tiden tycker jag understryks av allt det som har diskuterats och som är innehållet i jobbgarantin. Vad skulle vara vitsen med alla de ansträngningar, med stadens socialtjänst, med arbetsförmedling, med försäkringskassa och privata aktörer om vi inte trodde att det behövdes för en kvalificerad process dessa intensiva fem dagar? Om vi trodde att vi var jultomtar och hade jobben liggande i bakfickan som ni inte hade råkat se, då hade jag förstått den här kritiken. Vi har aldrig diskuterat jobbtorg i några andra sammanhang än just som ett systematiserat arbete med att återföra människor med arbetsförmåga helt eller delvis tillbaka i egen försörjning. Varför är detta så provocerande?

Anförande nr 194

K a r i n R å g s j ö (v): Det provocerande, Ulf, var hela den kampanj som ni bedrev under sista halvåret före valet. Det presenterades inte alls på det här sättet. Då får man ta ansvar för det även om man inte var med i själva valrörelsen. Fem dagars jobbgaranti var det. Självklart var det också under vår majoritet så att det för en sjuk människa gällde jobb så snabbt som möjligt. Det här är lite grann kejsarens nya kläder än så länge.

Anförande nr 195

E l i s a b e t h   B r a n d t   Y g e m a n   (s): Det provocerande är inte att människor ska få jobb. Det är fullständigt klart att vi har samma ambitioner. Det provocerande är att var det någon som var jultomte eller hade någon sådan ambition så var det ni innan valet, för det som ni nu föreslår är faktiskt inte samma sak. Inrättandet av ett antal jobbtorg, även om det är en ganska god idé, är inte alls det som ni lovade innan, jobbgaranti. Det är två skilda saker.

Det är därför vi måste skilja på det. Vi ska ha debatten om sakinnehållet om jobbtorgen. Men det behöver vi inte diskutera. Det var en sak ni sade innan, och det är en annan sak som gäller nu. Det tycker jag är det som är upprörande. Det är provocerande, inte kanske speciellt för oss här inne men för alla dem som trodde att de skulle få jobb inom fem dagar.

§ 28 Interpellation om minskad klimatpåverkan i Stockholm (nr 2007:44)

Anförande nr 196

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag hänvisar till det skriftliga svaret som är utdelat.

Anförande nr 197

T o r h i l d L a m o (v): Jag vill börja med att tacka borgarrådet för svaret. Det är positivt att borgarrådet vill hålla en hög ambitionsnivå och tycker att Stockholm ska vara ett föredöme när det gäller att uppnå klimatmålen. Men jag kan ändå inte låta bli att undra över varför man inte kan ta några rejäla tag så att vi faktiskt får se en minskning av utsläppen och att Stockholm verkligen kan gå i bräsch och vara den föregångare såsom jag tror att vi alla vill att staden ska vara.

Tyvärre svarar borgarrådet i väldigt liten grad på de frågor som jag ställer i interpellationen. Det verkar lite som att det gamla slagordet Tänka globalt och handla lokalt inte riktigt har slagit an på miljöborgarrådets kontor. Även om Stockholms utsläpp kanske är små sett i det stora sammanhanget spelar givetvis allt roll.

Vi får fundera lite på om det inte finns bättre sätt för oss att lösa infrastrukturfrågor och hitta ett sätt som verkligen inte hämmar tillväxten eller som gör att man försämrar levnadsstandarden. Allt annat skulle vara så oerhört mycket sämre.

Vänsterpartiet tror inte att det skulle vara omöjligt att ta sig fram i Stockholm, men vi tror att vi får tänka lite till. Vi får börja se lite framåt i stället för att backa in i framtiden med lösningar som hör historien till. Biltrafiken är den enskilt största orsaken till utsläppen av växthusgaserna i Stockholm. Givetvis är det bra att stadens fordonspark enbart ska bestå av miljöbilar, men det kan inte vara den enda lösningen som borgarrådet har på så gott som alla miljöproblem. Miljöbilar i all ära, men utsläpp ger de fortfarande.

En utökad satsning på spårburen kollektivtrafik skulle få oerhört mycket större resultat. I stället väljer man att bygga ut motorleder som enbart skapar utökade utsläpp. När det här ses tillsammans med att intäkterna från trängselavgifterna mot stockholmarnas vilja enbart går till motorleder och inte till att bygga ut kollektivtrafiken visar det tydligt vilken väg ni går.

Borgarrådet skriver också varmt om gång- och cykeltrafiken. Men då är det lite tråkigt att man vill hålla kvar principen om att man ska anlägga cykelbanor på sidogator, det trots att trafikkontoret mycket tydligt har sagt att det kommer att försämma både framkomlighet och säkerhet i cykelbanorna. Att man sedan har övergått till att se på låncyklarna som något positivt och attraktivt i staden välkomnar jag väldigt varmt.

Jag hoppas dock att borgarrådet vill ställa upp på regeringens krav om att vi ska minska utsläppen med 30 procent till 2030 och inte bara nöja oss med 10 procent till 2010.

Anförande nr 198

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Vi har ett bra arbete på det här området i Stockholm från den nya majoritetens sida, och som ni kanske känner till har vi gjort en stor satsning i den budget som vi presenterade häromdagen där vi fokuserar väldigt mycket på just växthusgasutsläppen. Alla vet som känner till någonting om detta att en stor del av utsläppen kommer från fastigheter. Därför har vi också bestämt oss för att satsa en miljard för att se till att vi faktiskt minskar energianvändningen och också minskar utsläppen från stadens egna fastigheter. Det kommer att innebära väldigt mycket för det arbete som pågår och som har pågått ganska länge för att minska växthusgasutsläppen i Stockholm.

Vi ligger väldigt bra till i jämförelse med andra länder, och vi ligger väldigt bra till när det gäller målet i Kyotoprotokollet, av det skälet, som många känner till, att vi har en väldigt god utbyggnad av fjärrvärme, vi har god utbyggnad av kollektivtrafik. Vi ser också framför oss att de bilar som finns i Stockholm i ganska stor utsträckning övergår till att bli miljöbilar. Försäljningen av miljöbilar ökar väldigt kraftigt i Stockholmsregionen, och i hela Sverige för den delen. Det kommer naturligtvis också att påverka utsläppen. Vi har satt upp ambitionen att alla stadens egna bilar ska vara miljöbilar.

När det gäller spårbunden kollektivtrafik är vi mycket bestämda från majoriteten att vi inte ska använda stockholmarnas skattemedel för att åta oss uppgifter som landstinget ska jobba med. Det är det som är den stora skiljelinjen mellan oss och oppositionen. Ni tycker att man inte behöver ta hänsyn till att de här uppdragen inte ligger på stadens politiker utan på landstingets politiker. Men jag tycker att det är rätt viktigt att man också ser till detta.

Det finns, som säkert Torhild känner till, ganska mycket planer från landstingets sida att bygga ut spårbunden trafik, och det tycker jag är väldigt bra.

När det gäller cykelbanorna har vi olika uppfattningar. Jag tycker att det är väldigt bra att vi har cykelbanor i Stockholm, men jag ser ingen anledning till att förlägga dem på de stora gatorna. Det går alldeles utmärkt att förlägga dem på sidogatorna. Det är det arbete som nu pågår. Trafikborgarrådet jobbar väldigt mycket med att sätta nya cykelstråk i Stockholm till fromma för Stockholms bilister, kollektivtrafiksresenärer och cyklister, eftersom man enligt min uppfattning hittar mycket bättre lösning på de här trafikfrågorna genom att man kan separera de här olika transportmedlen.

Anförande nr 199

T o r h i l d L a m o (v): Jag ska börja med det som jag tycker är väldigt bra, och det är att det har satts som krav att vi ska minska utsläppen och sänka energianvändningen i stadens fastigheter. Det är synd med förslaget i det nya miljöprogrammet, som är att man har sänkt ambitionerna på det sättet att man nu inte längre från stadens sida ska verka för att privatpersoner och företag minskar utsläppen och tänker på hur mycket energi de använder.

Du säger att vi vill använda skattemedel för att göra det som är landstingets uppgift. Vi har framför allt sagt att vi tycker att de intäkter som kommer genom trängselav-

gifterna, precis som det sades i folkomröstningen, ska gå till kollektivtrafiken och inte till att bygga stora motorleder. Det är ni som vill satsa och gå in med egna pengar till en rad olika vägarbeten, som ju verkligen är en statlig angelägenhet och inte något som Stockholms stad ska finansiera. Det blir lite långsökt.

När det gäller cykelbanorna stämmer det att det nu pågår ett arbete från trafikkontoret där man kommer att lägga några enskilda cykelbanor på sidogator, men det är mot vad trafikkontoret vill. De säger i sina tjänsteutlåtanden att det kommer att påverka trafiken negativt både ur säkerhets- och ur framkomlighetssynpunkt att man lägger cykelbanorna på sidogatorna. De vill fortfarande framhålla som huvudprincip att man ska lägga dem på huvudgator, och det är säkrare för både bilisterna och cyklisterna när det gäller framkomligheten och säkerheten.

Anförande nr 200

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Vi har uppenbarligen olika uppfattningar i den här frågan. Jag tycker att det är viktigt att man säkrar cyklisternas säkerhet. Vi har under de senaste åren haft flera fall av dödsfall bland cyklisterna i Stockholm, och de tycker jag inte är acceptabla. Vi har också haft 75—100 olycksfall i övrigt som inte har fått så allvarliga konsekvenser som dödsfall. Men det här är tillräckligt, tycker jag, för att man ska ta sig en allvarlig funderare på om det är klokt att blanda cyklisterna på de stora gatorna med bussar och bilar på det sätt som görs i dag. Det uppdrag som Mikael Söderlund har gett till trafikkontoret är att titta över detta.

Jag tycker att i detta sammanhang är det mycket viktigare att man säkrar säkerheten för cyklisterna än någonting annat.

Anförande nr 201

T o r h i l d L a m o (v): Trafikkontoret säger att det säkraste för cyklisterna är att man håller kvar cykelbanorna på huvudgatorna därför att man alltid kommer att välja den snabbaste och enklaste vägen framåt. Då är det bästa och säkraste att man har separata cykelbanor på huvudgatorna, för det är så man kommer fram enkelt och det är säkrare också för cyklisterna. Det vet säkert du också. Efter att man har infört riktiga cykelbanor och boxar i stora korsningar har man höjt säkerheten på ett väldigt bra sätt.

Det är givetvis så att ingen av oss vill att säkerheten ska sänkas, men då får man faktiskt se till att man gör det som trafikkontoret råder en att göra och inte tvärtemot.

En sak som vi inte kom in på nu är frågan om biogas. Den har delvis diskuterats tidigare. Där tycker jag att svaret är lite tunt från borgarrådet. Hon pratar ganska mycket om naturgas, men det är inte riktigt det jag frågar om. Jag önskar att få veta lite mer om vad ni tänker göra för att öka produktionen av biogas från matavfall. Det finns en stor outnyttjad resurs här som vi faktiskt kan använda och som det finns, som tidigare påpekats, en stor efterfrågan på.

Anförande nr 202

Borgarrådet H a m i l t o n (m): När det gäller biogasen har vi det förslag i miljöprogrammet som vi kommer att ta ställning till här i kommunfullmäktige de närmaste månaderna, ett förslag som innebär att vi vill fokusera väldigt mycket på insamlingen av matavfall från restauranger, storkök och storhushåll. Vi vill inte gå vidare med den hushållsinsamling som den tidigare majoriteten har förespråkade.

Det finns ett mycket enkelt skäl till detta. Man kan lätt göra en analys av vilken miljöbelastning det innebär om man ska köra runt och samla in matavfall från 400 000 hushåll i Stockholm i förhållande till om man kan samla in en mycket större mängd från restauranger och storkök.

Sedan finns det också väldigt stora problem med att säkerställa kvaliteten i matavfallet som är insamlat från hushållen. Det har pågått olika typer av försöksprojekt på olika håll i Stockholm som visar på att man inte kan säkerställa kvaliteten i matavfallet. Det är lätt att det hamnar kapsyler, plast och annat i matavfallet, och då är inte Stockholm Vatten intresserat av att ta hand om det avfallet. Någon annan är än mindre intresserad av att ta hand om ett restavfall från biogastillverkning där inte Stockholm Vatten kan garantera kvaliteten. Vi har redan i dag problem på det området, som du säkert känner till, att hitta någon som vill ta hand om slammet från den biogastillverkning som sker i dag.

Nu har vi hittat en bra lösning när det gäller den delen. Boliden köper slamavfallet och återställer gruvorna uppe i Aitik med hjälp av det slam som blir restprodukter från Stockholm Vatten. Men det är inte så enkelt som ni vill göra gällande att samla in från hushållen. Det är mycket viktigt att se till att kvaliteten upprätthålls. Det kan man göra på ett mycket bättre sätt, mycket effektivare och mycket miljömässigare genom att faktiskt leva upp till det som vi skriver i miljöprogrammet. 35 procent av matavfallet från storkök och restauranger ska samlas in i Stockholm, och därmed kan man också öka produktionen.